

UCHWAŁA NR IV/18/2015
RADY GMINY TRĄBKI WIELKIE

z dnia 27 stycznia 2015r.

w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie do 2020 roku”

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. 2013 r., poz.594 z późn. zm.)

Rada Gminy Trąbki Wielkie

uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się „Strategię Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie do 2020 roku” stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Traci moc Uchwała nr 14/III/2001 Rady Gminy Trąbki Wielkie z dnia 15 maja 2001 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie na lata 2001-2010.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Trąbki Wielkie

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

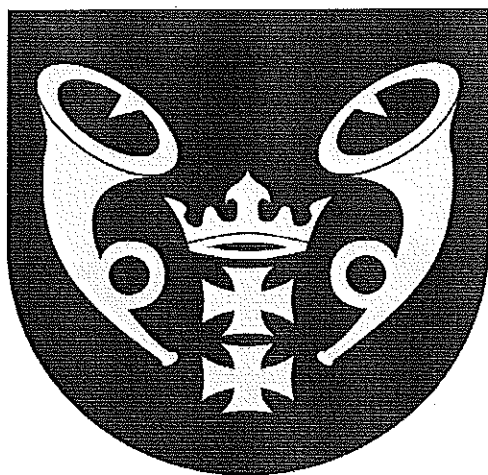
PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
[Signature]
Zbigniew Leszczyński

Uzasadnienie

Strategia Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie do 2020 roku jest podstawowym narzędziem wyznaczającym cele i kierunki działań ważne dla dalszego zrównoważonego rozwoju Gminy Trąbki Wielkie. Dokument opracowano w oparciu o nową perspektywę unijną na lata 2014-2020, Strategię Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 oraz będący w trakcie zatwierdzania Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Stawiają one nowe wyzwania i określają nowe możliwości rozwoju jednostek samorządu terytorialnego. *Strategia Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie do 2020 roku* odpowiada obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej gminy, województwa i kraju.

Podjęcie uchwały zatwierdzającej strategię umożliwi w praktyce wdrożenie i realizację celów strategicznych rozwoju Gminy Trąbki Wielkie.

W Ó J R
Błażej Konkol

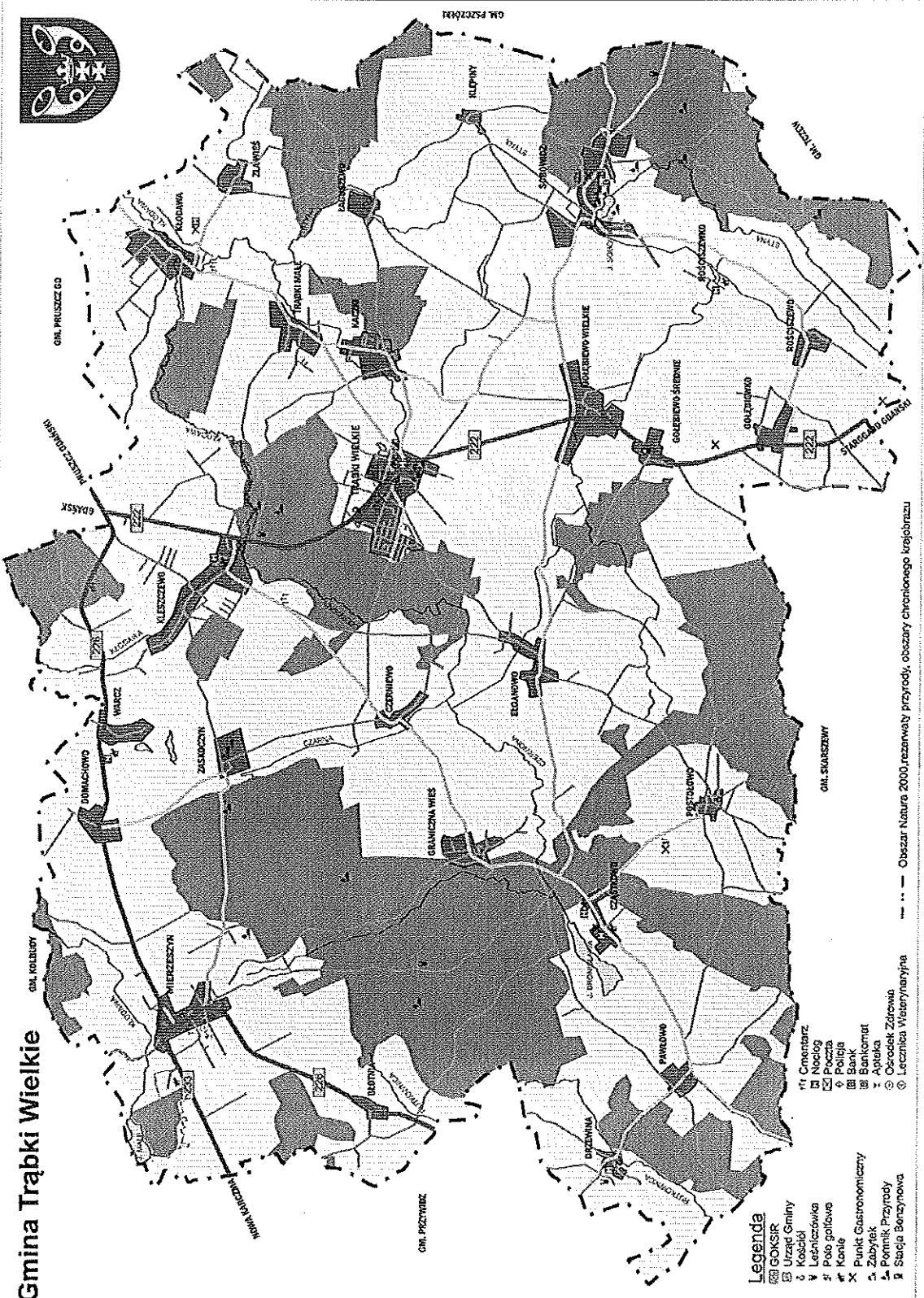
Załącznik Nr 1
Do Uchwały Nr IV/18/2015
Rady Gminy Trąbki Wielkie
z dnia 27.01.2015r.

Strategia Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie do 2020 roku

Gdańsk, kwiecień 2014

Gmina Trąbki Wielkie

Legenda

- ☐ GOKSiR
- ☐ Urząd Gminy
- ☐ Kościół
- ☐ Leśnictwo
- ☐ P30 gołębka
- ☐ Kanał
- ☒ Punkt Gastronomiczny
- ☒ Zabytek
- ☒ Pomnik, Przyrody
- ☒ Stacja Benzynowa

- ☐ Cmentarz
- ☐ Nocleg
- ☐ Poczta
- ☐ Bank
- ☐ Bankomat
- ☐ Apteka
- ☐ Ośrodek Zdrowia
- ☐ Lecznicza Wąsyrz/nałypa

--- Obszar Natura 2000, rezerwat przyrody, obszary chronionego krajobrazu

Opracowanie wykonane przez:

AMT Partner Sp. z o. o.
 Ul. Jaśkowa Dolina 15
 80-252 Gdańsk
www.amtpartner.pl

AMT partner
 Doradca Samorządu i Biznesu

15 lat
1999-2014

Spis treści

0 Wstęp	4
1 Metodologia	5
2 Diagnoza sytuacji społeczno - gospodarczej Gminy Trąbki Wielkie	7
2.1 Położenie gminy.....	7
2.2 Demografia.....	9
2.3 Gospodarka i infrastruktura techniczna.....	11
2.4 Rynek pracy i bezrobocie	19
2.5 Mieszkalnictwo.....	21
2.6 Ochrona środowiska przyrodniczego.....	22
2.7 Obiekty zabytkowe	30
2.8 Turystyka i baza turystyczna.....	34
2.9 Oświata i edukacja.....	40
2.10 Kultura i sport	42
2.11 Ochrona zdrowia.....	43
2.12 Instytucje publiczne oraz jednostki organizacyjne Gminy Trąbki Wielkie	45
2.13 Organizacje pozarządowe.....	45
2.14 Pomoc społeczna i bezpieczeństwo publiczne	47
2.14 Finanse	52
2.15 Zagospodarowanie przestrzenne i dostępność terenów inwestycyjnych.....	56
2.16 Polityka inwestycyjna Gminy Trąbki Wielkie	58
2.17 Współpraca z innymi samorządami	63
3 Obszary problemowe i analiza stopnia rozwoju gminy	66
3.1 Charakterystyka obszarów problemowych	66
3.2 Podsumowanie możliwości rozwojowych obszarów.....	74
3.3 Stopień rozwoju oraz potencjał gminy i obszarów problemowych w ocenie mieszkańców	76
3.4 Analiza SWOT dla Gminy Trąbki Wielkie	99
4 Wizja	104
5 Misja.....	105
6 Cele strategiczne	107
7 Wdrażanie i monitorowanie strategii.....	109
Załącznik 1. - Zgodność celów strategicznych z krajowymi i wojewódzkimi dokumentami o charakterze strategicznym	112
Załącznik 2. - Programy operacyjne.....	117
Załącznik 3. - Inwestycje planowane do realizacji do 2020 roku	125

0 Wstęp

Potrzeba posiadania strategii rozwoju gminy wynika z ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, w której określono, że politykę rozwoju w skali lokalnej prowadzi samorząd powiatowy i gminny na podstawie strategii rozwoju.

Należy podkreślić, że mimo faktu, iż inicjatywa opracowania Strategii wypłynęła ze strony władz samorządowych, to jest to dokument skierowany do mieszkańców Gminy Trąbki Wielkie oraz wszystkich podmiotów publicznych i prywatnych działających na obszarze gminy. Tym samym Strategia zakłada aktywne uczestnictwo wszystkich aktorów lokalnej sceny, jako pełnoprawnych inicjatorów, decydentów i realizatorów założonych działań.

Istotnym czynnikiem mającym wpływ na podjęcie decyzji o przygotowaniu Strategii była konieczność dostosowania zapisów gminnej strategii do założeń zaktualizowanego w 2012 roku dokumentu strategicznego wyznającego cele i zadania rozwojowe na poziomie wojewódzkim – „Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020”.

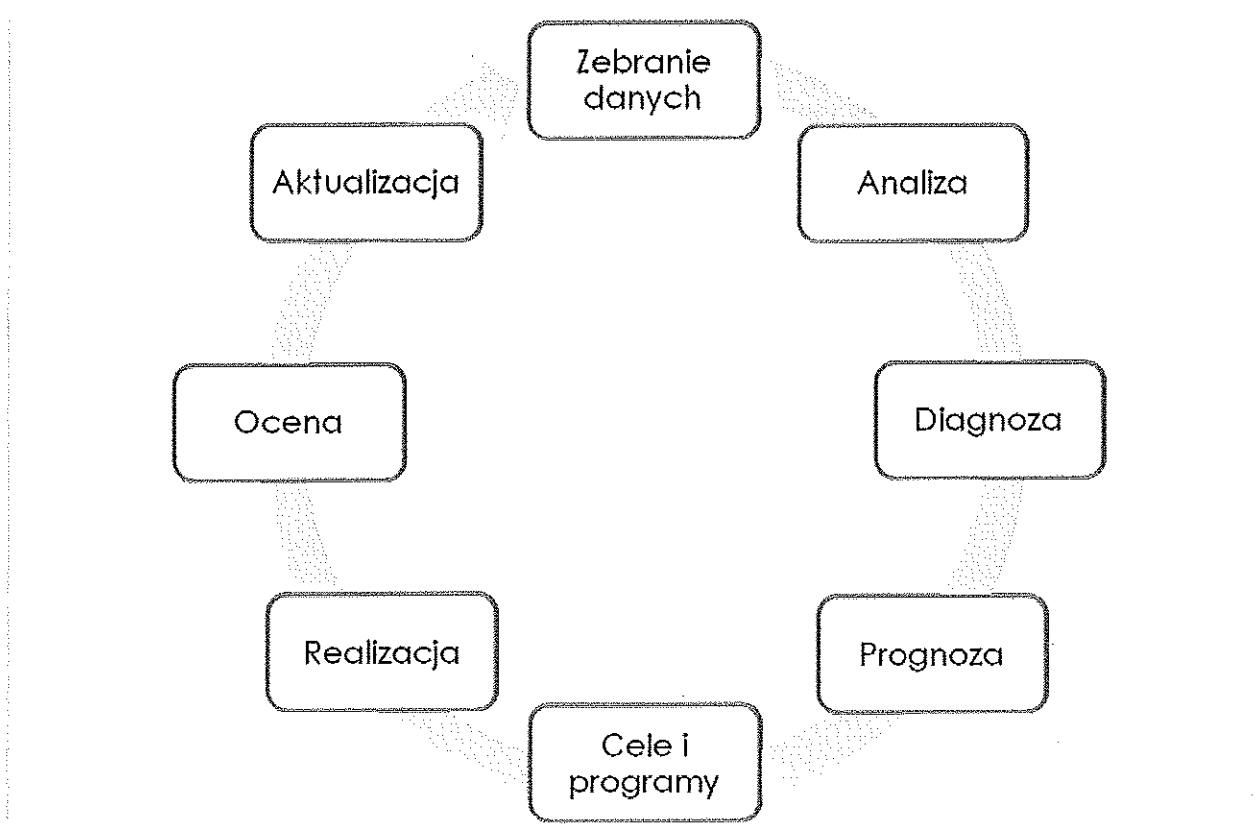
Niniejsza Strategia jest dokumentem spójnym z polityką województwa, a przy tym najważniejszym, podstawowym oraz nadrzędnym dokumentem polityki rozwoju Gminy Trąbki Wielkie. Jest elementem wyjściowym przygotowywania planistycznych dokumentów gminy. Jest także dokumentem wyrażającym wspólną wizję rozwoju oraz wyznaczającym drogę do osiągnięcia celów strategicznych.

1 Metodologia

Przebieg planowania strategicznego jest procesem indywidualnym, charakterystycznym dla danego podmiotu i uwzględniającym jego specyfikę. Istnieje jednak wiele uniwersalnych metod, które mogą być stosowane na wielu poziomach, np. motywowanie uczestników procesu, analiza SWOT czy też warsztaty strategiczne. Metody te pozwalają na usystematyzowanie wiedzy oraz uporządkowanie kolejnych działań, które w efekcie pozwalają na zbudowanie planu rozwoju. Dotychczasowe doświadczenie władz samorządowych potwierdza fakt, iż warunkiem opracowania skutecznej strategii jest zaangażowanie przedstawicieli różnych środowisk, którzy wspólnie przystąpili do opracowywania niniejszego strategicznego planu rozwoju. Charakterystyka procesu tworzenia Strategii Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie została przedstawiona schematycznie na poniższym rysunku.

Rysunek. Proces budowy Strategii Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie do 2020 roku

Źródło: Opracowanie własne

Horyzont czasowy Strategii Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie sięga 2020 roku. Tym samym dokument ten jest opracowaniem długookresowym, a jego okres wdrażania jest zgodny ze stosowanymi praktykami planistycznymi oraz umożliwi stosowanie Strategii w horyzoncie spójnym z perspektywą finansową Unii Europejskiej (2014-2020).

Strategia Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie do 2020 roku jest dokumentem, który składa się z czterech części:

- Część I *Raport o stanie gminy,*
- Część II *Obszary problemowe i analiza stopnia rozwoju gminy,*
- Część III *Wizja, misja, cele strategiczne i system wdrażania,*
- Część IV *Załączniki.*

Raport o stanie Gminy stanowi swoisty portret obecnej sytuacji i jest analizą istniejących uwarunkowań społeczno-gospodarczych. Podstawą jego opracowania były przede wszystkim:

- dane statystyczne, publikowane przez Główny Urząd Statystyczny,
- dane z ewidencji własnych prowadzonych przez Urząd Gminy Trąbki Wielkie,
- dokumenty o charakterze strategicznym wyznaczające kierunki rozwoju w poszczególnych obszarach, w tym plany zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków rozwoju, uchwały budżetowe, wieloletnia prognoza finansowa i inne.

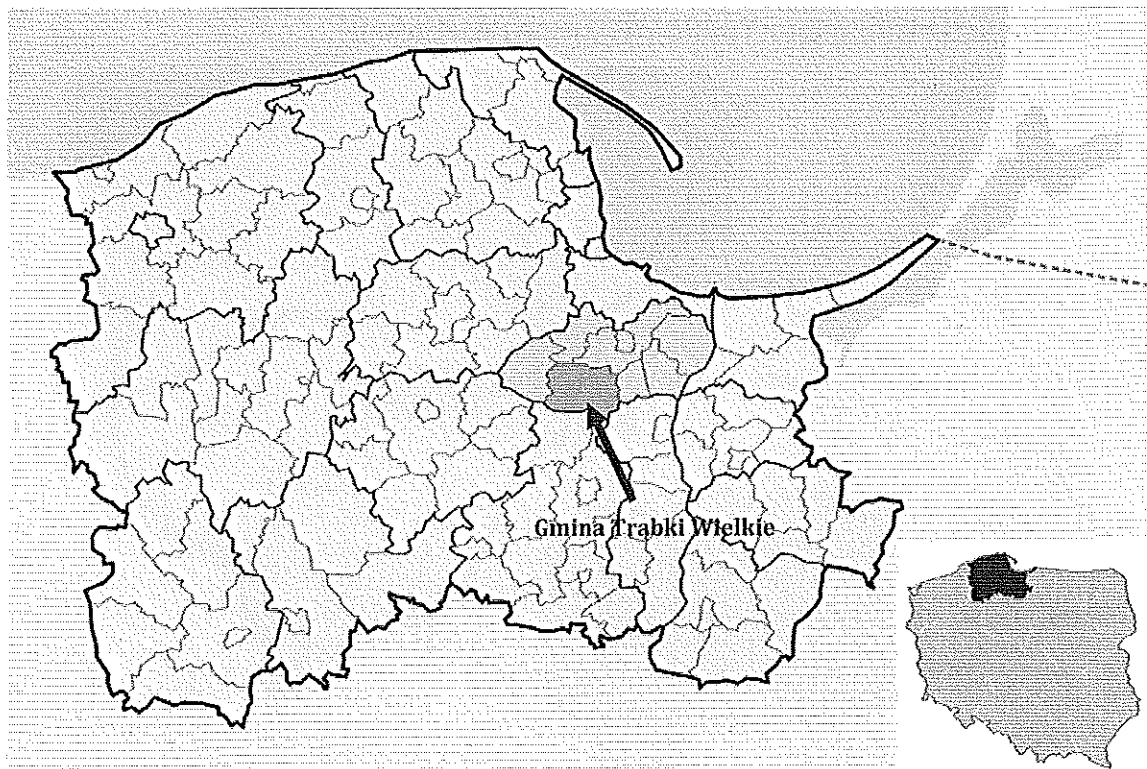
2 Diagnoza sytuacji społeczno - gospodarczej Gminy Trąbki Wielkie

2.1 Położenie gminy

Gmina Trąbki Wielkie położona jest w północnej części kraju, w centralnej części województwa pomorskiego, w powiecie gdańskim, a ściślej w jego południowo-wschodniej części. Gmina zajmuje obszar 162,58 km² powierzchni, co stanowi 20,5% powierzchni powiatu gdańskiego i 0,89% powierzchni województwa pomorskiego. Gmina Trąbki Wielkie położona jest w bezpośrednim sąsiedztwie Trójmiasta oraz w bezpośredniej bliskości od autostrady A1.

Gmina Trąbki Wielkie składa się z 25 sołectw: Błotnia, Cząstkowo, Czerniewo, Domachowo, Drzewina, Ełganowo, Gołębiewko, Gołębiewo Średnie, Gołębiewo Wielkie, Graniczna Wieś, Kaczki, Kleszczewo, Kłębiny, Kłodawa, Łaguszewo, Mierzeszyn, Pawłowo, Postołowo, Rościszewo, Sobowidz, Trąbki Małe, Trąbki Wielkie, Warcz, Zaskoczyn, Zła Wieś. Gmina graniczy od północy z gminami Kolbudy i Pruszcz Gdański, od zachodu z gminą Przywidz, od południa z gminą Skarszewy, zaś od wschodu z gminami Pszczółki i Tczew.

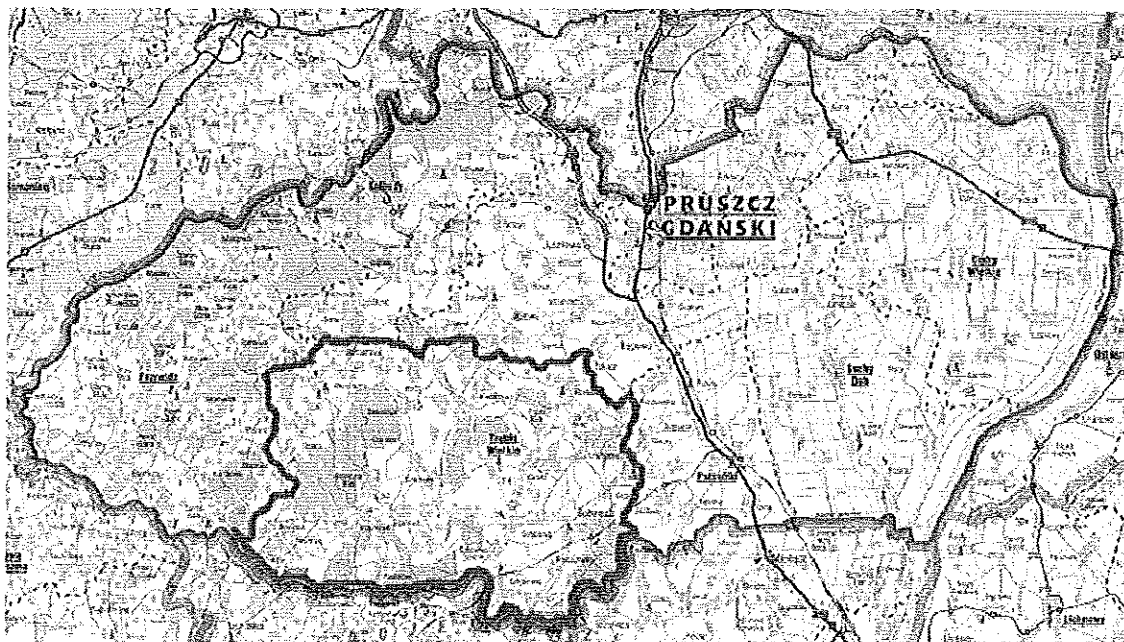
Mapa. Gmina Trąbki Wielkie na tle województwa pomorskiego oraz powiatu gdańskiego

Źródło. commons.wikimedia.org

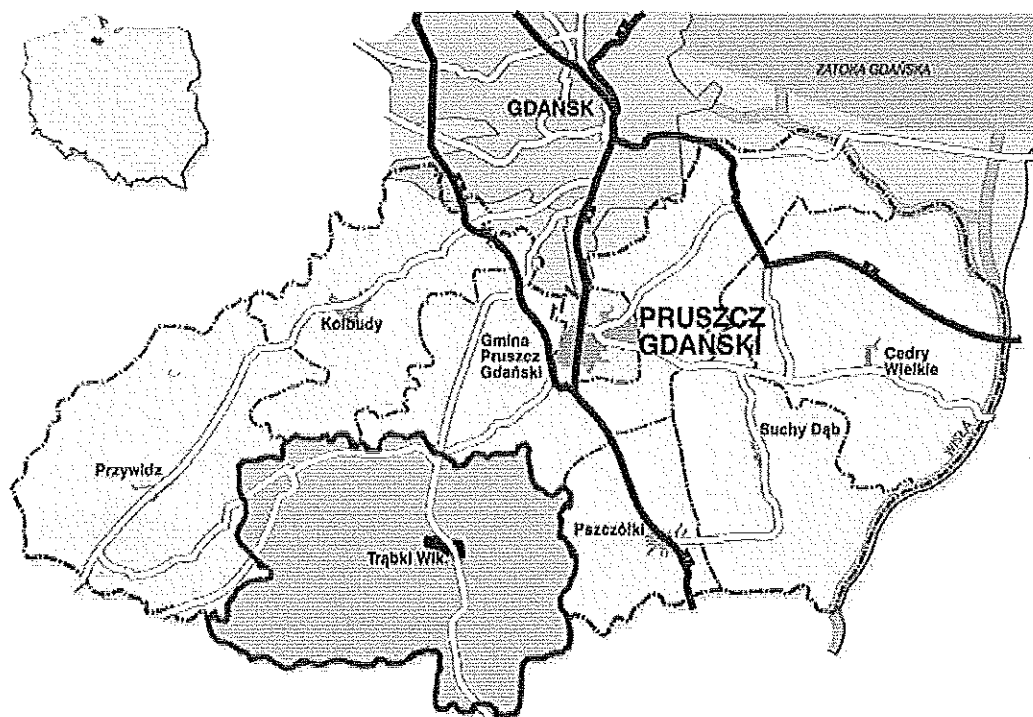
Mapa. Gmina Trąbki Wielkie na tle powiatu gdańskiego

Źródło. www.trabkiw.ug.gov.pl

Siedzibą Gminy jest miejscowość Trąbki Wielkie – centrum administracyjne i oświatowo-kulturalne – położona przy drodze wojewódzkiej nr 222.

Mapa. Położenie siedziby gminy Trąbki Wielkie na tle jej granic

Źródło. www.trabkiw.ug.gov.pl

2.2 Demografia

Liczba mieszkańców Gminy Trąbki Wielkie od wielu lat systematycznie rośnie – wyraźną tendencję wzrostową obserwujemy od 2001 roku. W ciągu ostatnich osiemnastu lat populacja gminy wzrosła o ponad 1600 osób.

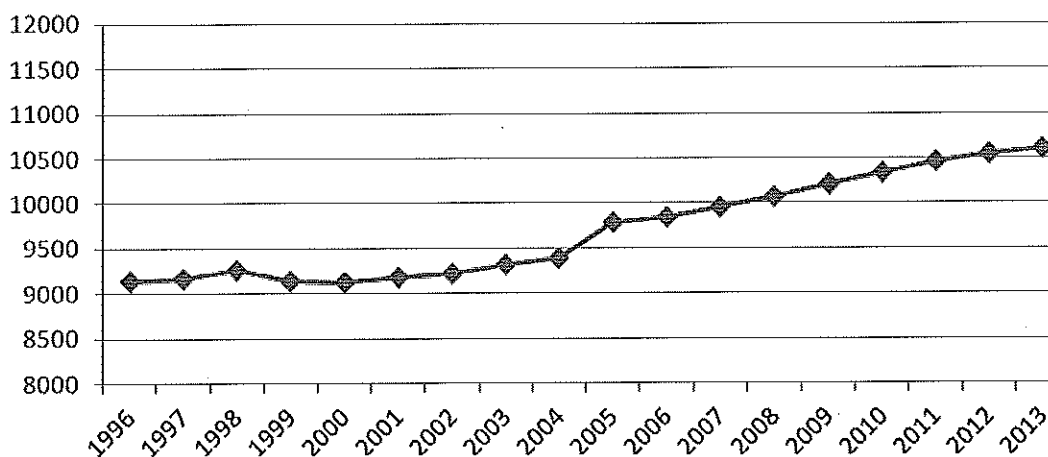
Długookresowa prognoza ludności dla Polski na lata 2008-2035, zakłada systematyczny spadek liczby ludności – tempo tego zjawiska będzie wzrastać z upływem czasu. Natomiast prognoza dla województwa pomorskiego przewiduje wzrost liczby mieszkańców, przy czym dla powiatu wartość ta ma wzrastać niezachwianie do roku 2035.

Tabela. Liczba mieszkańców Gminy Trąbki Wielkie w latach 1996-2013. Stan na dzień 31 XII

Liczba mieszkańców	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Kobiety	4551	4571	4613	4544	4531	4572	4580	4633	4671
Mężczyźni	4588	4598	4656	4592	4592	4610	4637	4685	4721
Ogółem	9139	9169	9269	9136	9123	9182	9217	9318	9392
Liczba mieszkańców	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kobiety	4885	4907	4952	5021	5090	5169	5239	5289	5323
Mężczyźni	4906	4933	5006	5048	5123	5169	5224	5264	5289
Ogółem	9791	9840	9958	10069	10213	10338	10463	10553	10612

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych GUS i Urzędu Gminy Trąbki Wielkie

Wykres. Liczba ludności w Gminie Trąbki Wielkie od 1996 do 2013 roku

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych GUS i Urzędu Gminy Trąbki Wielkie

W latach 2008-2012 zaobserwowano korzystne tendencje w aspekcie przyrostu naturalnego oraz migracji w granicach Gminy Trąbki Wielkie. Przyrost naturalny utrzymuje się na stabilnym poziomie, podlegając jedynie lekkim wahaniom.

Wartość salda migracji w ruchu wewnętrznym również utrzymuje się na stosunkowo równym poziomie, a jej wysokość spowodowana jest w dużej mierze procesem suburbanizacji, na tereny wokół granic administracyjnych Trójmiasta. Migracja zagraniczna ulega wahaniom – w 2008 roku wynosiła tyle samo ile w 2012 roku. Szczegółowe dane dotyczące przyrostu naturalnego i salda migracji obrazuje poniższa tabela.

Tabela. Ruch naturalny i wędrownkowy w Gminie Trąbki Wielkie w latach 2008-2012

Ruch naturalny i wędrownkowy	2008	2009	2010	2011	2012
Przyrost naturalny	50	68	54	67	59
Saldo migracji w ruchu wewnętrznym	81	44	95	94	77
Saldo migracji zagranicznych	-9	1	-4	-1	-9

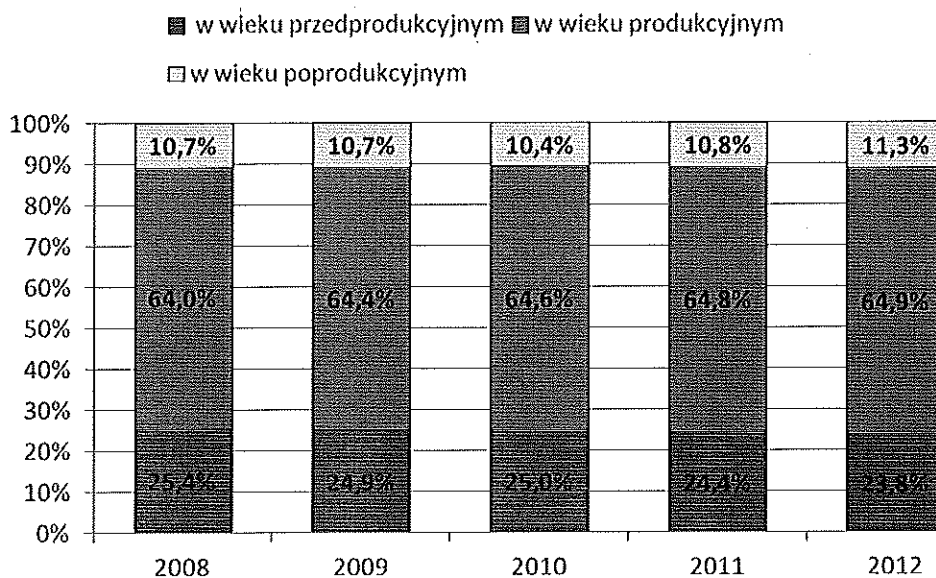
Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Gęstość zaludnienia w 2012 roku wynosiła 65/km². Liczba ta utrzymuje się na stabilnym poziomie.

Struktura ekonomicznych grup wieku dla Gminy w latach 2008-2012 wykazywała rosnący udział ludności w wieku produkcyjnym i zmniejszający się wskaźnik obciążenia demograficznego. W związku ze wzrostem liczby osób wchodzących na rynek pracy w latach 2008-2012 udział ludności w wieku produkcyjnym również ulegał zwiększeniu. Powyższe spostrzeżenia ilustruje poniższy wykres.

Wykres. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogóle mieszkańców Gminy Trąbki Wielkie w latach 2008- 2012

Źródło. Opracowanie własne do podstawy danych GUS

Tabela. Współczynnik obciążenia demograficznego

Liczba mieszkańców	2008	2009	2010	2011	2012
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	56	55	55	54	54
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	42	43	42	45	48
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	17	17	16	17	18

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Współczynnik obciążenia demograficznego Gminy Trąbki Wielkie jest stosunkowo korzystny. Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym jest większa od liczby osób w wieku nieprodukcyjnym. Dodatkowym atutem jest fakt, że patrząc na zestawienie z liczbą ludności w wieku przedprodukcyjnym możemy oczekiwać, że ta korzystna sytuacja będzie się utrzymywać na przestrzeni najbliższych lat.

2.3 Gospodarka i infrastruktura techniczna

Aktualnie na terenie Gminy Trąbki Wielkie działalność gospodarczą prowadzi 527 przedsiębiorców (figurujących w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności

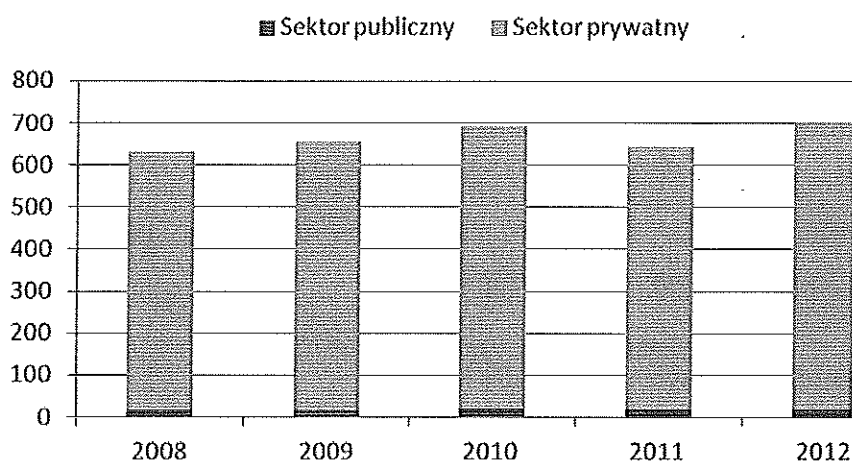
Gospodarczej), głównie w takich branżach, jak: przetwórstwo przemysłowe, handel detaliczny i hurtowy artykułami wielobranżowymi, usługi budowlane, stolarskie, hydrauliczne, mechanika pojazdowa, usługi transportowe. Są to w większości przedsiębiorstwa jednoosobowe. Poniżej zaprezentowano jak kształtowała się dynamika rozwoju działalności gospodarczej na terenie Gminy w okresie ostatnich 5 lat.

Tabela. Podmioty gospodarki narodowej w Gminie Trąbki Wielkie wpisane do rejestru REGON. Stan na 31 XII

	2008	2009	2010	2011	2012
Sektor publiczny	17	16	19	20	20
Sektor prywatny	615	640	674	625	681
Ogółem	632	656	693	645	701

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres. Podmioty gospodarki narodowej w Gminie Trąbki Wielkie wpisane do rejestru REGON. Stan na 31 XII

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Dokonując podziału ze względu na sekcje PKD w Gminie Trąbki Wielkie możemy wyróżnić wiodące branże gospodarki. W 2012 roku ponad 21% podmiotów gospodarczych należało do sekcji „budownictwo”. Niewiele mniej zgromadziła sekcja „handel hurtowy i detaliczny” – ok. 19%. Znaczny udział ma także „przetwórstwo przemysłowe”, w tym produkcja „metalowych produktów gotowych” oraz „naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń”. Liczba podmiotów gospodarczych w porównaniu z 2008 rokiem wzrosła. Świadczy to o rozwijającej się gospodarce na tym terenie. Wzrasta liczba podmiotów specjalizujących się w usługach doradczych i specjalistycznych. Natomiast w sektorze publicznym dominującą dziedziną jest „edukacja”.

Dane dotyczące podmiotów gospodarki narodowej w poszczególnych sekcjach PKD

prezentuje poniższa tabela i wykres.

Tabela. Podmioty gospodarki narodowej wg sekcji zarejestrowane w rejestrze REGON w Gminie Trąbki Wielkie w 2013 roku. Stan na 31 XII

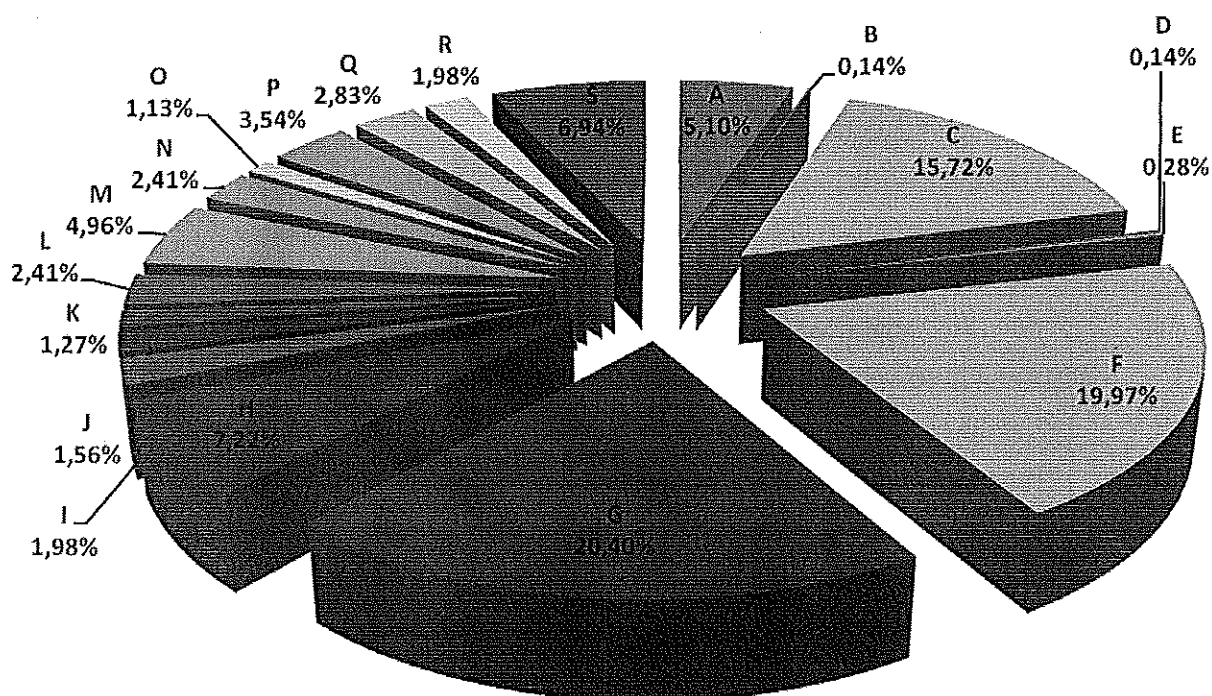
Seksja PKD	Wyszczególnienie	2008		2013	
		liczba podmiotów	udział %	liczba podmiotów	udział %
A	Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	40	6,10%	36	5,10%
B	Górnictwo i wydobywanie	1	0,15%	1	0,14%
C	Przetwórstwo przemysłowe	119	18,14%	111	15,72%
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	1	0,15%	1	0,14%
E	Dostawa wody: gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2	0,30%	2	0,28%
F	Budownictwo	145	22,10%	141	19,97%
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli	132	20,12%	144	20,40%
H	Transport, gospodarka magazynowa i łącznie	54	8,23%	51	7,22%
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	12	1,83%	14	1,98%
J	Informacja i komunikacja	6	0,91%	11	1,56%
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	11	1,68%	9	1,27%
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	10	1,52%	17	2,41%
M	Działalność profesjonalna naukowa i techniczna	22	3,35%	35	4,96%
N	Działalność związana z usług administrowania i działalność wspierająca	15	2,29%	17	2,41%
O	Administracja publiczna i ochrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	8	1,22%	8	1,13%
P	Edukacja	16	2,44%	25	3,54%

Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	13	1,98%	20	2,83%
R	Działalność związana z kulturą rozrywką i rekreacją	10	1,52%	14	1,98%
S	Pozostała działalność usługowa	39	5,95%	49	6,94%
Ogółem		656	100,00%	706	100,00%

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres. Udział procentowy podmiotów gospodarki narodowej wg sekcji w Gminie Trąbki Wielkie zarejestrowanych w rejestrze REGON w 2012 roku. Stan na 31 XII

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na terenie Gminy funkcjonuje m.in.:

- 41 placówek handlowych,
- 2 apteki i 2 punkty apteczne,
- 1 lecznica weterynaryjna,
- 7 miejsc noclegowych (hotele, pensjonaty, pokoje),
- 10 placówek gastronomicznych.

Do większych firm działających na terenie Gminy należą:

- „Agromel” – żwirownia Warcz (zatrudnia 70 osób),

- Bank Spółdzielczy – oddział Trąbki Wielkie (zatrudnia 8 osób),
- „Chemco” Sobowidz – produkcja środków myjących i czyszczących (zatrudnia 32 osoby),
- ELNAFT Trąbki Wielkie – wyposażenie stacji paliw, warsztatów, myjni, instalacje elektryczne (zatrudnia 45 osób),
- Energoter Sp. z o.o. Trąbki Wielkie (zatrudnia 24 osoby),
- Gościniec Dla Przyjaciół „Hilary” Kleszczewo (zatrudnia 12 osób),
- „OCEANIC” Przedsiębiorstwo Farmaceutyczno-Kosmetyczne Trąbki Małe (zatrudnia 180 osób),
- Odlewnia Żeliwa Sobowidz (zatrudnia 6 osób),
- Postołowo Golf Club (zatrudnia 6 osób),
- SKWIERCZ INSTAL PHU Pawłowo – produkcja pieców (zatrudnia 35 osób),
- Stacja Diagnostyczna Trąbki Wielkie (zatrudnia 4 osoby),
- STAL-BET Gołębiewko (zatrudnia 18 osób),
- X-Media Gołębiewo Średnie – usługi telekomunikacyjne (zatrudnia 10 osób).

Infrastruktura techniczna

Gmina Trąbki Wielkie jest bardzo dobrze zwodociągowana – niemalże 100% mieszkańców korzysta z wodociągów. Woda do spożycia dostarczana jest z 13 ujęć wód podziemnych, w miejscowościach: Błotnia, Cząstkowo, Domachowo, Drzewina, Glinna Góra, Ełganowo, Mierzyszyn, Pawłowo, Postołowo, Sobowidz, Trąbki Małe oraz Trąbki Wielkie. Gmina dysponuje 12 stacjami uzdatniania wody.

Natomiast stopień skanalizowania Gminy pokazuje jak pilne jest podjęcie inwestycji ukierunkowanych na rozwój kanalizacji sanitarnej. Szczegółowe dane dotyczące infrastruktury komunalnej przedstawiono w tabeli.

Tabela. Podstawowe dane dotyczące infrastruktury wodno-ściekowej. Stan na dzień 31 XII 2013 r.

Wskaźnik	Wartość
Długość kanalizacji sanitarnej	53,178 km
Stopień skanalizowania gminy	26,4%
Długość sieci wodociągowej	122,10 km
Stopień zwodociągowania gminy	98%

Źródło. Dane Urzędu Gminy Trąbki Wielkie

Na obszarze Gminy funkcjonuje oczyszczalnia ścieków o przepustowości 500 m³/dobę. Odprowadzaniem ścieków z terenu Gminy zajmuje się Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Trąbkach Wielkich. Posesje niepodłączone do zbiorowej sieci kanalizacyjnej zaopatrzone są w zbiorniki bezodpływowe do gromadzenia nieczystości ciekłych bądź w przydomowe oczyszczalnie ścieków. Planuje się dalszy rozwój sieci kanalizacyjno-ściekowej, gdyż jej istnienie warunkuje dalszy rozwój Gminy.

Wsie Kaczki, Kłodawa i Trąbki Małe są zaopatrywane w gaz. Na terenie tych miejscowości uruchomiono 40,62 km sieci gazowej.

Zaopatrzenie w ciepło na terenie Gminy realizowane jest w znacznej mierze za pomocą przydomowych źródeł ogrzewania, których głównym paliwem jest węgiel kamienny. Jest to główne źródło zanieczyszczenia powietrza na terenie Gminy Trąbki Wielkie, występujące zwłaszcza w okresie grzewczym tj. od września do kwietnia.

Połączenia komunikacyjne

Dostępność komunikacyjna Gminy Trąbki Wielkie na obszarach położonych w bezpośredniej bliskości drogi wojewódzkiej nr 222 i nr 226 jest bardzo dobra. Połączenia drogowe terenów oddalonych od głównych szlaków komunikacyjnych są w niezadowalającym stanie i wymagają inwestycji.

Wzdłuż wschodniej granicy Gminy biegnie autostrada A1, która przechodzi w drogę krajową nr 6 (na wybranych odcinkach w drogę ekspresową S6). Ponadto Gmina posiada dobre połączenia autobusowe z Gdańskiem i Starogardem Gdańskim. Znajdujący się w odległości 32 km od Trąbek Wielkich Port Lotniczy im. Lecha Wałęsy gwarantuje szybkie połączenie z krajami Europy. Dojazd komunikacją samochodową z Trąbek Wielkich na regionalne lotnisko możliwy jest w czasie około 30 minut.

Obsługę komunikacyjną Gminy zapewnia system dróg oznaczeniu regionalnym, powiatowym i lokalnym. Infrastruktura drogowa w powiecie jest dobrze rozwinięta. Otoczenie komunikacyjne Gminy Trąbki Wielkie obrazują zamieszczona na kolejnej stronie mapa oraz poniższy wykres przedstawiający czas dojazdu do większych ośrodków miejskich wokół Gminy.

Tabela. Zestawienie średnich czasów dojazdu z Trąbek Wielkich do innych miejscowości

Miasta	Czas dojazdu (w min.)
Elbląg	61
Nowy Dwór Gdański	44
Malbork	42
Kościerzyna	40
Sopot	38
Gdynia	37
Gdańsk	25
Tczew	23
Starogard Gdański	23
Pruszcz Gdański	17

Źródło. Opracowanie własne

Transport publiczny

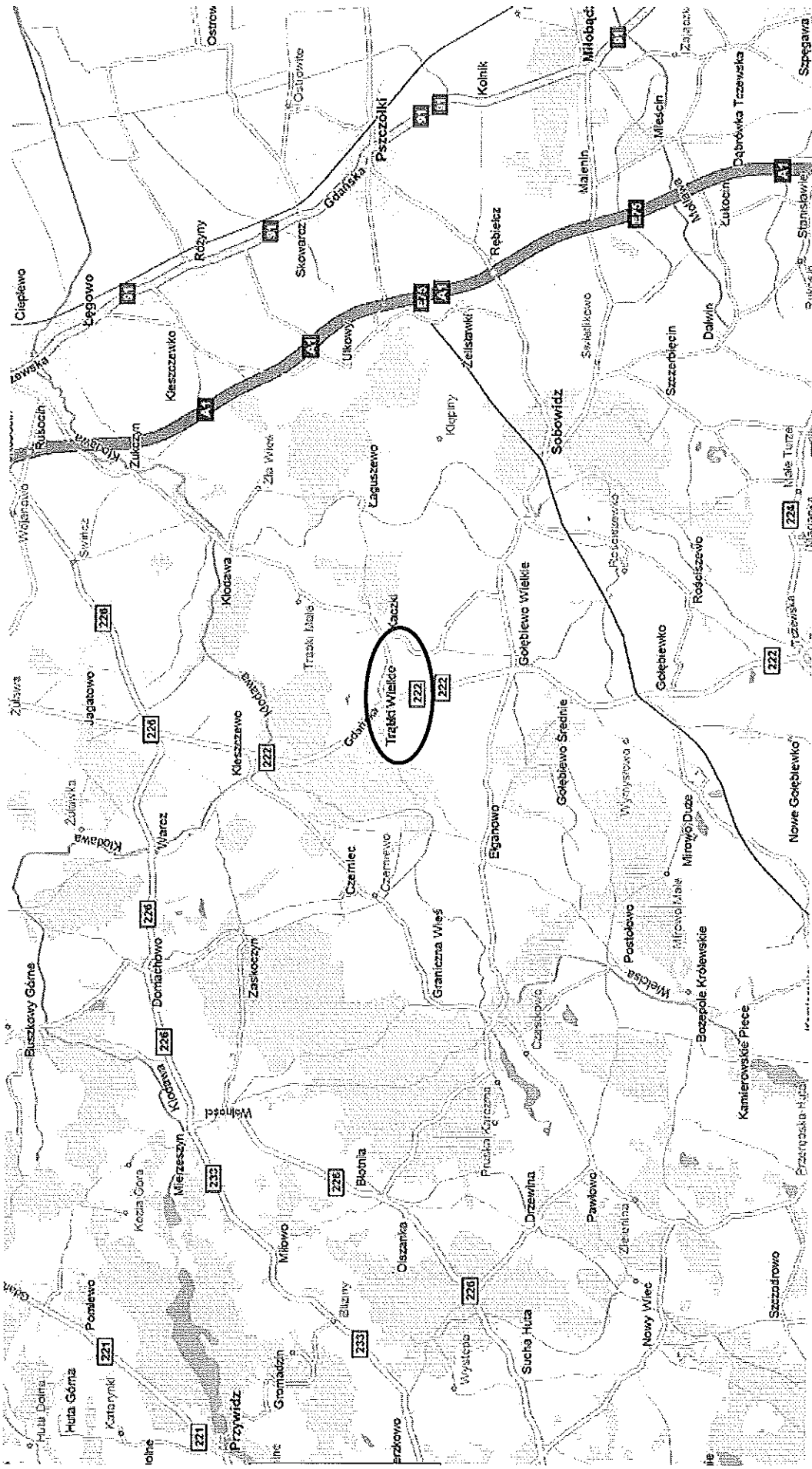
Teren Gminy obsługiwany jest przez komunikację autobusową takich przewoźników jak PKS Starogard Gdański S.A. (linie 400, 401, 402, 418, 403S), PKS Gdańsk Sp. z o.o. (linie 859, 861) oraz Arriva Bus Transport Polska Sp. z o.o. (linia 51). Zapewnia to regularne połączenia miejscowości gminy z Trójmiastem, Pruszczem Gdańskim, Skarszewami czy Starogardem Gdańskim.

Przez teren gminy przebiega nieczynna linia kolejowa nr 233 (Pszczółki – Kościerzyna). Połączenia pasażerskie na trasie Tczew-Skarszewy zawieszono w 2000 roku. Mimo starań lokalnych samorządów, brak działań władz kolejowych w kierunku rewitalizacji linii oraz budowa autostrady A1, przecinającej tę linię, ostatecznie przekreśliły jakiegokolwiek plany przywrócenia komunikacji kolejowej na tym szlaku. Po przekazaniu obszaru torowisk gminom rozpoczęła się realizacja projektów w kierunku turystycznego wykorzystania szlaków poprzez budowę szlaków rowerowych.

Strategia Rozwoju GMINY TRĄBKI WIELKIE do 2020 roku

Rysunek. Otoczenie komunikacyjne Gminy Trąbki Wielkie

Źródło. Opracowanie własne na podstawie mapy z serwisu Emapi

2.4 Rynek pracy i bezrobocie

Bezrobocie

Po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej można było zaobserwować w kraju sukcesywny, choć powolny spadek bezrobocia. Na tę sytuację wpływ miało niewątpliwie kilka zjawisk, do których zaliczyć można:

- zwiększoną dynamikę eksportu,
- przyspieszenie tempa wzrostu gospodarczego,
- wzrost liczby miejsc pracy.

Zjawiska te w skali mikro przekładały się na procesy zachodzące na regionalnych czy lokalnych rynkach pracy. Jednak wraz z początkiem kryzysu gospodarczego, którego skutki zaczęto odczuwać na przestrzeni 2008 i 2009 roku, sytuacja zaczęła ulegać niekorzystnym zmianom. Specyfikę tego okresu obserwujemy także na rynku pracy w Gminie Trąbki Wielkie.

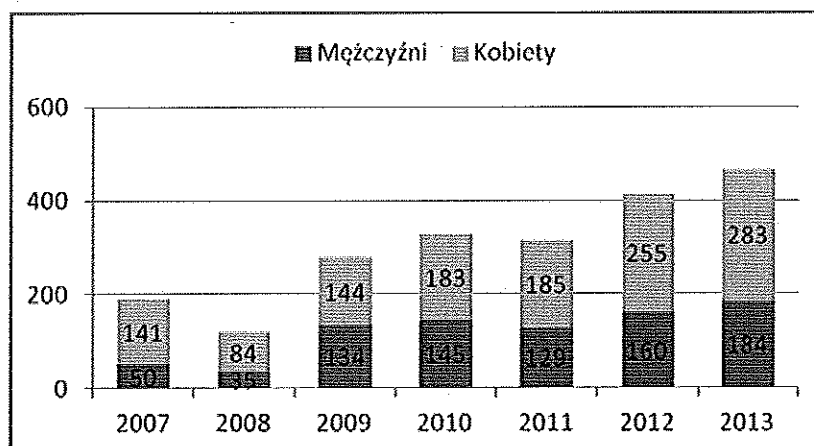
Ponizsze dane zamieszczone w tabeli potwierdzają zmianę sytuacji na rynku pracy po 2008 roku.

Tabela. Liczba bezrobotnych w Gminie Trąbki Wielkie w latach 2007-2013. Stan na 31 XII

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Mężczyźni	50	35	134	145	129	160	184
Kobiety	141	84	144	183	185	255	283
Ogółem	191	119	278	328	314	415	467

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych z GUS i Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku

Wykres. Liczba bezrobotnych w Gminie Trąbki Wielkie w latach 2007-2013. Stan na 31 XII

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych z GUS i Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku

**Tabela. Charakterystyka bezrobocia w Gminie Trąbki Wielkie i w powiecie gdańskim.
 Stan na 31 XII**

Bezrobocie	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
powiat gdański								
Liczba bezrobotnych	2 640	1 524	1 018	2 174	2 521	2 504	3 135	3428
Stopa bezrobocia (%)	10,0	5,7	3,5	6,9	7,8	7,4	9,0	9,7
Gmina Trąbki Wielkie								
Liczba bezrobotnych	341	191	119	278	328	314	415	467

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych GUS i Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku

Tabela. Bezrobocie w Gminie Trąbki Wielkie z podziałem na sołectwa

Bezrobotni - Gmina Trąbki Wielkie, z podziałem na płeć (stan na dzień 31.12.2013 r.)				
Lp.	Nazwa miejscowości	Bezrobotni ogółem	Mężczyźni	Kobiety
1.	Błonia	12	3	9
2.	Cząstkowo	5	3	2
3.	Czerniewo	7	2	5
4.	Domachowo	27	14	13
5.	Drzewina	2	0	2
6.	Ełganowo	28	12	16
7.	Gołębiewko	21	6	15
8.	Gołębiewo Średnie	14	6	8
9.	Gołębiewo Wielkie	20	8	12
10.	Graniczna Wieś	13	5	8
11.	Kaczki	12	7	5
12.	Kleszczewo	16	5	11
13.	Kłębiny	6	3	3
14.	Kłodawa	22	8	14
15.	Łaguszewo	9	4	5
16.	Mierzeszyn	45	18	27
17.	Pawłowo	17	6	11
18.	Postołowo	10	3	7
19.	Rościszewo	4	3	1
20.	Sobowidz	77	26	51
21.	Trąbki Małe	11	2	9

22.	Trąbki Wielkie	69	32	37
23.	Warcz	9	4	5
24.	Zaskoczyn	11	4	7
25.	Zła Wieś	0	0	0
Trąbki Wielkie - gmina		467	184	283

Źródło. Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku

Na przestrzeni lat 2008-2013 w Gminie Trąbki Wielkie liczba bezrobotnych wzrosła niemalże czterokrotnie (119 osób w 2008 roku – 467 w 2013 roku). Wpływ na tę sytuację miał wcześniej opisywany stan recesji gospodarczej. Należy jednak nadmienić, że niekorzystna sytuacja, choć niewątpliwie spowolniła możliwe do uzyskania tempo wzrostu, to jednak całkowicie nie sparaliżowała rozwoju gospodarki regionu.

2.5 Mieszkalnictwo

Liczba mieszkań w Gminie Trąbki Wielkie systematycznie rośnie. W latach 2007-2012 zarejestrowano wzrost liczby mieszkań. Przeciętny metraż przypadający na osobę zwiększa się na przestrzeni ostatnich lat i wynosi obecnie ponad 23,1 m² na osobę. Sytuacja mieszkaniowa w Gminie rozwija się w stosunkowo wolnym, ale stabilnym tempie.

Tabela. Mieszkalnictwo w Gminie Trąbki Wielkie w latach 2007-2012

Gmina Trąbki Wielkie	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Mieszkania	2 489	2 533	2 583	2 579	2615	2650
Izby	9 713	9 967	10 257	10 961	11171	11375
Powierzchnia użytkowa mieszkań (m ²)	200 932	208 755	216 829	235 473	241093	246611

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Jak wynika z powyższych danych liczba mieszkań w latach 2007-2012 wzrosła o 161. Natomiast tempo wzrostu uległo pewnemu spadkowi, który jest wynikiem ogólnoswiatowego kryzysu na rynkach finansowych.

Tabela. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w Gminie Trąbki Wielkie. Stan na 31 XII

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania	2008	2009	2010	2011	2012
1 mieszkania	82,4	83,9	91,3	92,2	93,1
na 1 osobę	21,2	21,9	22,6	22,8	23,1

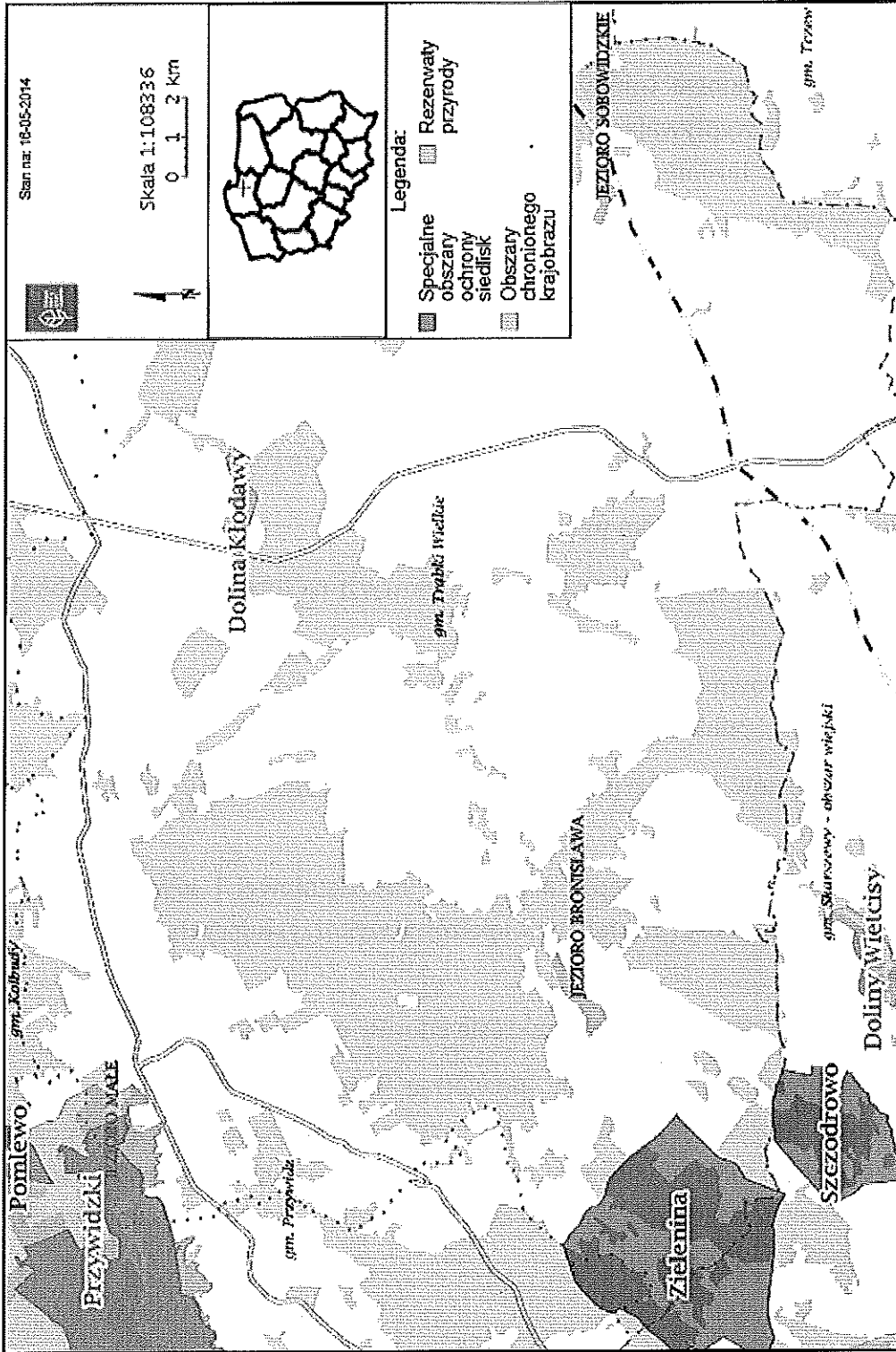
Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na jedną osobę wynosi 23,1 m². Jest to poprawny wynik, świadczący o dobrej sytuacji mieszkaniowej Gminy. Przeciętna powierzchnia mieszkaniowa w powiecie gdańskim wynosi aż 28 m² na osobę. Na tle takich obszarów jak Trójmiasto, Gmina Trąbki Wielkie również prezentuje się dobrze. Porównując, średnia powierzchnia mieszkania w Gdańsku wynosi 59 m², a w Gminie Trąbki Wielkie średnia powierzchnia mieszkania jest wyższa i wynosi 93,1 m². Natomiast powierzchnia mieszkania na jedną osobę w Gdańsku wynosi 24,3 m², a w Gminie Trąbki Wielkie wynosi 23,1 m². Świadczy to o większej liczbie domowników przypadających na 1 mieszkanie w Gminie.

2.6 Ochrona środowiska przyrodniczego

Obszar Gminy Trąbki Wielkie jest bogaty w wiele cennych przyrodniczo i krajobrazowo, dobrze zachowanych form przyrody. Środowisko naturalne to niewątpliwy atut Gminy. Obszary szczególnie cenne i objęte ochroną prawną przedstawiono poniżej.

Rysunek. Obszary chronione na terenie Gminy Trąbki Wielkie i w jej okolicy

Lasy i grunty leśne zajmują na obszarze administracyjnym Gminy 5 335 ha, co stanowi 32,8% powierzchni całej Gminy Trąbki Wielkie. Wpływa to pozytywnie na obraz Gminy w kontekście atrakcyjności przyrodniczej i turystycznej.

Wody powierzchniowe i podziemne gminy

Na wody powierzchniowe Gminy Trąbki Wielkie składa się głównie rzeka Kłodawa (dopływ Motławy) wypływająca z Jeziora Małego znajdującego się na terenie Gminy. Rzeka Kłodawa na terenie Gminy zasilana jest przez rzekę Stynę i rzekę Czerwoną (Czerwona Struga).

Zachodni i południowo-zachodni fragment Gminy odwadniany jest przez rzekę Rutkownicę, która poprzez Wietcisę jest dopływem Wierzycy. Źródła Rutkownicy znajdują się w rejonie miejscowości Błotnia.

Na terenie Gminy znajdują się trzy jeziora o niewielkiej powierzchni. Jeziora rynnowe: jezioro Bronisława i jezioro Małe oraz jezioro Sobowidzkie (wytopiskowe).

Zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego

Źródłami emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych na terenie Gminy Trąbki Wielkie są:

- lokalne kotłownie zespołów zabudowy mieszkaniowej (osiedlowe) i obiektów użyteczności publicznej,
- ruch pojazdów wzdłuż przebiegających przez teren Gminy ciągów komunikacji drogowej,
- indywidualne źródła ciepła zabudowy mieszkaniowej i obiektów usługowych (tzw. źródła emisji niskiej) w większości wykorzystujących jako paliwo węgiel kamienny,
- fermy hodowlane, głównie w zakresie odorów oraz tlenków azotu.

Istotnym źródłem zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego jest komunikacja samochodowa. Rozkład i natężenie zanieczyszczeń związane są z przebiegiem tras komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu pojazdów. Wielkość wpływu na środowisko w zakresie zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego uwarunkowana jest pośrednio natężeniem ruchu pojazdów.

Tabela. Wybrane dane dotyczące ochrony środowiska w Gminie Trąbki Wielkie w latach 2008-2012

Ochrona środowiska	2008	2009	2010	2011	2012
Odpady wytworzone i zebrane w ciągu roku (t/rok)	1 337	1 325	1 359	1 676	1 621
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (dm ³ /rok)	512	522	524	500	437
Ścieki wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód powierzchniowych lub do ziemi (dm ³ /rok)	19	18	21	11	13

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Pomniki przyrody

Pomniki przyrody są najczęściej spotykaną formą indywidualnej ochrony przyrody ożywionej i nieożywionej. Najczęściej są to pojedyncze stare drzewa, pnącza, aleje oraz głązy narzutowe.

W granicach administracyjnych Gminy znajdują się 23 pomniki przyrody, w tym trzy głązy, jedna grupa głązów, pięć grup drzew i liczne drzewa. Wymienione formy ochrony przyrody przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela. Pomniki przyrody w granicach administracyjnych Gminy Trąbki Wielkie

Lp.	Nr rejestru	Rodzaj	Gatunek	Rok powołania
1	132	głąz	-	1962
2	196	grupa drzew	Dąb szypułkowy	1968
3	216	drzewo	Modrzew europejski	1968
4	264	głąz	-	1970
5	265	grupa głązów	-	1970
6	446	drzewo	Lipa drobnolistna	1982
7	479	grupa drzew	Dąb szypułkowy	1983
8	491	grupa drzew	Dąb szypułkowy	1983
9	492	grupa drzew	Kasztanowiec biały	1983
10	493	drzewo	Dąb szypułkowy	1983
11	536	drzewo	Dąb szypułkowy	1996
12	598	drzewo	Jesion wyniosły	1988

13	767	drzewo	Buk pospolity	1990
14	915	drzewo	Buk pospolity	1993
15	972	drzewo	Grab pospolity	1995
16	973	drzewo	Sosna czarna	1995
17	974	drzewo	Świerk pospolity	1995
18	1026	drzewo	Buk pospolity	1996
19	1027	grupa drzew	Sosna pospolita	1996
20	1028	drzewo	Dąb bezszypułkowy	1996
21	1029	drzewo	Buk pospolity	1996
22	1044	głaz	-	1996
23	b.d.	drzewo	Buk pospolity	2007

Źródło. Opracowanie własne

Rezerваты Przyrody

Na terenie Gminy Trąbki Wielkie znajduje się rezerwat przyrody „Dolina Kłodawy”. Rezerwat położony jest 200 m na południe od wsi Kleszczewo w kierunku Trąbek Wielkich (Leśnictwo Trąbki). Powierzchnia rezerwatu wynosi 10,36 ha. Obszar rezerwatu obejmuje część doliny rzecznej wraz z jej korytem - długość odcinka rzeki objętego ochroną wynosi 1,6 km. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie unikatowej roślinności leśnej przełomowego odcinka rzeki Kłodawy oraz fragmentów wysoczyznowego lasu grądowego.

Tabela. Zakres ochrony przyrody w Rezerwacie „Dolina Kłodawy”

Gatunki objęte ochroną ścisłą to:
kruszczyk szerokolistny
tojad dzióbaty
wawrzynek wilcze łyczo
Gatunki górskie i podgórskie:
tojad dzióbaty
żebrowiec górski
przetacznik górski
świerząbek orzęsiony
Gatunki rzadkie dla regionu:
dzwonek pokrzywolistny
huskiewnik różowy
perłówka jednokwiatowa
kokorycz pusta
rutewka okrągłolistna

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych ze strony: www.gdansk.lasy.gov.pl

Zdjęcia. Rezerwat „Dolina Kłodawy”

Źródło. www.gdansk.lasy.gov.pl

Obszary Natura 2000 i proponowane obszary Natura 2000

Program Natura 2000 to utworzony w krajach Unii Europejskiej wspólny system (sieć) obszarów objętych ochroną przyrody. Podstawą dla tego programu są dwie unijne dyrektywy: Dyrektywa Ptasia i Dyrektywa Siedliskowa. Celem programu jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, które uważa się za cenne i zagrożone w skali całej Europy.

Na terenie Gminy występują następujące **obszary Natura 2000**:

1. **Dolina Kłodawy PLH220007** – Obszar Doliny Kłodawy obejmuje fragment doliny małej rzeki Pojezierza – Kłodawy (dopływ Motławy), silnie wciętej w wysoczyznę morenową. Zbocza doliny są strome, o nachyleniu dochodzącym do 45 stopni. Są one miejscem występowania licznych cyrków (nisz) źródliskowych. W dolinie zachowały się też starorzecza w różnych stadiach ładowacenia. Na terenie ostoi stwierdzono występowanie gleb brunatnych, madów czarnoziemnych, gleb torfowo-murszowych. Bardzo dobrze zachowały się na tym obszarze zbiorowiska łągowe i grądowe. Są to: unikatowy na Pomorzu łąg olszowo-jesionowy na tawertynie oraz rzadko rejestrowana, nieznacznie zniekształcona postać wierzchowinowa grądu o cechach przejściowych między Stellario-Carpinetum i Tilio-Carpinetum. Zajmują one ponad

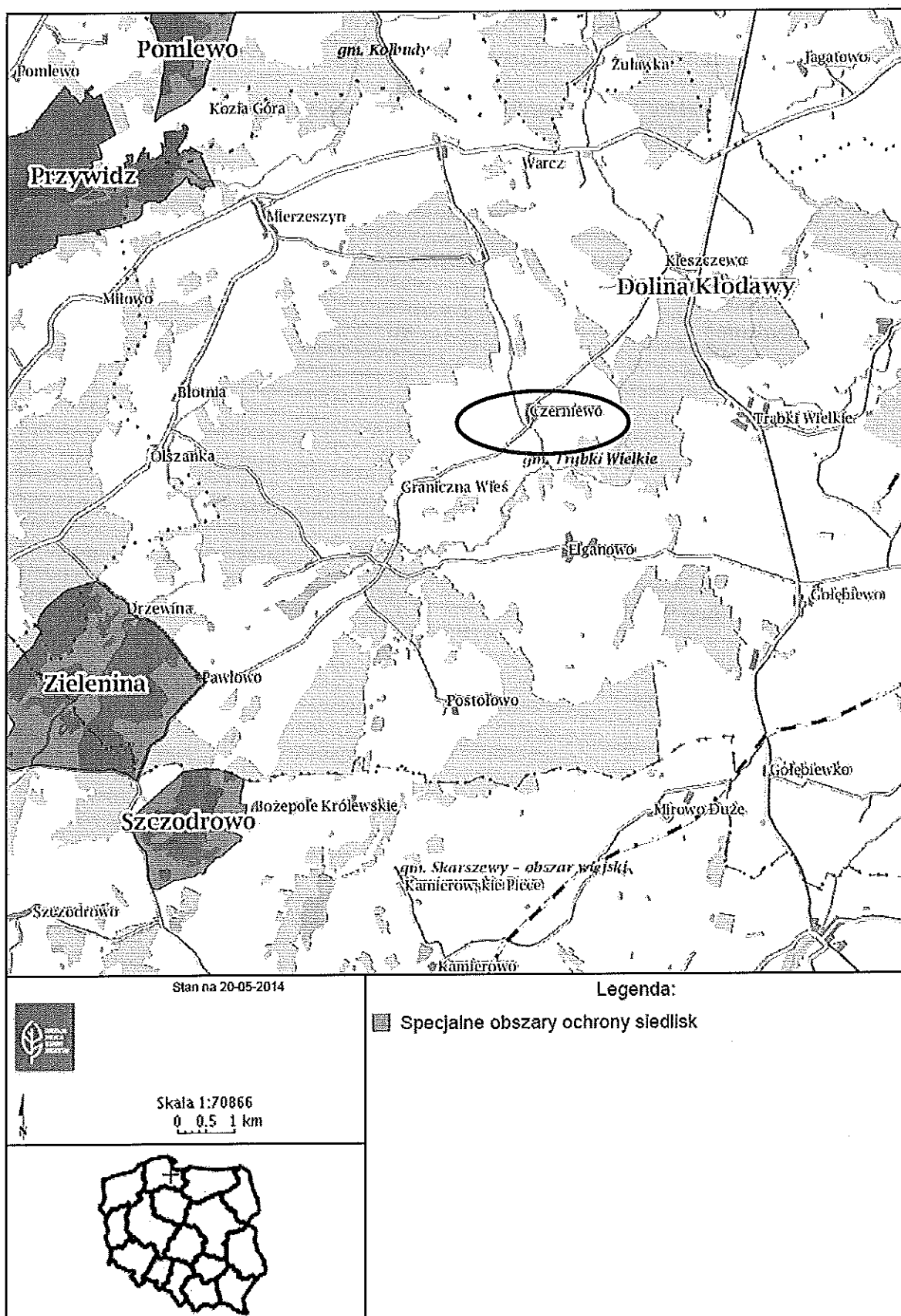

80% obszaru i należą do rodzajów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Licznie reprezentowane są tu populacje rzadkich i ginących gatunków roślin naczyniowych, w tym wiele o podgórskim charakterze zasięgu. Dość licznie występują nisze źródłowe z rzadko notowanymi w tym rejonie zbiorowiskami źródłiskowymi, m.in. *Glycerietum nemoralis-plicatae*.

2. **Zielenina PLH220065** - Obszar w około jednej trzeciej pokrywają lasy iglaste, ponad jedną trzecią siedliska rolnicze, niecałą jedną piątą lasy mieszane, a pozostałą część obszaru lasy liściaste oraz siedliska łąkowe i zaroślowe. Teren ma urozmaiconą rzeźbę, przecięty fragmentem doliny Rutkownicy, z kilkoma zagłębieniami, zajętymi przez oczka wodne, stanowiące głównie dawne wyrobiska po pozyskiwaniu torfu, a w których występuje strzebla błotna. Wyrobiska otoczone są przez pastwiska i pola oraz fragmenty kompleksu leśnego, z siedliskami buczyny żyznej i kwaśnej, miejscami również grądu subatlantyckiego. Skupienie zbiorników dystroficznych z bogatą populacją strzebli błotnej, w terenie, który wydaje się umożliwiać bezpieczne bytowanie tego gatunku w przyszłości, przy podjętej ochronie. Obecność odcinka cennej przyrodniczo doliny cieku oraz na jej zboczach płatów i kwaśnej buczyny, żyznej buczyny, oraz grądu subatlantyckiego).
3. **Przywidz PLH220025** - Obszar obejmuje fragment terenu koło Przywidza, z Jeziolem Przywidzkim i Jeziolem Małym wraz z otaczającymi lasami, w których dominują buczyny i kwaśne dąbrowy. Od południowego zachodu znajduje się skupienie niedużych torfowisk z oczkami wodnymi i otaczającym pasem lasu i ugorów, zaś od północy - śródpolne oczko przylegające do lasu. W tych niedużych zbiornikach występuje strzebla błotna. Na Jeziorze Przywidzkim jest wyspa, stanowiąca rezerwat przyrody, na półwyspie zaś jest grodzisko średniowieczne, a w pobliskich lasach są kamienne kurhany. Między dwoma jeziorami znajdują się bogate florystycznie łąki pełnikowe.

Rysunek. Mapa obszarów Natura 2000 na obszarze Gminy Trąbki Wielkie

2.7 Obiekty zabytkowe

Gmina Trąbki Wielkie posiada znaczącą liczbę obiektów zabytkowych. Większość z nich pochodzi z początków poprzedniego stulecia. Jednak można odnaleźć tu także znacznie starsze obiekty, posiadające istotną wartość historyczną.

Tabela. Liczba obiektów zabytkowych w poszczególnych miejscowościach Gminy wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków oraz rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Lp.	Miejscowość	Liczba obiektów	
		W ewidencji	W rejestrze WKZ
1	Błotnia	7	-
2	Czerniec	9	-
3	Czerniewo	8	-
4	Domachowo	3	-
5	Drzewina	10	-
6	Ełganowo	27	-
7	Glinna Góra	3	-
8	Gołębiewko	12	-
9	Gołębiewo Średnie	24	9
10	Gołębiewo Wielkie	37	-
11	Graniczna Wieś	12	-
12	Kaczki	17	-
13	Kleszczewo	7	-
14	Kłębiny	7	-
15	Kłodawa	31	4
16	Łągoszewo	5	-
17	Mierzszyn	29	5
18	Pawłowo	5	-
19	Postołowo	16	-
20	Pruska Karczma	2	-
21	Rościszewko	4	-
22	Rościszewo	10	-
23	Sobowidz	68	10
24	Trąbki Małe	4	-
25	Trąbki Wielkie	35	16
26	Warcz	9	-
27	Wojanowo	1	-

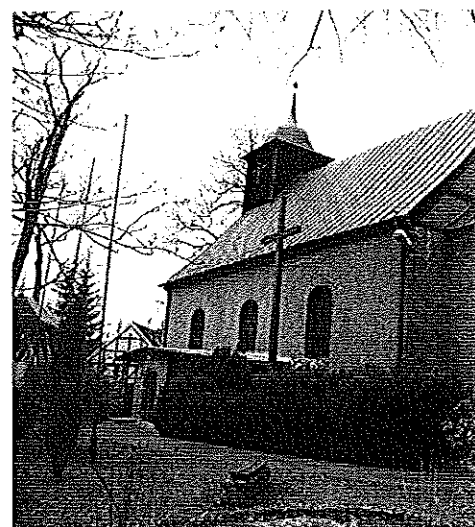
28	Zaskoczyn	6	-
29	Zła Wieś	2	-
Łącznie		410	44

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych ze strony www.trabkiw.ug.gov.pl

Najbardziej rozpoznawalnym zabytkiem gminnym jest pochodzący z 1628 r. barokowy kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Trąbkach Wielkich, z którym wiąże się kult Matki Boskiej Trąbkowskiej. Kościół jest zbudowany z cegły, posiada strukturę jednonawową, nie posiada budowanej wieży. Ołtarze boczne, ambona i chrzcielnica pochodzą z XVIII w., zaś ołtarz główny i organy z 1880 roku. Znajduje się tu cenny obraz Matki Bożej z Dzieciątkiem z drugiej połowy XVII w. Wartościowym dziełem znajdującym się w kościele jest także osiemnastowieczny gdański obraz z wyobrażeniem przypowieści o pannach mądrych i głupich.

12 czerwca 1987 r. Ojciec Święty Jan Paweł II dokonał koronacji obrazu Matki Bożej Trąbkowskiej koronami papieskimi w Gdańsku-Zaspie. Cudowny obraz uważany jest za niezwykle wartościowy nie tylko lokalnie, ale również na obszarze całego Pomorza.

Zdjęcia. Cudowny obraz oraz budynek kościoła w Sanktuarium w Trąbkach Wielkich

Źródło. Urząd Gminy Trąbki Wielkie

Wśród zabytków oraz innych obiektów posiadających walory architektoniczne, historyczne i kulturowe należy również wyróżnić:

- pozostałości starego zespołu dworsko-parkowego z folwarkiem w Czerńcu, pochodzącego z początku XX wieku – posiada charakterystyczną wysoką podmurówkę z kamienia, jest podpiwniczony, parterowy, przykryty dachem mansardowym,
- kapliczka trójstopniowa z 1864 roku otoczona czterema lipami, dawny młyn

cegłano-drewniany, budynek polskiej szkoły Macierzy Szkolnej oraz ceglany budynek dawnej niemieckiej szkoły w Ełganowie,

- cmentarz pogański z grobami w formie kamiennych skrzynek wraz z drugą w Europie tzw. urną symboliczną oraz pozostałości dawnego dworu i parku w Gołębiewie Wielkim,
- założenia dworsko-parkowe z czterokondygnacyjną neorenesansową wieżą oraz budynki folwarku: ceglany budynek czynnej jeszcze gorzelni, kamienna owczarnia, dawna kuźnia i obora, a także ceglany budynek bramny z wieżą zwieńczoną fryzem w Gołębiewie Średnim,
- parterowy pałac rodu Steffensów z XIX wieku w Gołębiewku,
- pomnik Obozu Grenzdorf oraz budynek kuźni z 1925 r. w Granicznej Wsi,

Zdjęcie. Pomnik Obozu Grenzdorf

Źródło. www.trabkiw.ug.gov.pl

- kościół pw. Św. Jakuba z 1735 r. w Kłodawie – kościół posiada bogate wnętrze, barokowy ołtarz z obrazem „Święty Jakub” w złotej ornamentalnej ramie i zabytkowe sprzęty procesyjne; obok kościoła stoi polichromowana figura Świętego Jana Nepomucena – umieszczona jest na zdobionej kanelurami kolumnie z przełomu XIX i XX wieku,

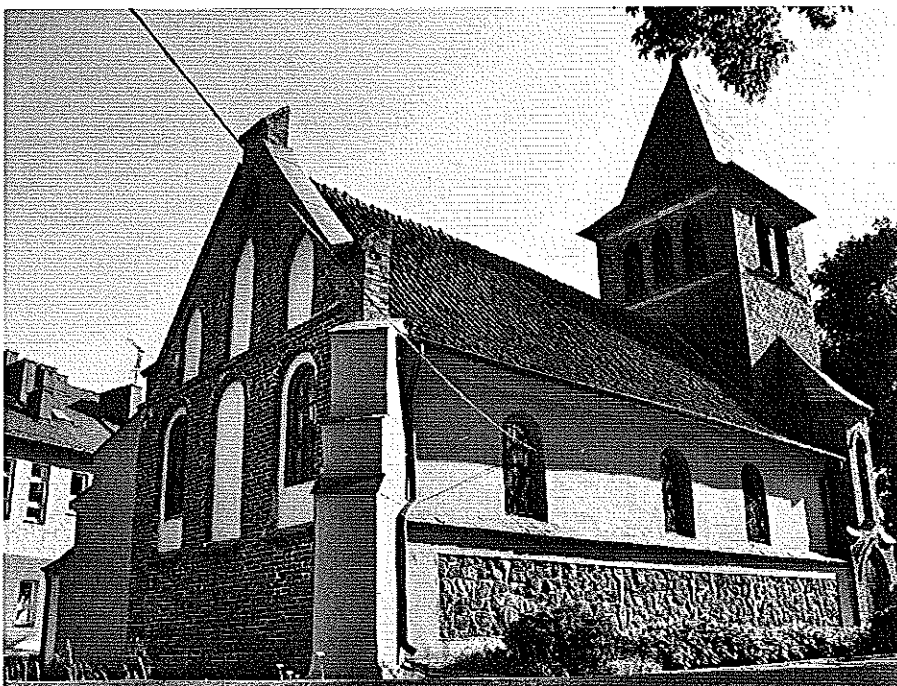
Zdjęcie. Kościół pw. Św. Jakuba w Kłodawie

Źródło. commons.wikimedia.org

- kościół pw. Św. Bartłomieja, pierwotnie poewangelicki, a obecnie katolicki kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa, siedziba starej szkoły oraz izba regionalna twórcy ludowego Zbigniewa Bukowskiego w Mierzeszynie,

Zdjęcie. Kościół pw. Św. Bartłomieja w Mierzeszynie

Źródło. commons.wikimedia.org

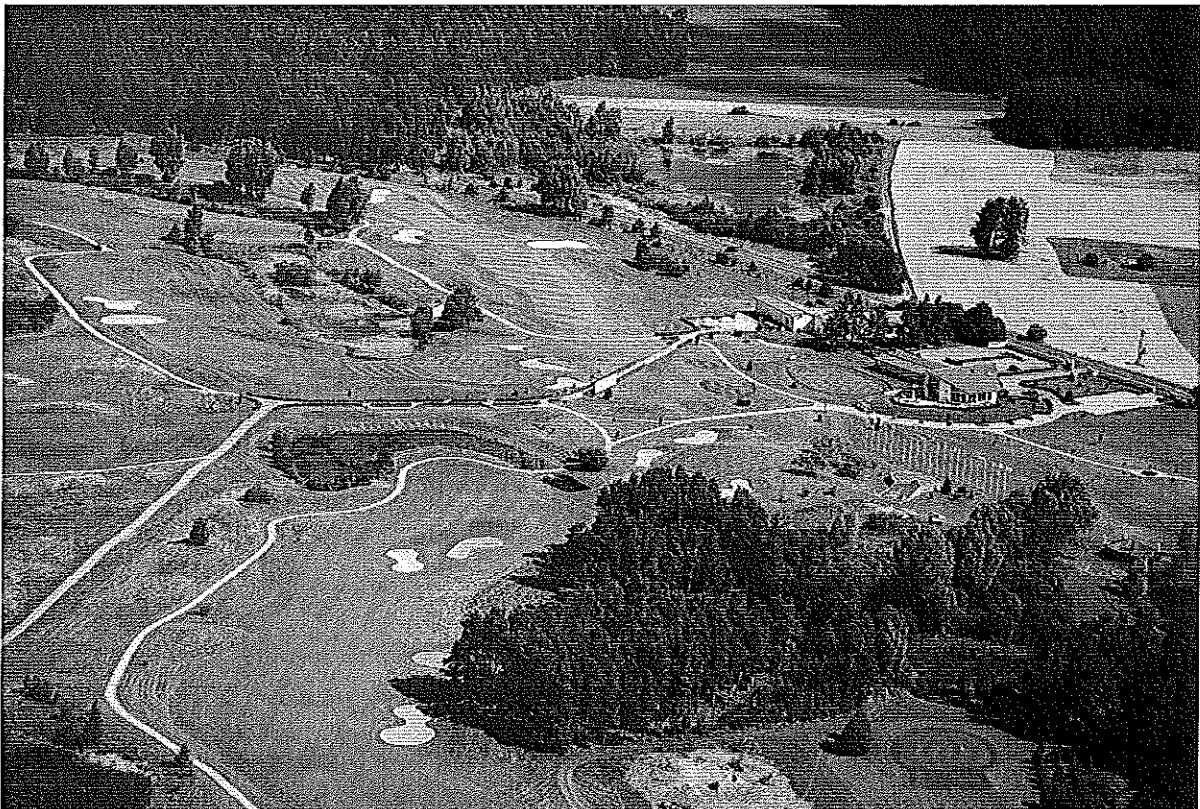

- neorenesansowy budynek w Rościszewie – częściowo wzorowany na willach toskańskich, z cegły na podmurówce z kamiennych ciosów; dwukondygnacyjna bryła jest zwarta i wieńczy ją kwadratowa wieża,
- resztki murów i fosy krzyżackiego zamku, neogotycki dwór z 1863 r., kościół pierwotnie ewangelicki, a od 1946 r. katolicki p.w. Przemienienia Pańskiego – zabytkiem jest okno witrażowe przedstawiające Chrystusa Dobrego Pasterza, organy z Frankfurtu i dzwony odlane w Bochum w 1899 r., a także stary cmentarz ewangelicki z oryginalnymi kapliczkami w Sobowidzu,
- kamienna rzeźba „Macierzyństwo” – dzieło J. Thoraka – stojąca od 1942 r. na dziedzińcu dawnego sanatorium przeciwgruźliczego w Zaskoczynie.

2.8 Turystyka i baza turystyczna

Wyjątkowe, malownicze położenie Gminy Trąbki Wielkie pośród bogactwa przyrody oraz urozmaiconej rzeźby terenu powodują, że Gmina zyskuje znaczny potencjał turystyczny. Oprócz czynników przyrodniczych i licznych walorów antropogenicznych w postaci zabytków, znaczną wartość turystyczną przedstawia również stuhektarowe pole golfowe zlokalizowane w miejscowości Postołowo.

Zdjęcie. Pole golfowe w Postołowie z lotu ptaka

Źródło. Urząd Gminy Trąbki Wielkie

Gmina Trąbki Wielkie jest obszarem szczególnie atrakcyjnym dla amatorów jazdy konnej. W miejscowościach Częstkowo, Czerniec, Ełganowo, Kleszczewo oraz Rościszewko znajdują się stadniny koni. W Mierzeszynie znajduje się ośrodek hodowlano-treningowy koni pełnej krwi angielskiej, a w miejscowości Warcz znajduje się „Pensjonat dla koni”.

Przez miejscowość Drzewina przebiega szlak „Skarszewski” z Sopotu do Skarszew. Jest to zielony szlak o długości 80,7 km. Mieści się tu również Przystanek Drzewina, gdzie organizowane są obozy i imprezy dla dzieci. We wsi znajduje się tzw. Pustelnia – siedziba Zakonu Karmelitańskiego.

W Zaskoczynie ciekawe turystycznie są gotyckie kamienne kręgi.

Wyjątkowy klimat Gminy Trąbki Wielkie zawdzięcza również obszarom cennym przyrodniczo i krajobrazowo, takim jak rezerwat przyrody „Dolina Kłodawy”, obszary ochrony prawnej „Natura 2000” oraz pozostałe obszary chronionego krajobrazu. Położenie Gminy na granicy Kaszub oraz Kociewia powoduje ciekawą syntezę kultur i tradycji. Obszar Gminy jest bardzo lesisty. Tutejsze lasy są bogate w roślinność oraz stanowią znakomite miejsce dla amatorów grzybów. Przez Gminę Trąbki Wielkie meandrują rzeki Kłodawa, Styna i Czerwona, a także znajdują się tu trzy malowniczo położone jeziora: Małe, Bronisława oraz Sobowidzkie.

Gmina Trąbki Wielkie prowadzi politykę na rzecz aktywnego spędzania wolnego czasu, poprzez tworzenie ścieżek rowerowych i wdrażanie innowacyjnych systemów infrastruktury specjalnie dla cyklistów.

Gmina przystąpiła do certyfikacji polityki rowerowej „BYPAD” – w marcu 2011 roku uchwałą nr 26/IV/2011 radni Gminy Trąbki Wielkie przyjęli *Raport certyfikacji polityki rowerowej*. W raporcie tym zapisano 24-miesięczny plan działań mających na celu poprawę polityki rowerowej w Gminie. Certyfikacja miała na celu określenie zadań, jakie powinna podjąć Gmina, aby poprawić warunki dla cyklistów, zwiększyć ich bezpieczeństwo na drogach oraz poszerzyć świadomość mieszkańców w kwestii korzystania z rowerów. Osiągnięcie tych celów planuje się poprzez informowanie mieszkańców o korzystnym wpływie jazdy na rowerze na zdrowie oraz środowisko naturalne.

Zrealizowany został również projekt ELMOS stanowiący kontynuację projektu BYPAD i mający na celu upowszechnianie roweru jako środka transportu oraz wprowadzenie rowerów elektrycznych, które pozwalają na przemierzanie znacznych odległości w krótkim czasie. W ramach projektu zakupiono rowery elektryczne i postawiono 180 sztuk stojaków na rowery. Istotnym celem projektu było również dążenie do uspokojenia ruchu na jezdni, aby rowerzyści i piesi mogli czuć się bezpieczniej na drodze.

Prace projektowe i budowlane związane z zagospodarowaniem terenów wokół jeziora Sobowidzkiego i realizacją ścieżki rowerowej łączącej dwie gminy – Trąbki Wielkie i Pszczółki zaowocowały powstaniem nowej inwestycji. Wykonany został odcinek ścieżki rowerowej o długości około 660 m w Sobowidzu, a także łącznik o długości 220 m, o funkcji ciągu pieszo-jezdnego łączącego drogę powiatową z wcześniej wybudowaną ścieżką rowerową wokół jeziora i placu zabaw. Wybudowano także drugi łącznik, wiążący ścieżki rowerowe w okolicy mostku, jak również wybudowano platformę widokową o konstrukcji kratowej.

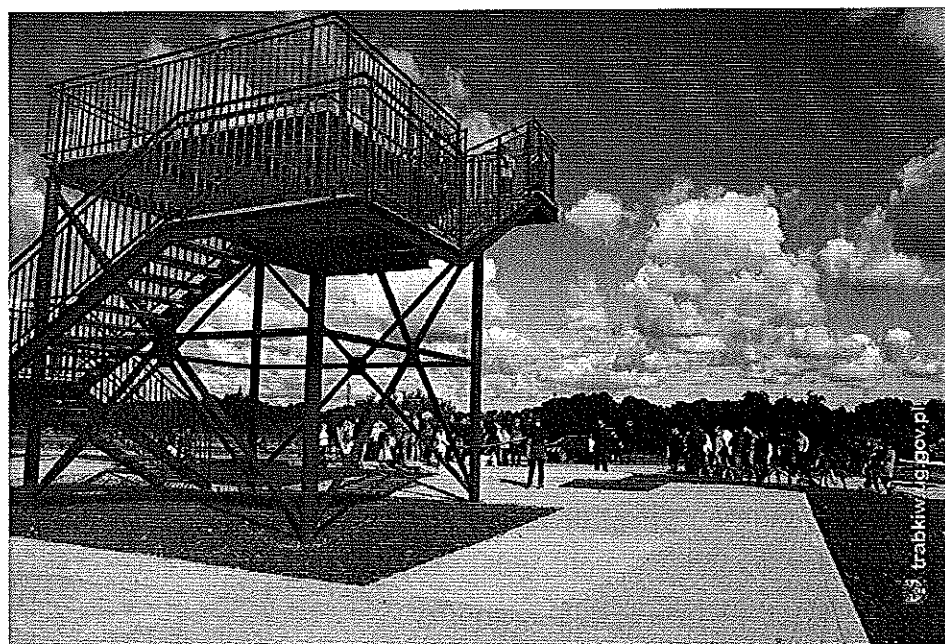

Zdjęcie. Fragment ścieżki rowerowej w Sobowidzu

Źródło. Urząd Gminy Trąbki Wielkie

Zdjęcie. Wieża widokowa w Sobowidzu

Źródło. Urząd Gminy Trąbki Wielkie

Obiekty zbiorowego zakwaterowania

W Gminie funkcjonują obiekty całoroczne, które są w stanie zapewnić zakwaterowanie w ramach 100 miejsc noclegowych. W roku 2012 noclegu udzielono 1 531 osobom. Potencjał Gminy w zakresie hotelarstwa determinowany jest częściowo jej położeniem w okolicy Trójmiasta, w ciągu szlaków komunikacyjnych, co sprawia, że obiektów noclegowych systematycznie przybywa.

Tabela. Dane dotyczące sytuacji noclegowej w Gminie Trąbki Wielkie w latach 2008-2012. Stan na dzień 31 XII

Obiekty zbiorowego zakwaterowania	2008	2009	2010	2011	2012
Ogółem					
Obiekty całoroczne	0	0	2	2	2
Miejsca noclegowe całoroczne	0	0	100	100	100
Korzystający z noclegów ogółem	0	320	1935	1877	1531
Korzystający z noclegów turyści zagraniczni	0	0	154	153	160
Wynajęte pokoje w obiektach hotelowych	0	0	403	236	235
Wynajęte pokoje w obiektach hotelowych turystom zagranicznym	0	0	326	74	64
Udzielone noclegi turystom zagranicznym	0	0	681	166	160

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych GUS

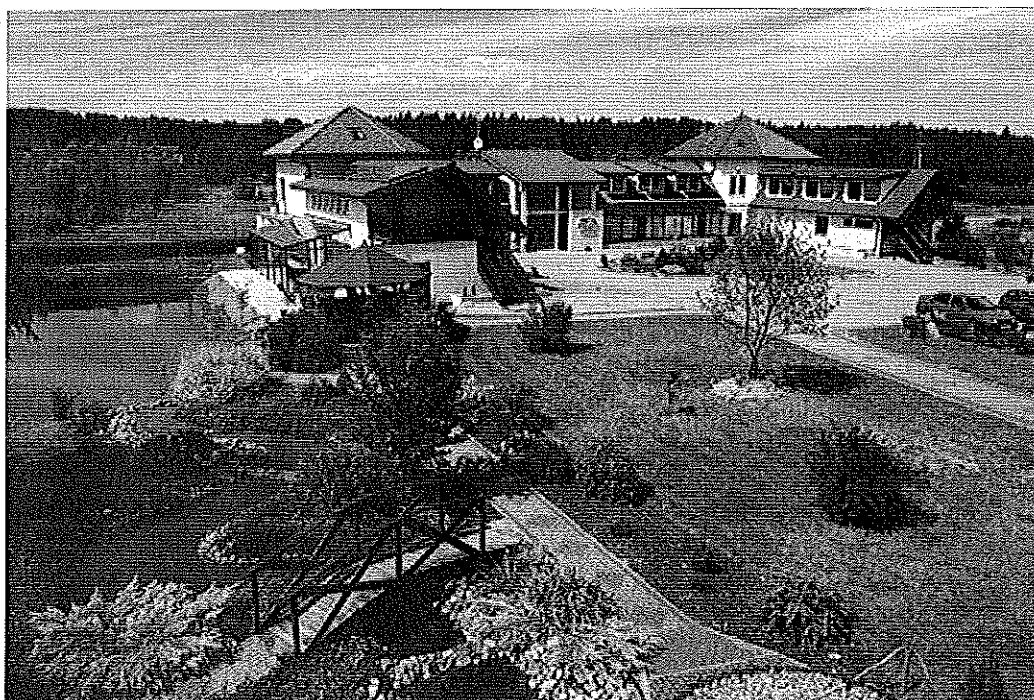
Jedną z przyczyn wzrostu liczby udzielanych noclegów jest rosnąca różnorodność i coraz wyższy standard oferty hotelowej.

Do najważniejszych obiektów noclegowych w Gminie zaliczyć można Pensjonat „Noce i Dnie”, Hotel „Trzy Stawy”, Hotel „Sentoza Golf” oraz Dom Pielgrzyma.

Pensjonat „Noce i Dnie” oferuje nie tylko pokoje gościnne, ale posiada również restaurację i salę konferencyjną, a także stadninę koni. Stanowi dogodną bazę wypadową w okolicy i pobliskie pole golfowe. W Pensjonacie można skorzystać z pakietów golfowych, organizowane są także obozy jeździeckie.

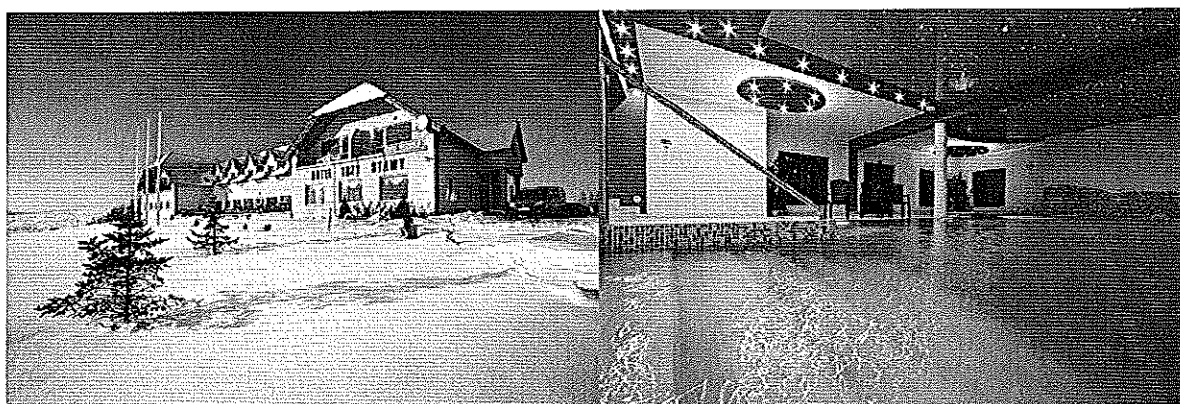
Zdjęcie. Pensjonat „Noce i Dnie”

Źródło. www.trabkiw.ug.gov.pl

Hotel „Trzy Stawy” oferuje klientom szeroki wachlarz usług w dziedzinie pielęgnacji ciała. Salon Spa ma w swojej ofercie produkty i zabiegi regeneracyjne. Ponadto w hotelu prowadzone są zabiegi z dziedziny chirurgii estetycznej. Istnieje możliwość uczestnictwa w zajęciach fitness – hotel oferuje m. in. aerobik, aqua aerobik oraz takie rozrywki jak bilard, dart, ping-pong, tenis ziemny czy piłkarzyki.

Zdjęcia. Hotel „Trzy Stawy”

Źródło. www.trabkiw.ug.gov.pl

Hotel „Sentoza Golf” stanowi bazę noclegową pola golfowego. Obiekt oferuje 24 komfortowe pokoje, restaurację, salę konferencyjną oraz salę bankietowo-weselną dla

120 osób. Wypoczywający w hotelu mają możliwość wypożyczenia rowerów, zagrania w paintball oraz przejażdżki bryczką.

Zdjęcie. Hotel „Sentoza Golf”

Źródło. www.trabkiw.ug.gov.pl

Dom Pielgrzyma w Trąbkach Wielkich prowadzony jest przez proboszcza parafii. Jest to obiekt całoroczny, oferujący 50 miejsc noclegowych.

Bardzo popularne wśród turystów i mieszkańców są też obiekty gastronomiczne – „Gościniec u Przyjaciół” w Kleszczewie, Dom Weselny „Małe Złotowo” w Trąbkach Małych, restauracja „Moja Weranda” w Gołębiewie Średnim oraz restauracja „Steak House” w Gołębiewie Średnim. Gościniec oferuje wyroby z własnej wędzarni oraz hodowane przy lokalu w stawach ryby. Malownicze położenie pośród łąk i rzeki Kłodawy nadaje lokalowi niepowtarzalnego uroku. Natomiast „Moja Weranda” oferuje staropolskie dania podane w oryginalny sposób.

W sąsiedztwie restauracji „Moja Weranda” w Gołębiewie Średnim znajduje się Tropical Club – klub muzyczny o powierzchni 1000 m².

2.9 Oświata i edukacja

Na terenie Gminy Trąbki Wielkie prowadzone są dwa żłobki: Żłobek nr 10 „Wesoła Kacuszka” Pozytywnych Inicjatyw w Kaczkach oraz Żłobek nr 41 Pozytywnych Inicjatyw w Trąbkach Wielkich.

Edukacja przedszkolna

W Gminie Trąbki Wielkie w 2012 roku funkcjonowało jedno przedszkole publiczne, do którego uczęszczało 95 dzieci. Prowadzone przedszkole publiczne cieszy się dużą renomą wśród mieszkańców Gminy.

Oprócz przedszkola publicznego funkcjonuje również Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Parkolandia” w Kaczkach.

Szkolnictwo podstawowe, gimnazjalne, średnie oraz policealne

W Gminie działa 5 szkół podstawowych:

- Szkoła Podstawowa im. Ks. Jana Pawła Aeltermanna w Mierzeszynie (od 1.09.2004 r. Zespół Szkół),
- Szkoła Podstawowa im. Kunegundy Pawłowskiej w Trąbkach Wielkich,
- Szkoła Podstawowa im. Marii Kownackiej w Kłodawie,
- Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Sobowidzu,
- Szkoła Podstawowa im. Zygmunta Bukowskiego w Czerniewie.

W 2012 roku w szkołach podstawowych kształciło się 802 uczniów, w tym 391 chłopców i 411 dziewcząt. Na terenie gminy funkcjonuje również Gimnazjum im. Kazimierza Jagiellończyka w Trąbkach Wielkich. Łączna liczba uczniów kształcących się w gimnazjum w 2012 roku wynosiła 400 osób, w tym 197 chłopców i 203 dziewczęta. Od roku 2010 funkcjonuje także Zespół Szkół Specjalnych w Warczu, kształcący w ramach szkoły podstawowej i gimnazjum łącznie 71 osób.

Tabela. Zestawienie liczby szkół w Gminie Trąbki Wielkie w latach 2008-2012

Szkoły	2008	2009	2010	2011	2012
Podstawowa	5	5	5	5	5
Gimnazjum	2	1	1	1	1
Specjalne	0	0	1	1	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na terenie gminy nie funkcjonują szkoły ponadgimnazjalne. Młodzież kontynuuje edukację w okolicznych liceach i technikach w Bolesławowie, Pruszczu Gdańskim, Rusocinie, Starogardzie Gdańskim, Tczewie czy Trójmieście. Sieć placówek oświaty – zarówno publicznych, jak i niepublicznych, jest w aspekcie szkolnictwa podstawowego dostatecznie rozwinięta. Gmina dba o bezpieczne dotarcie dzieci do szkół. W jej posiadaniu są 4 szkolne autobusy, które regularnie wożą dzieci do szkół.

2.10 Kultura i sport

W Gminie Trąbki Wielkie istnieje wiele możliwości aktywnego spędzania czasu przez mieszkańców i turystów. Władze Gminy kładą duży nacisk na wartość aktywnego trybu życia, zwłaszcza na promocję takich inicjatyw wśród dzieci i młodzieży. Gmina posiada dobrą infrastrukturę sportową i rekreacyjną, w skład której wchodzi:

- boisko piłkarskie (oddane do użytku w 1974 roku) w Trąbkach Wielkich,
- hala sportowa (oddana do użytku w 2000 roku) w Trąbkach Wielkich,
- kompleks sportowy „Moje boisko – Orlik 2012” (otwarte w 2008 roku) w Trąbkach Wielkich,
- asfaltowy kort tenisowy w Trąbkach Wielkich,
- sala gimnastyczna przy Zespole Szkół w Mierzeszynie,
- sala gimnastyczna przy Szkole Podstawowej w Sobowidzu,
- sala gimnastyczna przy Zespole Szkół w Warczu,
- sala gimnastyczna przy dawnej Szkole w Drzewinie,
- pełnowymiarowe boiska piłkarskie: w Elganowie, Domachowie i Sobowidzu.
- place zabaw,
- świetlice wiejskie.

W wielu miejscowościach znajdują się boiska trawiaste do gry w piłkę nożną, ale nie są one pełnowymiarowe. Boiska te są zlokalizowane m.in. w Czerniewie, Drzewinie, Gołębiewku, Gołębiewie Średnim, Gołębiewie Wielkim, Kleszczewie, Kłodawie, Łaguszewie, Mierzeszynie, Pawłowie, Postołowie, Rościszewie, Trąbkach Małych, Warczu, a także w Zaskoczynie i Złej Wsi. W miejscowościach Gołębiewo Średnie, Kłodawa i Mierzeszyn mieszkańcy mają do swojej dyspozycji stoły zewnętrzne do tenisa stołowego. Stoły do tenisa stołowego znajdują się także w wielu świetlicach wiejskich na terenie Gminy Trąbki Wielkie, np. w Błotni, Kleszczewie, Kłepinach, Trąbkach Małych oraz we wszystkich szkołach. Część obiektów sportowych na terenie Gminy Trąbki Wielkie zostało zbudowanych przez prywatnych inwestorów. Jednym z nich jest pole golfowe w Postołowie, będące dużą atrakcją w skali regionu – 18-dołkowe pole klasy mistrzowskiej, z unikalnym na skalę światową, naturalnym akwenem wodnym wielkości 7 ha, wkomponowane jest w lokalny krajobraz. Pole zajmuje obszar ponad 100 ha. Kolejną z atrakcji jest basen i kort tenisowy przy Hotelu „Trzy Stawy”. Na terenie Pensjonatu „Noce i Dnie” w Cząstkowie znajduje się Ośrodek Jeździecki, a w Hotelu

„Sentoza-Golf” znajduje się siłownia.

Można zaobserwować, że najchętniej odwiedzanym obiektem sportowym w Gminie jest boisko wielofunkcyjne zbudowane w ramach rządowego programu „Moje boisko - Orlik 2012”. W okresie jego funkcjonowania, od dnia 1 marca do dnia 31 października, każdego dnia, z wyjątkiem niedzieli, można spotkać kilkudziesięciu amatorów sportu. Systematycznie wzrasta zainteresowanie korzystaniem z hal sportowych na terenie Gminy.

W Gminnym Ośrodku Kultury, Sportu i Rekreacji w Trąbkach Wielkich prowadzone są zajęcia rozwojowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych w kilku sekcjach, m.in.: balet oraz piłka nożna, czy aerobik.

Ośrodek posiada także salę widowiskową, która może służyć zarówno organizacji uroczystości, jak również prób i występów teatralnych.

GOKSiR animuje ponadto wiele konkursów i zawodów dla dzieci, młodzieży i dorosłych w dziedzinie kultury i sportu. Przez cały rok mają miejsce wydarzenia organizowane przez pracowników GOKSiR i we współpracy z nimi. Są to: koncerty, turnieje sportowe, przedstawienia, a także bale karnawałowe oraz wycieczki wakacyjne. Ponadto w Gminie odbywają się cykliczne imprezy, takie jak: dożynki archidiecezjalno-samorządowe czy biesiada „Trąbki w Trąbkach”.

Na terenie Gminy odbywają się również imprezy o znaczeniu ponadlokalnym, czy międzynarodowym jak zawody BALTIC CUP, czyli Puchar krajów nadbałtyckich w wyścigach psich zaprzęgów w warunkach bezśnieżnych zaliczane do Pucharu Świata IFSS oraz do Pucharu Polski.

Na terenie Gminy działa „Przystanek Drzewina”, proponujący rozmaite formy zabawy i wypoczynku dla młodzieży. W ośrodku organizowane są obozy, warsztaty, survivala i wycieczki.

2.11 Ochrona zdrowia

Placówki ochrony zdrowia mające swoje siedziby na terenie Gminy Trąbki Wielkie są zrestrukturyzowane i od lat działają w oparciu o kontrakty zawarte z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Działalność w ramach podstawowej opieki zdrowotnej prowadzi Gminny Ośrodek Zdrowia w Trąbkach Wielkich wraz z wchodzącymi w jego skład ośrodkami zdrowia w Sobowidzu i Mierzeszynie.

W placówkach można uzyskać świadczenia z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, a także pomoc pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej, położnej środowiskowo-rodzinnej oraz pielęgniarki szkolnej. Pobierany i przyjmowany jest również materiał do badań

laboratoryjnych.

Na terenie gminy działa ponadto Centrum Rehabilitacji Caritas im św. Stanisława Kostki. Placówka znajdująca się w Trąbkach Wielkich działa od 2006 roku i powstała z myślą o dzieciach niepełnosprawnych, których deficyty fizyczne i intelektualne uniemożliwiały naukę w szkołach masowych. Ośrodek prowadzi wielospecjalistyczną, kompleksową i ciągłą pomoc osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom. Dodatkowo utworzono Poradnię Rehabilitacyjną NZOZ Caritas, która zajmuje się działalnością medyczną i profilaktyką zdrowotną. Centrum wspiera otoczenie osób niepełnosprawnych. Prowadzi warsztaty i poradnictwo psychopedagogiczne oraz rehabilitacyjne dla rodzin i opiekunów osób niepełnosprawnych. Promuje działalność wolontariatu na rzecz osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz animuje działania integrujące środowisko osób pełno- i niepełnosprawnych.

Opiekę na poziomie specjalistycznym zapewniają szpitale gdańskie oraz oddalony o 25 km Specjalistyczny Szpital św. Jana w Starogardzie Gdańskim.

Tabela. Placówki opieki zdrowotnej. Stan na dzień 31 XII

Przychodnie	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ogółem	3	4	4	4	4	4
publiczne	3	3	3	3	3	3
niepubliczne	0	1	1	1	1	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS i Urzędu Gminy Trąbki Wielkie

Tabela. Wykaz zakładów opieki zdrowotnej w Gminie Trąbki Wielkie

Nazwa ZOZ	Siedziba
Gminny Ośrodek Zdrowia	83-034 Trąbki Wielkie, ul. Pasteura 1
Ośrodek Zdrowia w Sobowidzu	83-033 Sobowidz ul. Kościuszki 9
Ośrodek Zdrowia w Mierzeszynie	83-041 Mierzeszyn ul. Krótka 2
Zakład Rehabilitacji Ambulatoryjnej. Caritas Archidiecezji Gdańskiej	83-034 Trąbki Wielkie, ul. Pasteura 1

Źródło: Opracowanie własne

Na terenie Gminy funkcjonują również dwie apteki oraz dwa punkt apteczne.

2.12 Instytucje publiczne oraz jednostki organizacyjne Gminy Trąbki Wielkie

Instytucje publiczne na terenie Gminy Trąbki Wielkie:

- Komisariat Policji w Trąbkach Wielkich,
- Urząd Gminy Trąbki Wielkie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Ełganowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Mierzeszynie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Sobowidzu,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Trąbkach Wielkich,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Rościszewie,
- Urząd Pocztowy w Trąbkach Wielkich (Agencje Pocztowe w Ełganowie oraz Filia Urzędu Poczтового w Mierzeszynie).

Jednostki organizacyjne i zakłady budżetowe Gminy Trąbki Wielkie:

- Gimnazjum im. Kazimierza Jagiellończyka w Trąbkach Wielkich,
- Gminne Biblioteki Publiczne w Trąbkach Wielkich,
- Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Trąbkach Wielkich,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trąbkach Wielkich,
- Przedszkole w Trąbkach Wielkich,
- Zespół Szkół im. ks. Jana Pawła Aeltermana w Mierzeszynie,
- Szkoła Podstawowa im. Kunegundy Pawłowskiej w Trąbkach Wielkich,
- Szkoła Podstawowa im. Marii Kownackiej w Kłodawie,
- Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Sobowidzu,
- Szkoła Podstawowa im. Zygmunta Bukowskiego w Czerniewie,
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Trąbkach Wielkich.

2.13 Organizacje pozarządowe

Na terenie Gminy Trąbki Wielkie działa 16 organizacji pozarządowych, głównie o profilu sportowym, przyczyniających się do aktywizacji mieszkańców Gminy. Działanie tych podmiotów przyczynia się również do wzmocnienia integracji mieszkańców.

Wykaz organizacji funkcjonujących na terenie gminy przedstawiono w tabeli.

Tabela. Wykaz organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Trąbki Wielkie

Lp.	Organizacja	Miejscowość
1.	Uczniowski Klub Sportowy KOSYNIER	Sobowidz

2.	Stowarzyszenie Rodzina Kolpinga	Kłodawa
3.	Ludowy Klub Sportowy Błękitni	Sobowidz
4.	SKF Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe	Trąbki Wielkie
5.	Ludowy Klub Sportowy ORZEŁ – Trąbki Wielkie	Trąbki Wielkie
6.	Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Gołębiewka	Gołębiewko
7.	Fundacja Rozwoju Edukacji i Kultury „Mierzyszyn”	Mierzyszyn
8.	Ludowy Klub Sportowy SOKÓŁ Ełganowo	Ełganowo
9.	Ludowy Uczniowski Klub Sportowy OLIMP	Mierzyszyn
10.	Caritas Archidiecezji Gdańskiej Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy	Trąbki Wielkie
11.	Uczniowski Klub Sportowy TRĄBKI	Trąbki Wielkie
12.	Gminny Klub Sportowy TRĄBKI WIELKIE	Trąbki Wielkie
13.	Męskie Towarzystwo Śpiewacze GRYF przy Parafii WNMP w Trąbkach Wielkich	Trąbki Wielkie
14.	Stowarzyszenie Wędkarskie "Gruba Ryba" w Trąbkach Wielkich	Trąbki Wielkie
15.	Stowarzyszenie Producentów Rolnych Ziemi Trąbkowskiej	Trąbki Wielkie
16.	Klub Seniora "Zawsze Młodzi"	Trąbki Wielkie
17.	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Lokalnego „Progres”	Kłębiny
18.	Gminne Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych	Trąbki Wielkie
19.	Stowarzyszenie Miłośników Zespołu Muzyki Dawnej „Mille Regretz”	Trąbki Wielkie

2.14 Pomoc społeczna i bezpieczeństwo publiczne

Pomoc społeczna

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej Państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Na terenie Gminy działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który udziela mieszkańcom wsparcia w ramach:

- pomocy społecznej,
- świadczeń alimentacyjnych,
- świadczeń pielęgnacyjnych
- świadczeń rodzinnych.

Pomocy społecznej na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- potrzeby ochrony macierzyństwa,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej choroby,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Skalę pomocy społecznej na terenie gminy przedstawiają poniższe tabele.

Tabela. Świadczenia z pomocy społecznej w Gminie Trąbki Wielkie z podziałem na lata od 2008 do 2012 roku. Stan na dzień 31 XII

Świadczenia z pomocy społecznej	2008	2009	2010	2011	2012
Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej	322	367	413	396	415
Osoby w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	1240	1256	1364	1225	1222
Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	12,7	12,7	13,1	11,6	11,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela. Świadczenia rodzinne w Gminie Trąbki Wielkie z podziałem od 2008 do 2012 roku. Stan na dzień 31 XII

Świadczenia rodzinne	2008	2009	2010	2011	2012
Rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci	707	652	622	591	547
Dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny – ogółem	1600	1442	1355	1267	1178
Dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny	1455	1313	1239	1163	1078
Udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku	57,7	52,6	47,5	45,1	41,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela. Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej i ze świadczeń rodzinnych w podziale na sołectwa w Gminie Trąbki Wielkie. Stan na dzień 31 XII 2013 r.

Lp.	Miejscowość	Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej	Liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych
1	Błotnia	10	12
2	Cząstkowo	2	11
3	Czerniewo	11	25
4	Domachowo	8	35
5	Drzewina	4	12
6	Ełganowo	29	65
7	Gołębiewko	9	33
8	Gołębiewo Średnie	19	38
9	Gołębiewo Wielkie	21	53
10	Graniczna Wieś	11	24
11	Kaczki	7	24
12	Kleszczewo	11	34
13	Klepiny	3	5
14	Kłodawa	14	43
15	Łaguszewo	9	20
16	Mierzeszyn	28	74
17	Pawłowo	18	35
18	Postołowo	6	18
19	Rościszewo	6	19
20	Sobowidz	59	127
21	Trąbki Małe	6	23
22	Trąbki Wielkie	45	109
23	Warcz	6	13
24	Zaskoczyn	8	86
25	Zła Wieś	4	16
Łącznie:		354	954

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Trąbkach Wielkich

Według danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trąbkach Wielkich w okresie

od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. na terenie Gminy zarejestrowano 6 osób bezdomnych – 5 dorosłych i jedno dziecko.

Na terenie Gminy funkcjonuje całoroczny Dom Pomocy Społecznej „Leśny” w Zaskoczynie. Dom jest jednostką budżetową powiatu gdańskiego, a jego siedzibą jest Zaskoczyn. Przeznaczony jest dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i dorosłych przewlekłe psychicznie chorych. Dom realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej wynikające z ustawy o pomocy społecznej. Świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające na poziomie obowiązującego standardu w zakresie i formie wynikających z indywidualnych potrzeb mieszkańców. Umożliwia mieszkańcom korzystanie ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

DPS „Leśny” jest w stanie przyjąć jednocześnie 58 osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz 42 dorosłych przewlekłe chorych psychicznie.

Zdjęcie. DPS „Leśny” w Zaskoczynie, Gmina Trąbki Wielkie

Źródło. www.dps.powiat-gdanski.pl

Bezpieczeństwo publiczne

Na terenie gminy Trąbki Wielkie znajduje się Komisariat Policji. Rejon działania komisariatu obejmuje rejon gmin Trąbki Wielkie oraz Pszczółki. Policjanci z komisariatu zajmują się zarówno patrolowaniem terenu obu gmin, pełnieniem służby obchodowej przez dzielnicowych, prowadzeniem postępowań dotyczących wykroczeń, a także prowadzą dochodzenia i śledztwa powierzone przez Prokuraturę Rejonową w Pruszczu Gdańskim. Służba pełniona jest zarówno w godzinach dziennych, jak i nocnych. W tabelach poniżej zaprezentowano dane dotyczące liczby przestępstw i wykroczeń popełnionych na terenie gminy Trąbki Wielkie w latach 2006-2012.

Tabela. Liczba przestępstw, wykroczeń i czynów karalnych popełnionych przez nieletnich na terenie gminy Trąbki Wielkie w latach 2006-2012

Rok	Liczba przestępstw stwierdzonych	Liczba stwierdzonych wykroczeń	Liczba czynów karalnych popełnionych przez nieletnich, przy czym za nieletniego uważa się osobę, która w chwili popełnienia czynu miała ukończone 13 lat, ale nie ukończyła 17
2006	189	612	4
2007	108	584	10
2008	102	940	5
2009	397	1 050	55
2010	397	1 010	18
2011	379	935	10
2012	481	1 112	29

Źródło. Dane Komisariatu Policji w Trąbkach Wielkich

Tabela. Liczba przestępstw stwierdzonych na terenie gminy Trąbki Wielkie w latach 2006-2012 z podziałem na przestępstwa drogowe, kryminalne i gospodarcze

Rok	Liczba przestępstw stwierdzonych		
	przestępstwa drogowe	przestępstwa kryminalne	przestępstwa gospodarcze
2006	79	106	3
2007	24	82	1
2008	43	56	2
2009	77	304	8
2010	108	239	31
2011	89	271	3
2012	160	295	4

Źródło. Dane Komisarjatu Policji w Trąbkach Wielkich

2.14 Finanse

Stan finansów oraz tempo rozwoju Gminy Trąbki Wielkie odzwierciedlone są w budżecie Gminy, a przede wszystkim w wydatkach inwestycyjnych.

Wydatki Gminy ogółem od roku 2008 systematycznie rosły. W roku 2011 zostały one ustabilizowane i wyniosły około 35,9 mln złotych. Środki finansowe wydawane na inwestycje majątkowe wyraźnie wzrosły w roku 2010 (ponad 11,9 mln zł), na co wpływ z całą pewnością miały możliwości współfinansowania zadań inwestycyjnych ze środków zewnętrznych (przede wszystkim z funduszy europejskich). Następnie poziom wydatków inwestycyjnych spadał do kwoty niemal 8,3 mln zł w 2012 roku.

Tabela. Wydatki budżetu Gminy Trąbki Wielkie w latach 2008-2014 [zł]

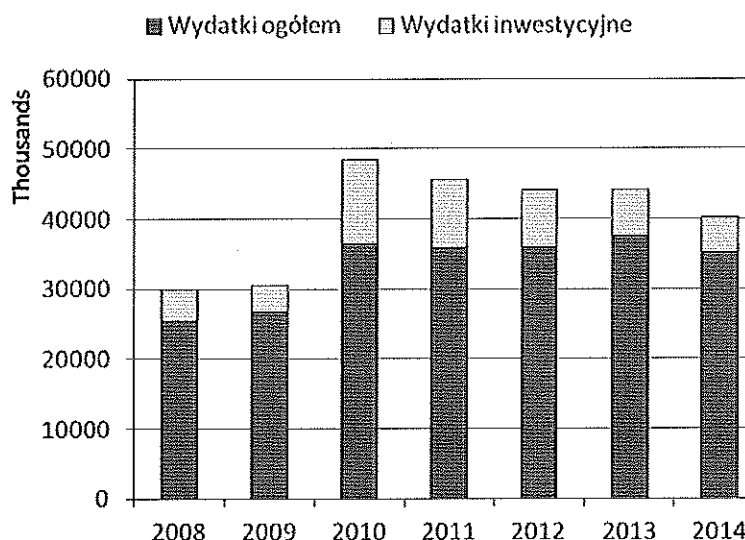
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*
Wydatki ogółem	25373558,41	26749328,41	36500557,81	35831978,18	35941068,48	37432894,22	35254552,00
Wydatki ogółem na 1 mieszkańca	2 596,56	2 698,41	3 515,42	3 407,05	3 369,69	3 527,41	3 322,14
Wydatki inwestycyjne	4581845,62	3702720,09	11917919,66	9719333,60	8294027,41	6708745,89	4955488,00
Wydatki inwestycyjne na 1 mieszkańca	468,87	373,52	1 147,83	924,15	777,61	632,18	466,97

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS i Urzędu Gminy Trąbki Wielkie

* Plan budżetu na 2014 rok

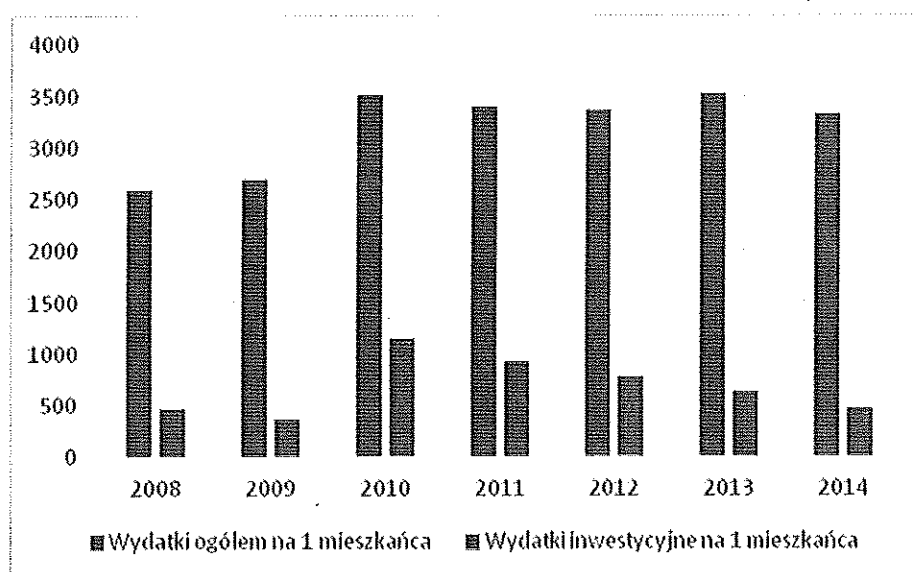

Wykres. Wydatki budżetu Gminy Trąbki Wielkie w latach 2008-2014 [tys. zł]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres. Wydatki na 1 mieszkańca Gminy Trąbki Wielkie w latach 2008-2014 [zł]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wydatkowanie budżetowe Gminy Trąbki Wielkie dotyczy wielu dziedzin, co jest związane z zakresem zadań gminy wiejskiej, jako jednostki samorządu terytorialnego. Wydatki ujęte w budżecie Gminy Trąbki Wielkie na 2013 r. kształtowały się następująco:

- Wydatki ogółem: 37 432 894,22 zł, w tym:
 - Wydatki bieżące: 30 105 451,22 zł,
 - Wydatki majątkowe: 7 327 443,00 zł.

Zgodnie z Ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z 13 listopada 2003 r. (Dz. U. z 2010r, Nr 80, poz. 526 z późn. zm.) dochodami gminy są m.in. dochody własne. Dochody podobnie jak wydatki mogą mieć charakter bieżący bądź majątkowy.

Dochody bieżące mogą mieć różne źródło pochodzenia. Należy wyróżnić m.in. dochody stanowiące wpływy z podatków, wpływy z opłat, czy dochody uzyskiwane przez miejskie jednostki budżetowe. Ponadto źródłem dochodu własnego samorządu mogą być również wpływy z majątku, którego właścicielem jest gmina. Dochody majątkowe Gminy Trąbki Wielkie w 2013 roku wynosiły:

- Dochody ogółem: 35 587 482,38 zł, w tym:
 - Dochody bieżące: 32 090 669,38 zł,
 - Dochody majątkowe: 3 496 813,00 zł.

Deficyt w wysokości 1 845 411,84 zł został pokryty kredytami zaciągniętymi na rynku krajowym w wysokości 1 695 411,84 zł oraz wolnymi środkami (nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych) w wysokości 150 000,00 zł.

Obecne i przyszłe założenia dotyczące polityki finansowej, w tym inwestycyjnej określa budżet Gminy na 2014 rok oraz Wieloletnia Prognoza Finansowa dla Gminy Trąbki Wielkie opracowana na okres 2013 -2026. Zgodnie z niniejszymi dokumentami założono w 2014 roku następującą strukturę wydatków i dochodów:

- Wydatki ogółem: 35 254 552,00 zł, w tym:
 - Wydatki bieżące: 30 299 064,00 zł,
 - Wydatki majątkowe: 4 955 488,00 zł.

Tabela. Wydatki z podziałem na kategorie – plan z budżetu na 2014 rok

Kategoria	Wydatki – plan na 2014 rok [zł]
Rolnictwo i łowiectwo	3 034 933,00
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	134 640,00
Transport i łączność	730 350,00
Turystyka	470 800,00
Gospodarka mieszkaniowa	1 771 156,00
Działalność usługowa	183 600,00
Administracja publiczna	3 273 970,00

Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1 680,00
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	412 070,00
Obsługa długu publicznego	750 000,00
Różne rozliczenia	230 000,00
Oświata i wychowanie	14 627 172,00
Ochrona zdrowia	155 000,00
Pomoc społeczna	5 851 812,00
Edukacyjna opieka wychowawcza	463 832,00
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 908 864,00
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 061 947,00
Kultura fizyczna	192 726,00
Ogółem:	35 254 552,00

Źródło. Dane Urzędu Gminy Trąbki Wielkie – Uchwała Nr 11/I/2014 Rady Gminy Trąbki Wielkie z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2014 rok

- Dochody ogółem: 32 576 185,00 zł, w tym:
 - Dochody bieżące: 30 299 611,00 zł,
 - Dochody majątkowe: 2 276 574,00 zł.

Tabela. Dochody z podziałem na kategorie – plan z budżetu na 2014 rok

Kategoria	Dochody – plan na 2014 rok [zł]
Rolnictwo i łowiectwo	1 208 020,00
Turystyka	331 464,00
Gospodarka mieszkaniowa	752 693,00
Działalność usługowa	2 100,00
Administracja publiczna	150 990,00
Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1 680,00
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki	10 546 708,00

związane z ich poborem	
Różne rozliczenia	14 278 018,00
Oświata i wychowanie	811 572,00
Pomoc społeczna	4 436 340,00
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	56 600,00
Ogółem:	32 576 185,00

Źródło. Dane Urzędu Gminy Trąbki Wielkie – Uchwała Nr 11/I/2014 Rady Gminy Trąbki Wielkie z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2014 rok

Deficyt w pełnej wysokości – 2 678 367,00 zł zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z tytułu pożyczek i kredytów na rynku krajowym.

Wieloletnia prognoza finansowa zakłada wzrost dochodów ogółem na poziomie 121,00% w roku 2026 względem roku 2013.

Wskaźnik G – podstawowych dochodów podatkowych na 1 mieszkańca gminy stanowiący podstawę do wyliczenia rocznych kwot części wyrównawczej subwencji ogólnej i wpłat na 2014 r. wynosi dla Gminy Trąbki Wielkie 920,46.

2.15 Zagospodarowanie przestrzenne i dostępność terenów inwestycyjnych

Powierzchnia Gminy Trąbki Wielkie wynosi 16 232 ha. Dane dotyczące użytkowania ziemi w gminie podkreślają wysokie walory glebowe (około 60,9% powierzchni zajmują użytki rolne) oraz współwystępowanie krajobrazu posiadającego walory przyrodnicze i w mniejszym stopniu obszaru zurbanizowanego.

Tabela. Użytkowanie powierzchni na terenie Gminy Trąbki Wielkie

Użytkowanie ziemi	powierzchnia	% udział w powierzchni całkowitej
Użytki rolne	9 896 ha	60,9%
Lasy	5 335 ha	32,8%
Pozostałe grunty i nieużytki	1 026 ha	6,3%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Trąbki Wielkie

Na terenie Gminy Trąbki Wielkie zlokalizowane są atrakcyjne tereny rozwojowe przeznaczone pod funkcje mieszkaniowe oraz usługowe. Ponadto, samorząd gminny dysponuje nieruchomościami, przeznaczonymi na sprzedaż, na których prowadzone mogą być dalsze działania inwestycyjne. Poniższa tabela przedstawia tereny inwestycyjne przeznaczone do zbycia.

Tabela. Wykaz terenów inwestycyjnych przeznaczonych do zbycia

Położenie: Trąbki Wielkie, przy drodze gminnej	
Łączna pow. terenu:	18.5649 ha
Liczba działek	77
Opis nieruchomości	Niezabudowana, niezagospodarowana, posiada dostęp do gminnej drogi publicznej. Teren przyległy wyposażony jest w sieć wodociągową i kanalizacyjną oraz złącza kablowe energetyczne.
Przeznaczenie gruntu	Tereny przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne i szeregowe.

Położenie: Domachowo, przy drodze powiatowej i wojewódzkiej	
Łączna pow. terenu:	4.4582 ha
Liczba działek	38
Opis nieruchomości	Niezabudowana, niezagospodarowana, z bezpośrednim dostępem do drogi powiatowej i wojewódzkiej wyposażonej w urządzenia infrastruktury technicznej, sieć wodociągową, sieć energetyczną.
Przeznaczenie gruntu	Tereny przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne i szeregowe.

Położenie: Elganowo, przy drodze powiatowej i wojewódzkiej	
Łączna pow. terenu:	0.4797 ha
Liczba działek	3
Opis nieruchomości	Niezabudowana, niezagospodarowana, z bezpośrednim dostępem do drogi powiatowej i wojewódzkiej wyposażonej w urządzenia infrastruktury technicznej, sieć wodociągową, kanalizacyjną, energetyczną.
Przeznaczenie gruntu	Tereny przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne i szeregowe.

Położenie: Trąbki Wielkie	
Łączna pow. terenu:	0.3002 ha

Liczba działek	1
Opis nieruchomości	Niezabudowana, niezagospodarowana, wyposażonej w urządzenia infrastruktury technicznej – sieć wodociągowa, kanalizacyjną, energetyczną.
Przeznaczenie gruntu	Teren pod usługi, handel, rzemiosło, przemysł, składy i stacje paliw oraz gazu itp.

Na terenie gminy występują również duże kompleksy będące własnością prywatną przeznaczone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod przemysł, usługi i budownictwo mieszkaniowe.

Tereny inwestycyjne na terenie Gminy charakteryzują się takimi atutami jak:

- uzbrojenie w sieci wodociągowe, kanalizacyjne i w większości energetyczne,
- bezpośredni dostęp do drogi wojewódzkiej nr 222,
- autostrada A1 w odległości 11 km,
- droga krajowa nr 91 w odległości 11 km,
- linia kolejowa i bocznic kolejowa w odległości 15 km,
- międzynarodowy port lotniczy w Gdańsku- Rębiechowie w odległości 33 km.

2.16 Polityka inwestycyjna Gminy Trąbki Wielkie

Władze Gminy Trąbki Wielkie prowadzą aktywną politykę inwestycyjną. Pula wydatków na inwestycje w ramach lokalnego budżetu jest rokrocznie dostosowywana do aktualnych potrzeb, jak i możliwości, tak by realna była realizacja przedsięwzięć odpowiadających na lokalne zapotrzebowanie mieszkańców i podnoszących poziom atrakcyjności gminy w oczach inwestorów.

Realizacja dużej liczby zadań inwestycyjnych nie byłaby możliwa bez wsparcia ze środków pozabudżetowych. Gmina skutecznie wykorzystywała środki ze źródeł krajowych, jak i wspólnotowych w ramach perspektywy budżetowej 2007-2013. Pozwalało to na realizację przedsięwzięć bardziej złożonych i kosztownych, których realizacja wpłynęła na jakość życia mieszkańców i atrakcyjność gminy przez najbliższe dekady. Szczególne znaczenie mają inwestycje w infrastrukturę wspierającą rozwój gospodarczy oraz infrastrukturę zapewniającą usługi dla ludności. Najważniejsze projekty współfinansowane ze środków zewnętrznych przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela. Realizacja projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych w Gminie Trąbki Wielkie w latach 2008-2014

Nazwa zadania	Okres realizacji	Wartość projektu Kwota pozyskanych środków	Źródło współfinansowania	Charakterystyka projektu
Projekty realizowane przez Gminę				
Budowa kanalizacji sanitarnej i rozbudowa oczyszczalni ścieków w aglomeracji Trąbki Wielkie - cz I z III	2010-2013	9,97 mln zł 6,13 mln zł	Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013	Przedmiotem projektu było skanalizowanie wsi Trąbki Wielkie poprzez wybudowanie 25,5 km sieci kanalizacji oraz rozbudowę oczyszczalni ścieków w Trąbkach Wielkich.
Budowa kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Trąbki Wielkie - cz. II i III obejmująca wsie Kaczki, Trąbki Małe, Elganowo	2010-2012	6,45 mln zł 3,93 mln zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”	Przedmiotem projektu było wybudowanie łącznie 27,8 km sieci kanalizacyjnej wraz z 10 przepompowniami ścieków w miejscowości Kaczki, Trąbki Małe, Elganowo.
Montaż kolektorów słonecznych w budynkach użyteczności publicznej w Gminie Trąbki Wielkie	2012	347,28 tys. zł 204,65 tys. zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”	Przedmiotem projektu był montaż 83 sztuk kolektorów słonecznych na budynkach użyteczności publicznej Gminy Trąbki Wielkie.
Budowa placów zabaw i boisk w miejscowości Drzewina, Graniczna Wieś, Kaczki, Kłodawa, Warcz, Czerniewo i Łaguszewo w Gminie Trąbki Wielkie	2011-2012	438,88 tys. zł 265,29 tys. zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”	Przedmiotem projektu była budowa placów zabaw wyposażonych w urządzenia zabawowe znajdujących się w miejscowościach Drzewina, Graniczna Wieś, Kaczki, Kłodawa, Warcz, ponadto w trzech miejscowościach Kłodawa, Łaguszewo i Czerniewo wbudowano boiska o nawierzchni trawiastej.
Utworzenie lokalnych centrów kultury i rekreacji w Gołębiewku i Gołębiewie Wielkim poprzez remont świetlic wiejskich oraz zagospodarowanie placu zabaw	2010	219,55 tys. zł 134,97 tys. zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” LEADER	Przedmiotem projektu było wykonanie remontu świetlicy w Gołębiewie Wielkim i Gołębiewku oraz wybudowanie placu zabaw w Gołębiewku.
Budowa świetlicy wiejskiej w Domachowie	2014	881,2 tys. zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	Przedmiotem projektu było wybudowanie świetlicy

		500,0 tys. zł	2007-2013 w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”	wiejskiej w Domachowie.
Budowa świetlicy wiejskiej, centrum kulturalno- integracyjnego wsi Pawłowo	2014	378,6 tys. zł 231,1 tys. zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”	Przedmiotem projektu było wybudowanie świetlicy wraz z centrum kulturalno- integracyjnym we wsi Pawłowo.
Remont świetlicy wiejskiej, centrum kulturalno-rekreacyjnego wsi Łaguszewo	2014	274,2 tys. zł 167,5 tys. zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”	Przedmiotem projektu był remont świetlicy wiejskiej, centrum kulturalno- rekreacyjnego we wsi Łaguszewo.
Zagospodarowanie terenu nad Jeziorem Sobowidzkim w Sobowidzu	2010	485,4 tys. zł 286,1 tys. zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”	Przedmiotem projektu było zagospodarowanie zachodniego brzegu jeziora, poprzez wybudowanie drewnianego pomostu pływającego, utwardzenie placu i wybudowanie ciągu pieszo - rowerowego nad jeziorem oraz placu zabaw dla dzieci. Całość została obsadzona roślinnością.
Budowa ścieżki rowerowej oraz punktu widokowego w Sobowidzu	2013	880,8 tys. zł 500,0 tys. zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 w ramach Osi 4 LEADER	Przedmiotem projektu było wybudowanie odcinka ścieżki rowerowej o długości ponad 600 m oraz 5-metrowej wieży widokowej nad Jeziorem Sobowidzkim.
Remont i docieplenie świetlicy wiejskiej w Kleszczewie	2012	139,1 tys. zł 90,8 tys. zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 w ramach Osi 4 LEADER	Przedmiotem projektu było ocieplenie budynku, wyremontowanie dachu i wnętrza budynku oraz ogrodzenie terenu.
Remont świetlicy wiejskiej w Mierzeszynie	2013	206,1 tys. zł 134,0 tys. zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 w ramach Osi 4 LEADER	Przedmiotem projektu był kompleksowy remont świetlicy, który obejmuje wykonanie robót murarsko-tynkarskich, położenie wewnątrz nowych posadzek, zaizolowanie i docieplenie ścian budynku, wstawienie nowych drzwi, malowanie, wykonanie wentylacji oraz nowej instalacji elektrycznej i wodno- kanalizacyjnej.
Wyposażenie świetlicy wiejskiej w Gołębiewku i zwiększenie aktywności mieszkańców	2012	26,2 tys. zł 14,8 tys. zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 w ramach Osi 4 LEADER	Przedmiotem projektu był zakup wyposażenia: mebli, sprzętu sportowego, AGD i RTV oraz założenie Internetu.
Internetowe Kroniki sołectwa Gminy Trąbki Wielkie	2012	27,6 tys. zł 15,8 tys. zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 w ramach Osi 4 LEADER	Przedmiotem projektu było założenie 25 stron internetowych dla każdego sołectwa.

Przygotowanie i wydanie atlasu turystyczno-geograficznego atrakcji Gminy Trąbki Wielkie	2011-2012	37,7 tys. zł 21,6 tys. zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 w ramach Osi 4 LEADER	Przedmiotem projektu było opracowanie i wydanie ilustrowanego przewodnika po Gminie Trąbki Wielkie w nakładzie 2 tys. egzemplarzy wraz z mapą obszaru oraz 500 sztukami ulotek promocyjnych.
Warsztaty historyczne dla dzieci i młodzieży z Granicznej Wsi	2010-2012	14,8 tys. zł 8,8 tys. zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 w ramach Osi 4 LEADER	Przedmiotem projektu było przeprowadzenie warsztatów dla dzieci oraz wykonanie tablicy historycznej i oznakowanie szlaku historycznego.
Doposażenie świetlicy wiejskiej oraz organizacja warsztatów plastyczno – historycznych dla mieszkańców wsi Cząstkowo	2010-2012	14,9 tys. zł 8,7 tys. zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 w ramach Osi 4 LEADER	Przedmiotem projektu było zakupienie wyposażenia do świetlicy wiejskiej w Cząstkowie: aparat fotograficzny, meble kuchenne, naczynia, Kuchenkę, zlewozmywak + baterie, gabloty. Ponadto zorganizowano warsztaty plastyczne i historyczne dla dzieci.
Równy start	2009-2010	998,0 tys. zł 694,7 tys. zł	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	Przedmiotem projektu było wyrównanie szans edukacyjnych i zmniejszenie dysproporcji w trakcie procesu kształcenia. W ramach projektu młodzież i dzieci uczestniczyły w zajęciach pozalekcyjnych z języka angielskiego i niemieckiego, informatyki oraz w zajęciach matematyczno-przyrodniczych.
Nauka wyrównanie szans edukacyjno-rozwojowych dzieci klas I-III Gminy Trąbki Wielkie	2012	143,3 tys. zł 129,2 tys. zł	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	Przedmiotem projektu było wyrównanie szans edukacyjno-rozwojowych dzieci klas I - III w gminie Trąbki Wielkie. W ramach projektu doposażono również szkoły w sprzęt dydaktyczny.
Uczeń mądry i wesoły	2011-2013	647,2 tys. zł 647,2 tys. zł	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	Przedmiot projektu realizowany był w Szkole Podstawowej w Kłodawie. W ramach projektu realizowano zajęcia pozalekcyjne dla uczniów z zakresu terapii pedagogicznej, psychologicznej, logopedii, socjoterapii oraz zajęcia wyrównawcze.
Angielski furtką na świat	2013	44,0 tys. zł 44,0 tys. zł	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	Przedmiot projektu był realizowany w Przedszkolu w Trąbkach Wielkich i ma na celu podniesienie wiedzy i umiejętności z zakresu języka angielskiego wśród przedszkolaków.
Program Aktywizacji	2008	59,8 tys. zł	Program Operacyjny	W ramach projektu

Społeczno-Zawodowej Bezrobotnych w Gminie Trąbki Wielkie		51,3 tys. zł	Kapitał Ludzki	zorganizowano kursy dla osób bezrobotnych: - opiekun osób starszych i dzieci; - krawcowa; - autoprezentacja i wizaż.
Ja na rynku pracy	2010	109,0 tys. zł 98,4 tys. zł	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	W ramach projektu zorganizowano kursy dla osób bezrobotnych: - autoprezentacja i wizaż; - kasy fiskalne; - obsługa komputera; - opiekunka osób starszych i dzieci z jęz. Angielskim; - pracownik magazynowy z obsługa wózków widłowych.
Aktywne poszukujące pracy	2011	76,6 tys. zł 69,2 tys. zł	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	W ramach projektu zorganizowano kursy dla osób bezrobotnych: - warsztaty psychologii wsparcia; - nowoczesny handlowiec z umiejętnością negocjacji; - florysta – bukieciarz; - kucharz; - płytkarz – kafelkarz.
Szansa	2012-2013	100,3 tys. zł 84,9 tys. zł	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	W ramach projektu zorganizowano kursy: - warsztaty psychologii wsparcia; - gospodarka magazynowa + wózki jezdniowe; - opiekunka osób starszych; - kucharz.
ELMOS Przedstawienie elektrycznej mobilności jako intermodalnego środka transportu w miastach o małej i średniej wielkości w obszarze południowego Bałtyku	2011-2014	161,9 tys. euro 137,6 tys. euro	Program Współpracy Transgranicznej Południowy Bałtyk 2007-2013	Przedmiotem projektu było wdrożenie planów podróży z wykorzystaniem rowerów elektrycznych w codziennym życiu mieszkańców. W ramach projektu zakupiono stojaki na rowery oraz dwa rowery elektryczne, które w ramach funkcjonowania gminnej wypożyczalni są wypożyczane mieszkańcom gminy.
Przebudowa drogi gminnej nr 189023G Trąbki Wielkie – Elganowo	2008-2011	3,7 mln zł 1,8 mln zł	Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych	Przedmiotem projektu była przebudowa drogi gminnej Trąbki Wielkie – Elganowo oraz budowa chodników i wykonaniu oznakowania drogi. Długość drogi objętej przebudową wynosi łącznie 3,5 km, natomiast chodników 2,15 km.
Przebudowa drogi powiatowej 2219G wraz z budową chodnika przy drogach powiatowych 2218G i 2219G – etap II –	2008-2011	1,2 mln zł 485,5 tys. zł	Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych	Przedmiotem inwestycji było wybudowanie chodnika o długości 1520 m, z tego 825 m przy drodze 2219G i 695 m przy drodze 2218G. Efektem

budowa chodnika wzdłuż dróg powiatowych nr 2218G i nr 2219G na odcinku Trąbki Wielkie - Kaczki				realizacji zadania jest droga o właściwych parametrach dla tej kategorii wraz z przyległym do niej chodnikiem o długości 2000 m od drogi wojewódzkiej nr 222 do końca miejscowości Kaczki.
Budowa kompleksu boisk sportowych w Trąbkach Wielkich - Orliki 2012	2008	1,2 mln zł 666 tys. zł w tym: - 333 tys. zł środki rządowe - 333 tys. zł środki samorządu województwa	Program „Moje boisko - Orlik 2012”	Przedmiotem projektu była budowa kompleksu sportowego składającego się z boiska piłkarskiego oraz boiska wielofunkcyjnego wraz z wyposażeniem w sprzęt sportowy, oświetleniem i ogrodzeniem przy ul. Sportowej w Trąbkach Wielkich.
Budowa Sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Mierzeszynie	2010-2011	4,7 mln zł 700 tys. zł	Dotacja z Ministerstwa Sportu i Turystyki	Przedmiotem projektu była realizacja drugiego etapu inwestycji polegającej na rozbudowie Szkoły Podstawowej w Mierzeszynie z salą gimnastyczną.
Radosna Szkoła	2010	561,9 tys. zł 280,7 tys. zł	Rządowy Program „Radosna Szkoła”	Przedmiotem projektu była budowa szkolnych placów zabaw dla dzieci w Szkołach Podstawowych w miejscowościach Sobowidz, Trąbki Wielkie, Czerniewo.
Radosna Szkoła	2011	266,0 tys. zł 63,8 tys. zł	Rządowy Program „Radosna Szkoła”	Przedmiotem projektu była budowa szkolnych placów zabaw dla dzieci w szkołach podstawowych w miejscowościach Kłodawa i Mierzeszyn.
Cyfrowa Szkoła	2012	108,9 tys. zł 80,1 tys. zł	Rządowy Program „Cyfrowa Szkoła”	Przedmiotem projektu było zakupienie sprzętu komputerowego dla Szkoły Podstawowej w Czerniewie.

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Trąbki Wielkie

Analiza powyższej tabeli wskazuje, iż wartość inwestycji realizowanych w latach 2008-2014 na terenie gminy przekroczyła 38,5 mln zł, a dofinansowanie uzyskane ze źródeł zewnętrznych przekroczyło 19,0 mln zł.

2.17 Współpraca z innymi samorządami

Gmina Trąbki Wielkie prowadzi współpracę z samorządami z regionu Pomorza, a także w ramach partnerstwa z gminami zagranicznymi.

Gdański Obszar Metropolitalny (GOM)

Gdański Obszar Metropolitalny to powołane 15 września 2011 roku stowarzyszenie samorządowe mające na

Gdański Obszar Metropolitalny

celu zacieśnienie współpracy i doprowadzenie do harmonijnego rozwoju całego obszaru metropolitalnego wokół Gdańska, poprzez jak najlepsze wykorzystanie potencjału miast i gmin członkowskich, z poszanowaniem ich odrębności i specyfiki.

Obecnie, w ramach GOM działa 41 samorządów, obejmujących łącznie obszar o powierzchni 6 605,62 km², zamieszkały przez 1,28 mln mieszkańców.

Obszar Metropolitalny Trójmiasta

Pierwotna delimitacja Miejskich Obszarów Funkcjonalnych została przeprowadzona w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego. Natomiast w dokumencie pod nazwą „Koncepcja zrównoważonej polityki miejskiej województwa pomorskiego”, przyjętym uchwałą nr 247/226/13 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 5 marca 2013 r. dokonano zdelimitowania MOF w granicach ustalonych w PZPWP. W efekcie wydzielono 9 Miejskich Obszarów Funkcjonalnych, w tym Trójmiejski Obszar Metropolitalny, do którego należy Gmina Trąbki Wielkie.

Trójmiejski Obszar Metropolitalny jest największy i najbardziej złożony – obejmuje obszar między Władysławowem, Kartuzami i Tczewem. Jego strefa zewnętrzna obejmuje wszystkie sąsiadujące gminy oraz korytarz autostrady A1 aż do granicy z województwem kujawsko-pomorskim. Złożoność tego obszaru wynika z dwubiegunowości układu metropolitalnego (Gdańsk i Gdynia), który w wielu aspektach jest układem trójbiegunowym, uwzględniającym pozycję Sopotu, jak i z faktu włączenia w ten układ trzech wyraźnych i silnych, niegdyś odrębnych regionów miejskich a w ich obrębie funkcjonalnych obszarów miejskich (Tczewa, Kartuz i Wejherowa) oraz wielu ośrodków o znaczeniu lokalnym (np. Władysławowo, Żukowo, Rumia, Reda).

Strategia Pomorskie 2020 wskazuje, że poprawa konkurencyjności całego regionu jest możliwa tylko w przypadku zaadresowania strategicznej interwencji, dla wykorzystania potencjałów wszystkich obszarów województwa, z uwzględnieniem jego zróżnicowań terytorialnych, zgodnie z zasadą, że różnego typu obszary wymagają odmiennego podejścia i specyficznej oferty wsparcia. Toteż w dokumencie tym przewidziano różne rodzaje wsparcia dla wyróżnionych obszarów funkcjonalnych.

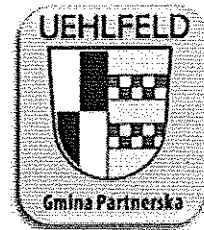
W kontekście przynależności Gminy Trąbki Wielkie do Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta istotne jest również wprowadzenie Zintegrowanych Porozumień Terytorialnych, które umożliwiają wyselekcjonowanie zadań koniecznych do realizacji (Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych), w ramach polityki rozwoju regionu,

istotnej dla danego obszaru funkcjonalnego. Inwestycje wybrane na zasadzie konsensusu w ramach ZPT powinny uzyskać priorytetowy dostęp do różnych instrumentów wsparcia pozostających w dyspozycji Samorządu Województwa. W negocjacjach dotyczących ZIT uczestniczą władze samorządowe wszystkich jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w skład Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta. Porozumienie w tej sprawie zostało podpisane 14 lutego 2014 roku.

Współpraca z miastami partnerskimi

Gmina Trąbki Wielkie podpisała w dniu 8 lipca 2012 r. porozumienie o współpracy z zaprzyjaźnioną gminą Uehlfeld w Niemczech. W ramach współpracy partnerskiej prowadzone są spotkania oraz wizyty studyjne.

3 Obszary problemowe i analiza stopnia rozwoju gminy

3.1 Charakterystyka obszarów problemowych

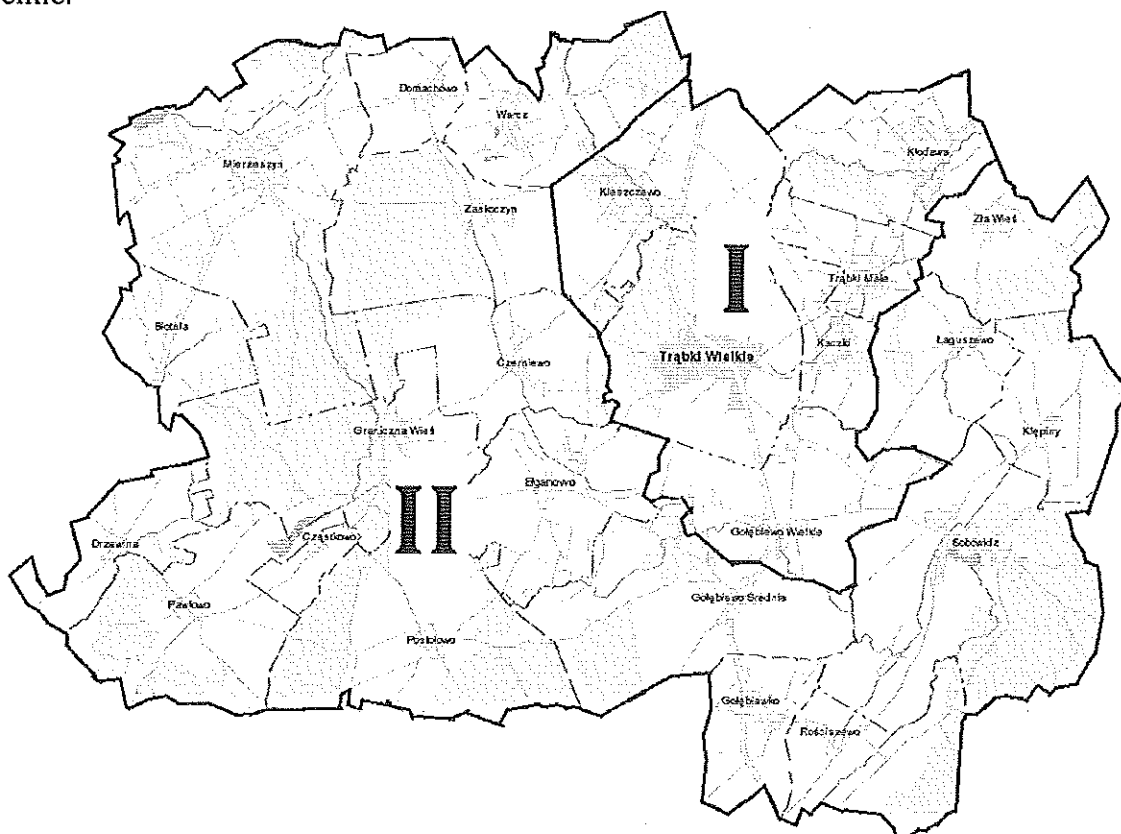
Na podstawie powyższej diagnozy sytuacji społeczno – gospodarczej Gminy Trąbki Wielkie, została przeprowadzona charakterystyka poszczególnych obszarów problemowych.

Wskazano przybliżoną liczbę mieszkańców, główne funkcje, przybliżoną liczbę osób pobierających świadczenia z pomocy społecznej, instytucje publiczne oraz infrastrukturę społeczną. Ponadto po konsultacjach z przedstawicielami samorządu oraz mieszkańców wskazano mocne i słabe strony danego obszaru.

Na potrzeby analizy wyodrębniono dwa obszary pod kątem terytorialnym i funkcjonalnym:

Obszar I: posiadający charakter obszaru mieszkalno-osiedleńczego, położony w bliskości Trójmiasta i Pruszcza Gdańskiego (obszar suburbanizacji) oraz głównych węzłów komunikacyjnych.

Obszar II: posiadający charakter rolniczy, w znacznej większości zdominowany przez grunty orne, obejmujący swoim zasięgiem około 3/4 obszaru całej Gminy Trąbki Wielkie.

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Trąbki Wielkie

Szczegółową charakterystykę poszczególnych obszarów przedstawiono poniżej.

OBSZAR I

Zakres obszaru i liczba mieszkańców:

Sołectwa: Gołębiewo Średnie, Kaczki, Kleszczewo, Kłodawa, Trąbki Małe, Trąbki Wielkie.

Liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach obszaru:	
Sołectwo Gołębiewo Wielkie:	682
Sołectwo Kaczki:	367
Sołectwo Kleszczewo:	596
Sołectwo Kłodawa:	549
Sołectwo Trąbki Małe:	271
Sołectwo Trąbki Wielkie:	1 431
Ogółem	3 896

Źródło. Dane Urzędu Gminy Trąbki Wielkie, stan na dzień 31.12.2013 r.

Charakterystyka: Obszar I obejmuje swoim zasięgiem 6 sołectw: Gołębiewo Wielkie, Kaczki, Kleszczewo, Kłodawę, Trąbki Małe, Trąbki Wielkie. Położenie tych sołectw w sąsiedztwie Trójmiasta i Pruszcza Gdańskiego powoduje, że stają się one naturalnym miejscem siedliskowym dla osób poszukujących spokojnego miejsca zamieszkania w bliskości administracyjno-gospodarczych centrów regionu.

Komunikacja: Przez teren obszaru przebiegają dwie drogi wojewódzkie nr 222 (łąączącą Gdańsk ze Skórczem), oraz DW nr 226 (fragment DK 7, łącząca Przejazdowo z Hornikami Dolnymi). Obszar I przecinają również drogi powiatowe i gminne.

Komunikację na obszarze zapewniają autobusy PKS Starogard Gdański S.A., PKS Gdańsk Sp. z o.o. oraz Arriva Bus Transport Polska Sp. z o.o.

Tuż przy wschodniej granicy obszaru przebiega autostrada A1 oraz droga krajowa nr 91. Z wykorzystaniem tych szlaków drogowych można dostać się do Trójmiasta, Koszalina czy Szczecina na północy oraz do wszystkich większych ośrodków miejskich na południe od Gminy Trąbki Wielkie.

Kilkaset metrów na wschód od drogi krajowej nr 91 biegnie ważna linia kolejowa łącząca Trójmiasto z takimi miastami jak Tczew, Bydgoszcz, Olsztyn, Warszawa, Kraków, Katowice, Białystok, Szczecin, Koszalin, Łódź.

W odległości około 33 km od stolicy Gminy znajduje się Port Lotniczy im. Lecha Wałęsy w Rębiechowie zapewniający łączność z miastami całej Europy. Średni czas

dojazdu wynosi około 30 minut.

Gospodarka: oparta na rolnictwie i usługach – drobnej przedsiębiorczości,

Instytucje publiczne, jednostki budżetowe gminy oraz pozostała infrastruktura społeczna obszaru:

- **Urząd Gminy Trąbki Wielkie**, ul. Gdańska 12, Trąbki Wielkie,
- **Gminny Ośrodek Zdrowia w Trąbkach Wielkich**
 - 83-034 Trąbki Wielkie, ul. Pasteura 1.
- **Apteki**
 - Apteka im. Jana Pawła II, 83-034 Trąbki Wielkie, Gdańska 10,
 - Apteka "CENTRUM", 83-034 Trąbki Wielkie, ul. Gdańska 27.
- **Gminna Biblioteka Publiczna**, 83-034 Trąbki Wielkie, ul. Sportowa 4,
 - Biblioteka Główna, 83-034 Trąbki Wielkie, ul. Sportowa 2,
- **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej**, ul. Gdańska 12, 83-034 Trąbki Wielkie
- **Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji**, ul. Sportowa 4, 83-034 Trąbki Wielkie
- **Centrum Rehabilitacyjne Caritas, OREW**, ul. Pasteura 1, 83-034 Trąbki Wielkie
- **Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych**
 - Ochotnicza Straż Pożarna w Trąbkach Wielkich
- **Leśnictwo**
 - Leśnictwo Trąbki, ul. Gdańska 24, 83-034 Trąbki Wielkie
- **Posterunek Policji**, ul. Gdańska 8, 80-034 Trąbki Wielkie
- **Parafie**
 - Parafia Świętego Jakuba, Kłodawa- ul. Gdańska 12, 83-035 Trąbki Wielkie
 - Parafia Wniebowzięcia NMP w Trąbkach Wielkich, 83-034 Trąbki Wielkie, ul. Gdańska 6
- **Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w**

Trąbkach Wielkich, ul. Gdańska 12, 83-043 Trąbki Wielkie

- **Zakład Gospodarki Mieszkaniowej i Komunalnej**, ul. Gdańska 12, 83-034 Trąbki Wielkie
- **Placówki Oświatowe Gminy Trąbki Wielkie:**
 - Szkoła Podstawowa im. Marii Kownackiej w Kłodawie, ul. Szkolna 10, 83-035 Kłodawa
 - Szkoła Podstawowa im. Kunegundy Pawłowskiej w Trąbkach Wielkich, ul. Sportowa 19, 83-034 Trąbki Wielkie
 - Gimnazjum im. Kazimierza Jagiellończyka w Trąbkach Wielkich, ul. Sportowa 2, 83-034 Trąbki Wielkie
- **Przedszkola i żłobki:**
 - Przedszkole w Trąbkach Wielkich, ul. Parkowa 13, 83-034 Trąbki Wielkie
 - Punkt Przedszkolny „Parkolandia”, ul. Parkowa 40, 80-034 Kaczki
 - Żłobek „Wesoła Kaczuszka”, ul. Dębowa 1, 80-043 Kaczki
 - Żłobek nr 41 Pozytywnych Inicjatyw, ul. Pawłowskiej 45, 80-034 Trąbki Wielkie
- **Hotele, pensjonaty i restauracje:**
 - Hotel „Trzy Stawy”, Klonowa 10, 83-035 Kłodawa
 - Dom Pielgrzyma, ul. Gdańska 6, 83-032 Trąbki Wielkie
 - „Hilary - Gościniec dla Przyjaciół”, Kleszczewo 18, 83-034 Trąbki Wielkie
 - Dom Weselny „Małe Złotowo”, ul. Perłowa 1, 83-034 Trąbki Małe

Środowisko: Teren obszaru I jest w znacznej części zagospodarowany pod uprawę, jednak występuje tu również znaczna liczba miejsc atrakcyjnych krajobrazowo. Przez teren obszaru przepływa malowniczo rzeka Kłodawa, nad której korytem rozrasta się zabudowa domów jednorodzinnych. Na obszarze I znajduje się również rezerwat „Dolina Kłodawy” o powierzchni 10,36 ha, który został utworzony w roku 1999 celem ochrony takich gatunków roślin jak: kruszczyk szerokolistny, tojad dzióbaty czy wawrzynek wilczyłyko. Środowisko naturalne jest wielkim walorem obszaru, który ma niewątpliwie wpływ na jego atrakcyjność osiedleńczą.

Pomoc społeczna

W poniższej tabeli przedstawiono ilościowe zestawienie osób korzystających ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w ramach systemu pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych.

Liczba mieszkańców korzystających ze świadczeń rodzinnych:	Liczba mieszkańców korzystających z pomocy społecznej:
Sołectwo Gołębiewo Wlk.: 52	Sołectwo Gołębiewo Wlk.: 20
Sołectwo Kaczki: 21	Sołectwo Kaczki: 7
Sołectwo Kleszczewo: 34	Sołectwo Kleszczewo: 10
Sołectwo Kłodawa: 43	Sołectwo Kłodawa: 13
Sołectwo Trąbki Małe: 20	Sołectwo Trąbki Małe: 6
Sołectwo Trąbki Wielkie: 102	Sołectwo Trąbki Wielkie: 41
Ogółem 285	Ogółem 103
Łącznie korzystających ze wsparcia: 358	

Źródło. Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trąbkach Wielkich

OBSZAR II

Zakres obszaru i liczba mieszkańców:

Sołectwa: Błotnia, Cząstkowo, Czerniewo, Domachowo, Drzewina, Ełganowo, Gołębiewko, Gołębiewo Średnie, Graniczna Wieś, Kłębiny, Łaguszewo, Mierzeszyn, Pawłowo, Postołowo, Rościszewo, Sobowidz, Warcz, Zaskoczyn, Zła Wieś.

Liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach obszaru:	
Sołectwo Błotnia:	180
Sołectwo Cząstkowo:	80
Sołectwo Czerniewo:	301
Sołectwo Domachowo:	493
Sołectwo Drzewina:	95
Sołectwo Ełganowo:	642
Sołectwo Gołębiewko:	362
Sołectwo Gołębiewo Średnie:	296
Sołectwo Graniczna Wieś:	275
Sołectwo Kłębiny:	67
Sołectwo Łaguszewo:	179
Sołectwo Mierzeszyn:	833

Sołectwo Pawłowo:	354
Sołectwo Postołowo:	205
Sołectwo Rościszewo:	228
Sołectwo Sobowidz:	1 447
Sołectwo Warcz:	221
Sołectwo Zaskoczyn:	304
Sołectwo Zła Wieś:	146
Ogółem	6 708

Źródło. Dane Urzędu Gminy Trąbki Wielkie, stan na dzień 31.12.2013 r.

Charakterystyka:

Komunikacja: Przez teren obszaru II przebiega przebiegają trzy drogi wojewódzkie: DW nr 222 (łąączącą Gdańsk ze Skórczem), DW nr 226 (łąączącą Przejazdowo z Hornikami Dolnymi), DW nr 233 (łąącząca Mierzeszyn z Trzepowem) oraz drogi powiatowe i gminne.

Komunikację na obszarze zapewniają połączenia realizowane przez PKS Starogard Gdański S.A. i PKS Gdańsk Sp. z o.o.

Tuż przy wschodniej granicy obszaru przebiega autostrada A1 oraz droga krajowa 91. Za pomocą tych szlaków drogowych można dostać się do Trójmiasta, Koszalina czy Szczecina na północy oraz do wszystkich większych ośrodków miejskich na południe od Gminy Trąbki Wielkie.

Kilkaset metrów na wschód od drogi krajowej nr 91 biegnie ważna linia kolejowa łąącząca Trójmiasto z takimi miastami jak Tczew, Bydgoszcz, Olsztyn, Warszawa, Kraków, Katowice, Białystok, Szczecin, Koszalin, Łódź.

Gospodarka: oparta głównie na rolnictwie, funkcjonują też mniej liczne podmioty sektora usług, w tym wyróżniają się usługi z zakresu turystyki i gastronomii.

Środowisko: Obszar II jest zdominowany przez uprawę ziemi, jednak oprócz terenów rolniczych znajduje się tu wiele mniejszych kompleksów leśnych, które posiadają niezwykle walory krajobrazowe. Teren ma urozmaiconą rzeźbę, część obszaru pokrywa się ze Specjalnym obszarem ochrony siedlisk „Zielenina”, który przecięty fragmentem doliny Rutkownicy, z kilkoma zagłębieniami, zajętymi przez oczka wodne, stanowiące głównie dawne wyrobiska po pozyskiwaniu torfu, a w których występuje strzebla błotna. Wyrobiska otoczone są przez pastwiska i pola oraz fragmenty kompleksu leśnego, z siedliskami buczyny żyźnej i kwaśnej, miejscami również grądu subatlantyckiego.

Instytucje publiczne, jednostki budżetowe gminy oraz pozostała infrastruktura społeczna:

- **Ośrodki Zdrowia**
 - 83-041 Mierzeszyn, ul. Krótka 2
 - 83-033 Sobowidz, ul. Kościuszki 9

- **Punkt Apteczny, 83-041 Mierzeszyn, Krótka 2**

- **Filie Gminnej Biblioteki Publicznej**
 - Mierzeszyn 83-041 Mierzeszyn, ul. Wolności 24
 - Sobowidz 83-033 Sobowidz, ul. Tadeusza Kościuszki 18

- **Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych**
 - Ochotnicza Straż Pożarna w Ełganowie
 - Ochotnicza Straż Pożarna w Mierzeszynie
 - Ochotnicza Straż Pożarna w Sobowidzu
 - Ochotnicza Straż Pożarna w Rościszewie

- **Leśnictwa**
 - Leśnictwo Drzewina, Drzewina 18, 83-041 Mierzeszyn
 - Leśnictwo Sobowidz, ul. Bukowa 5, 83-033 Sobowidz
 - Leśnictwo Wojanowo, Wojanowo 1, 83-041 Mierzeszyn

- **Parafie**
 - Parafia Świętego Józefa Robotnika, Postołowo 13 A, 83-042 Ełganowo
 - Kościół filialny p.w. Miłosierdzia Bożego, w Czerniewie, 83-042 Ełganowo
 - Kościół filialny p.w. bł. Ks. Jerzego Popiełuszki, 83-042 Ełganowo
 - Parafia Świętego Bartłomieja, Mierzeszyn, ul. Wolności 17, 83-041 Mierzeszyn
 - Parafia Przemienienia Pańskiego, ul. Kościuszki 29, 83-033 Sobowidz

- **Placówki Oświatowe Gminy Trąbki Wielkie:**
 - Szkoła Podstawowa im. Zygmunta Bukowskiego w Czerniewie, Czerniewo 9, 83-041 Ełganowo
 - Zespół Szkół w Mierzeszynie, ul. Wolności 19, 83-041 Mierzeszyn
 - Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Sobowidzu, ul. Tadeusza Kościuszki 18, 83-033 Sobowidz

- **Hotele, pensjonaty i restauracje:**
 - Hotel „Sentoza Golf”, Cząstkowo 49, 83-042 Ełganowo
 - Pensjonat „Noce i Dnie”, Cząstkowo 43, 83-042 Ełganowo
 - „Steak House” Restauracja i agroturystyka, Gołębiewo Średnie 9A, 83-033 Sobowidz
 - „Przystanek Drzewina”, aktywny wypoczynek dla dzieci i młodzieży, Drzewina 6a, 83-041 Mierzeszyn
 - Restauracja „Moja Weranda”, Gołębiewo Średnie 54, 83-033 Sobowidz

- o Tropical Club, Gołębiewo Średnie 54, 83-033 Sobowidz

Rolnictwo: Obszar II jest obszarem w znacznej części uprawnym.

Pomoc społeczna

W poniższej tabeli przedstawiono ilościowe zestawienie osób korzystających ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w ramach systemu pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych.

Liczba mieszkańców korzystających ze świadczeń rodzinnych:		Liczba mieszkańców korzystających z pomocy społecznej:	
Sołectwo Błotnia:	12	Sołectwo Błotnia:	7
Sołectwo Cząstkowo:	11	Sołectwo Cząstkowo:	2
Sołectwo Czerniewo:	24	Sołectwo Czerniewo:	9
Sołectwo Domachowo:	34	Sołectwo Domachowo:	8
Sołectwo Drzewina:	11	Sołectwo Drzewina:	4
Sołectwo Ełganowo:	61	Sołectwo Ełganowo:	27
Sołectwo Gołębiewko:	31	Sołectwo Gołębiewko:	8
Sołectwo Gołębiewo Średnie:	37	Sołectwo Gołębiewo Średnie:	18
Sołectwo Graniczna Wieś:	23	Sołectwo Graniczna Wieś:	10
Sołectwo Klepiny:	4	Sołectwo Klepiny:	3
Sołectwo Łąguszewo:	18	Sołectwo Łąguszewo:	9
Sołectwo Mierzeszyn:	70	Sołectwo Mierzeszyn:	25
Sołectwo Pawłowo:	33	Sołectwo Pawłowo:	18
Sołectwo Postołowo:	18	Sołectwo Postołowo:	6
Sołectwo Rościszewo:	17	Sołectwo Rościszewo:	4
Sołectwo Sobowidz:	122	Sołectwo Sobowidz:	50
Sołectwo Warcz:	13	Sołectwo Warcz:	6
Sołectwo Zaskoczyn:	14	Sołectwo Zaskoczyn:	6
Sołectwo Zła Wieś:	86	Sołectwo Zła Wieś:	4
Ogółem:	639	Ogółem:	224
Łącznie korzystających ze wsparcia: 876			

Źródło. Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trąbkach Wielkich, stan na dzień 31 XII 2013r.

3.2 Podsumowanie możliwości rozwojowych obszarów

Na podstawie uwarunkowań dokonana została klasyfikacja obszarów problemowych (rozwojowych). Określono silne strony i słabe strony poszczególnych obszarów oraz możliwe kierunki rozwoju. Synteza wniosków przedstawiona została poniżej.

OBSZAR I

Mocne strony:

- Korzystne położenie na tle sieci dróg
- Dobra jakość połączeń komunikacyjnych
- Dostępna sieć gazowa
- Podaż terenów inwestycyjnych
- Dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej
- Rozwinięta baza noclegowa
- Dobry dostęp do usług społecznych
- Rozwinięta infrastruktura telekomunikacyjna
- Dobre warunki dla rozwoju mieszkalnictwa
- Uregulowana gospodarka przestrzenna
- Podaż miejsc pracy
- Względnie dobry stan dróg

Słabe strony:

- Deficyt chodników i ścieżek rowerowych
- Hałas wzdłuż głównych szlaków drogowych
- Niski poziom bezpieczeństwa drogowego
- Utrudnione możliwości korzystania z bogactw naturalnych
- Stosunkowo niski poziom integracji społecznej

Kierunki rozwoju:

- Zagospodarowanie terenów inwestycyjnych
- Rozwój przedsiębiorczości
- Rozwój budownictwa mieszkaniowego

OBSZAR II

Mocne strony:

- Atrakcyjność turystyczna
- Walory przyrodnicze
- Obszary leśne
- Rozwinięta infrastruktura rekreacyjna – np. nowoczesne pole golfowe

- Zintegrowane społeczeństwo

Słabe strony:

- Zły stan dróg
- Inwazyjna eksploatacja złóż – degradacja środowiska,
- Niedobór chodników i ścieżek rowerowych,
- Nieuporządkowana gospodarka wodno-ściekowa,
- Brak infrastruktury gazowej
- Niski potencjał inwestycyjny
- Niewielka liczba miejsc pracy
- Słabo rozwinięty transport publiczny
- Niewykorzystany potencjał jezior

Kierunki rozwoju:

- Rozwój turystyki
- Działania w kierunku zachowania i ochrony środowiska naturalnego
- Rozwój infrastruktury rekreacyjnej
- Realizacja działań w zakresie rozwoju kapitału ludzkiego,
- Wykorzystanie potencjału jezior

3.3 Stopień rozwoju oraz potencjał gminy i obszarów problemowych w ocenie mieszkańców

Opinia mieszkańców Gminy Trąbki Wielkie na temat jakości życia oraz możliwych kierunków rozwoju stanowi podstawę dla określenia wizji gminy oraz misji działania jej samorządu.

Dla pozyskania informacji wykorzystano metodę badania ankietowego. Badanie odbywało się w dniach 25 lutego 2014 r. – 14 marca 2014 r. na terenie Gminy Trąbki Wielkie, wśród jej mieszkańców. Udział w badaniu wzięło **186 mieszkańców**. Ankieta była dystrybuowana w formie papierowej (przygotowano 700 egzemplarzy papierowych ankiety) i elektronicznej. Formularz był dystrybuowany:

- przez pracowników Urzędu Gminy w ramach obsługi klientów,
- przez sołtysów w poszczególnych miejscowościach gminy,
- na stronie internetowej Gminy Trąbki Wielkie.

Formularz ankietowy składał się z dwóch części: identyfikacji potrzeb i oczekiwań mieszkańców oraz identyfikacji w ramach tzw. metryczki osobowej.

Łącznie w ramach części pierwszej (identyfikacji potrzeb i oczekiwań mieszkańców) zadano pięć pytań, w tym dwa zamknięte, jedno półotwarte i dwa otwarte. W metryczce osobowej respondenci odpowiedzieli na 7 pytań zamkniętych o: płeć, wykształcenie, grupę wiekową, status zawodowy, rejon zamieszkania, wielkość gospodarstwa domowego, średnią wielkość dochodów na osobę w gospodarstwie domowym.

Wyniki badania ankietowego

Wyniki ankiety stanowiły źródło informacji wykorzystane w kolejnych etapach tworzenia Strategii, m. in. do opracowania pełnej analizy SWOT, określenia celów strategicznych

i operacyjnych oraz wskazania programów operacyjnych mających na celu wdrożenie Strategii Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie do 2020 roku.

Warto zaznaczyć, iż w przypadku podania wyniku w formie wartości procentowych, nie sumują się one do 100% z uwagi na fakt, iż nie wszyscy respondenci w równym stopniu udzielili odpowiedzi. Część z pól ankiety pozostała niewypełniona. Głosy te jednak stanowią element dyskusji na temat stanu i przyszłego rozwoju Gminy Trąbki Wielkie, toteż zostały one wliczone do puli odpowiedzi.

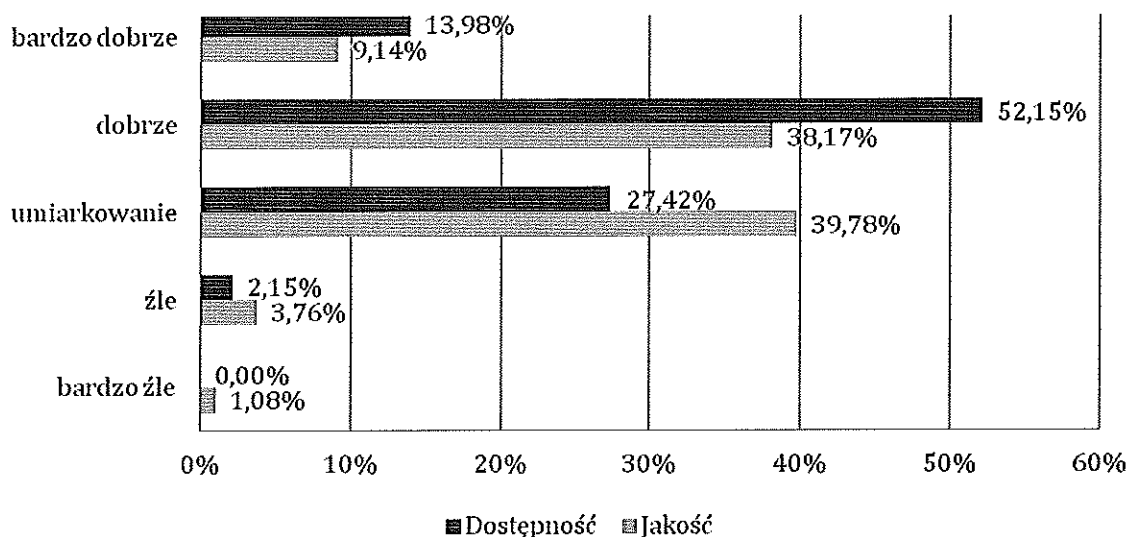
Na kolejnych stronach zaprezentowano wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców.

IDENTYFIKACJA POTRZEB I OCZEKIWAŃ MIESZKAŃCÓW

1. Jak Pani/Pan ocenia atrakcyjność osiedleńczą i turystyczną gminy? Proszę ocenić, tam gdzie jest to możliwe, zarówno jakość, jak i dostępność poszczególnych kategorii zaznaczając „X” we właściwej kolumnie.

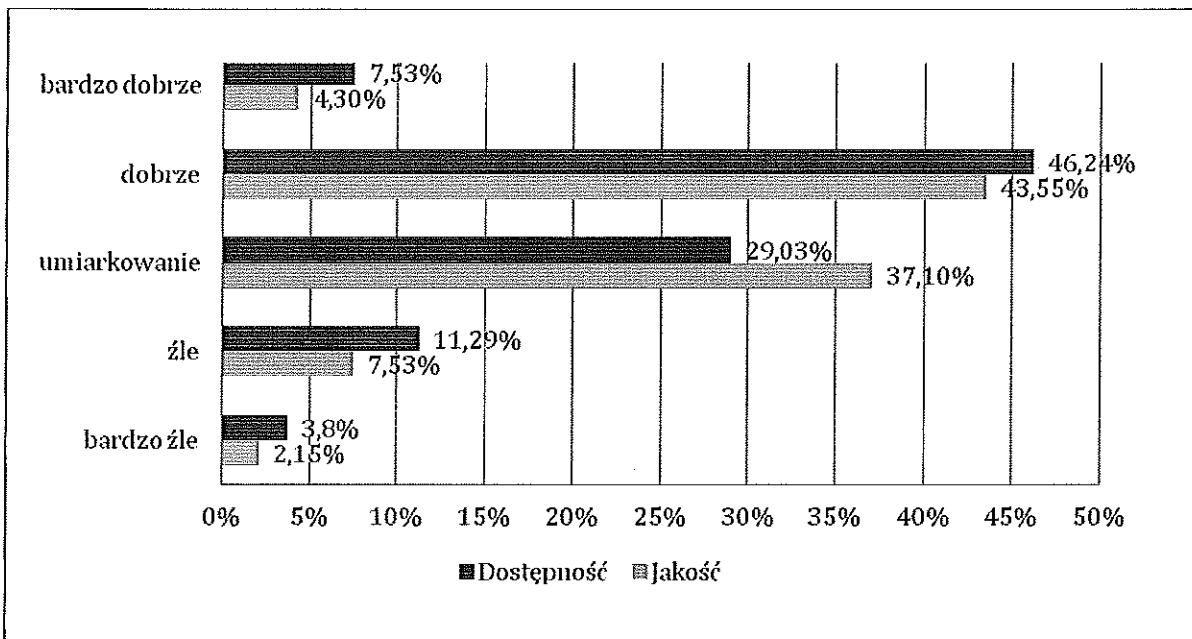
Edukacja

Omówienie odpowiedzi: Pytanie 1. - Edukacja: dobrze i umiarkowanie

Przeważająca grupa respondentów z Gminy Trąbki Wielkie oceniając stan edukacji na terenie gminy stwierdziła, że poziom jej dostępności jest dobry (52,15%), umiarkowany (27,42%). Prawie 14% uważa dostępność za bardzo dobrą, a nikt z odpowiadających nie określił jej jako bardzo złej. Jakość edukacji została oceniona umiarkowanie przez 39,78% ankietowanych i dobrze przez 38,17%.

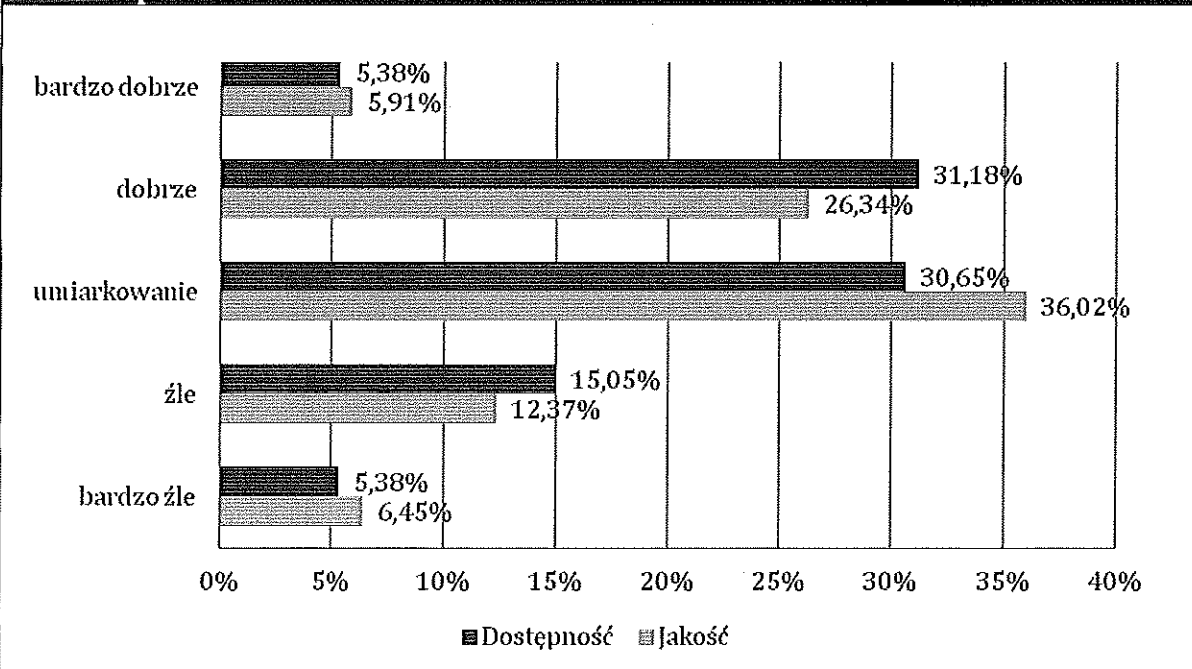
Opieka zdrowotna

Omówienie odpowiedzi: Pytanie 1. – Opieka zdrowotna: dobrze i umiarkowanie

Zdaniem 46,24 % ankietowanych dostępność opieki zdrowotnej na terenie Gminy Trąbki Wielkie jest na poziomie dobrym, a 29,03% ocenia ją umiarkowanie. Jakość opieki zdrowotnej również została oceniona dobrze (43,24%) lub umiarkowanie (37,10%). Więcej osób określiło jakość i dostępność jako bardzo dobrą (odpowiednio 7,53% i 4,30%) niż jako bardzo złą (3,80% i 2,15%).

Pomoc społeczna

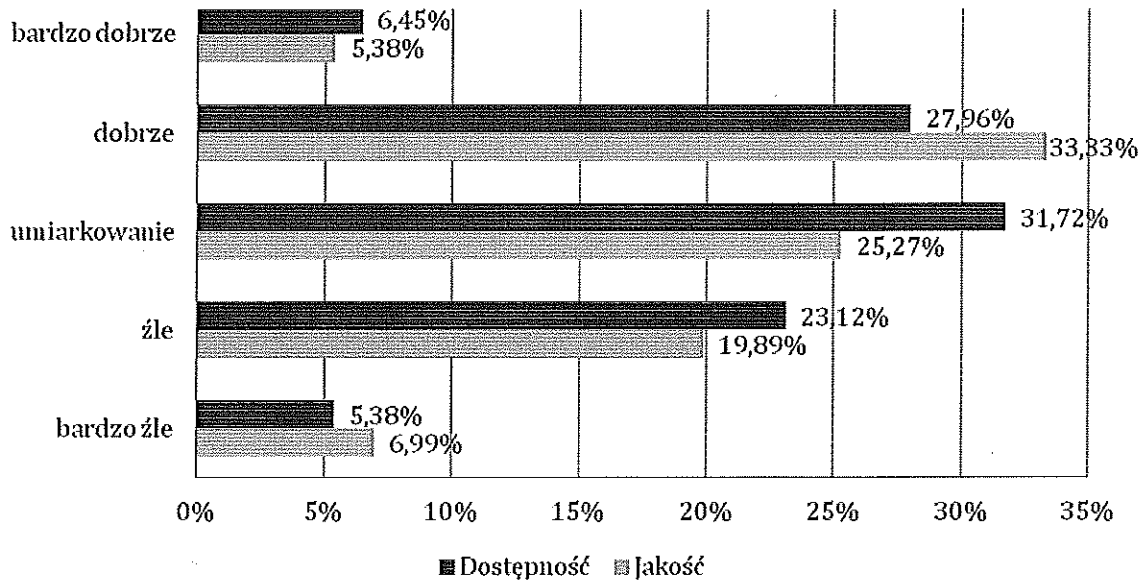
Omówienie odpowiedzi: Pytanie 1. – Pomoc społeczna: dobrze i umiarkowanie

Dostępność pomocy społecznej w Gminie Trąbki Wielkie zdaniem ankietowanych jest na dobrym i umiarkowanym poziomie (31,18% i 30,65%). Podobnie jak w przypadku dostępności, jakość oceniana jest dobrze przez 26,34% respondentów, natomiast umiarkowanie przez 36,02%.

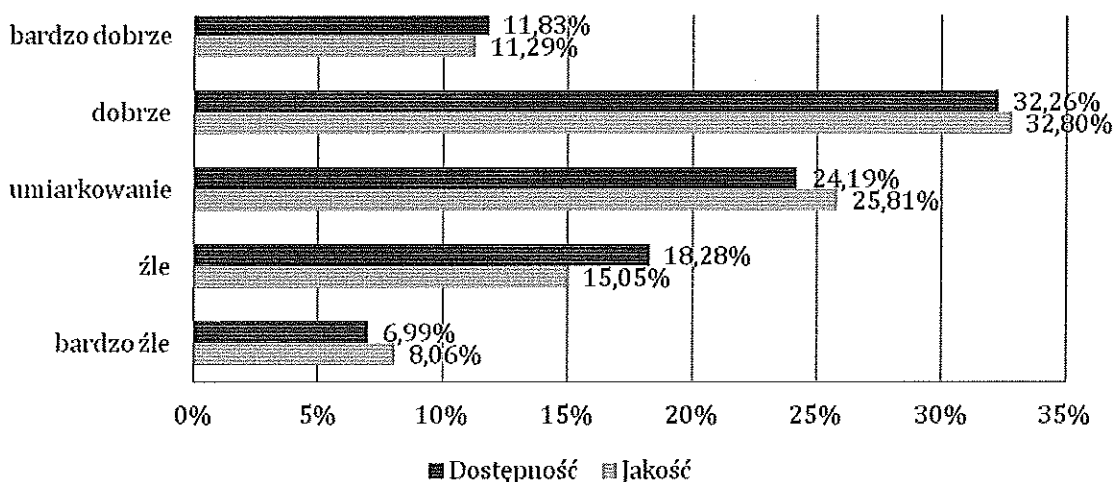
Oferta kulturalna

Omówienie odpowiedzi: Pytanie 1. – Oferta kulturalna: umiarkowanie i dobrze

Mieszkańcy Gminy Trąbki Wielkie jakość i dostępność oferty kulturalnej ocenili dobrze i umiarkowanie. Blisko 28% ankietowanych uważa, że dostępność jest na poziomie dobrym, a ponad 31% ocenia ją umiarkowanie. Jakość jest dobrze oceniana przez 33,33% odpowiadających, a 25,27% uważa ją za umiarkowaną. Niepokojącym jest fakt, iż równocześnie 23,12% i 19,89% osób uczestniczących w badaniu uważa, że dostępność i jakość oferty kulturalnej jest zła.

Oferta sportowo - rekreacyjna

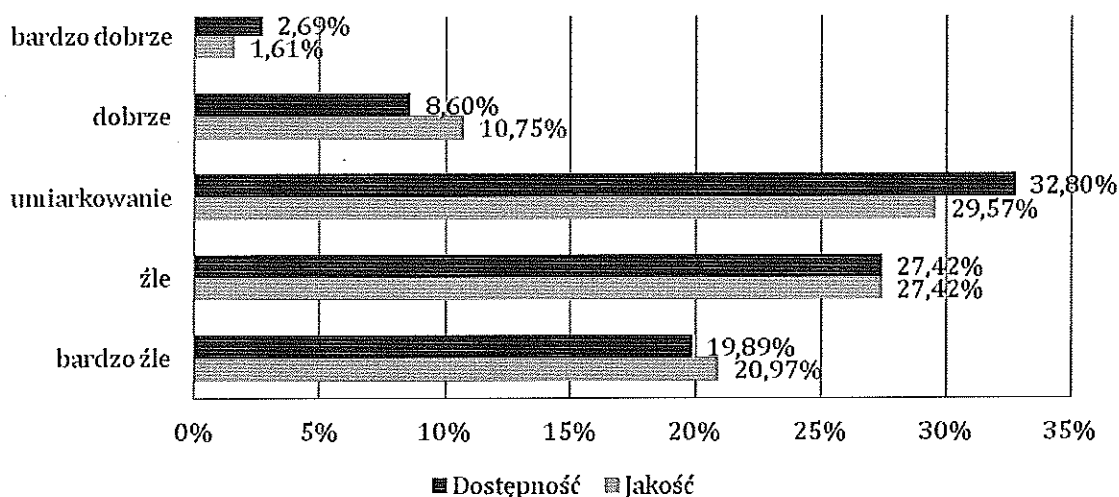
Omówienie odpowiedzi: Pytanie 1. – Oferta sportowo - rekreacyjna: dobrze, umiarkowanie i źle

Oferta sportowo - rekreacyjna Gminy Trąbki Wielkie w ocenie mieszkańców jest zróżnicowana. Największa liczba ankietowanych oceniła dostępność oferty kulturalnej dobrze (32,26%). Znaczna

liczba mieszkańców stwierdziła, że dostępność oferty kulturalnej jest na poziomie umiarkowanym (24,19%), natomiast niewiele mniejsza grupa respondentów (18,28%) oceniła dostępność źle. Podobnie sytuacja ma się w przypadku jakości. Prawie 33% respondentów oceniło jakość oferty sportowo - rekreacyjnej dobrze, natomiast 25,81% stwierdziło, że jakość jest umiarkowana, a 15,05% uznała jakość za złą. Wskazuje to na brak równomiernego dostępu oraz zróżnicowanie oferty sportowo - rekreacyjnej na poszczególnych obszarach gminy.

Oferta turystyczna

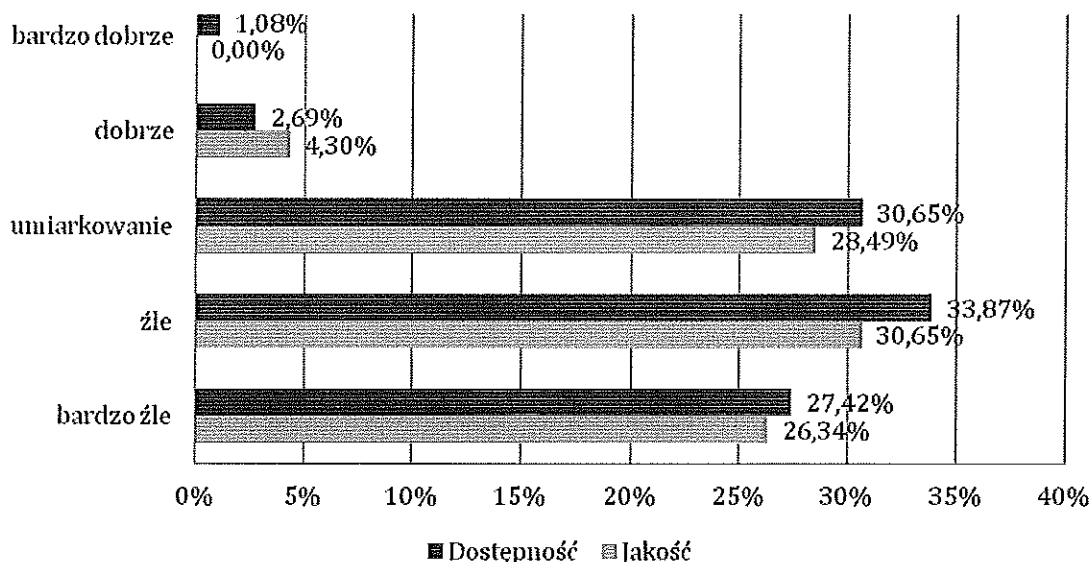

Omówienie odpowiedzi: Pytanie 1. - Oferta turystyczna: umiarkowanie i źle

Oferta turystyczna oceniana jest raczej negatywnie. Zarówno jej dostępność, jak i jakość w oczach mieszkańców gminy jest umiarkowana (odpowiednio 32,80% i 29,57% odpowiedzi) lub zła (27,42% i 27,42%). Znaczna liczba ankietowanych określiła jakość i dostępność oferty turystycznej jako bardzo złą (19,89% i 20,97%).

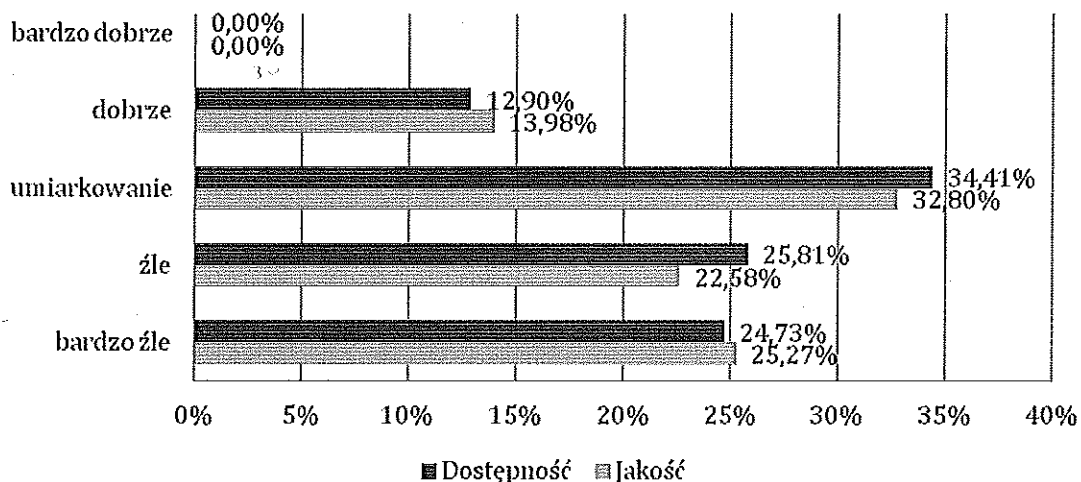
Lokalny rynek pracy

Omówienie odpowiedzi: Pytanie 1. - Lokalny rynek pracy: źle

Mieszkańcy Gminy Trąbki Wielkie nie są zadowoleni z stanu lokalnego rynku pracy. Największa grupa ankietowanych ocenia dostępność rynku pracy źle (33,87%), umiarkowanie (30,65%) lub bardzo źle (27,42%). Jakość oceniana jest podobnie: źle (30,65%), umiarkowanie (28,49%) lub bardzo źle (26,34%). Żaden z badanych nie ocenił jakości jako bardzo dobrej, z jedynie 1% określił dostępność mianem bardzo dobrej.

Drogi, chodniki

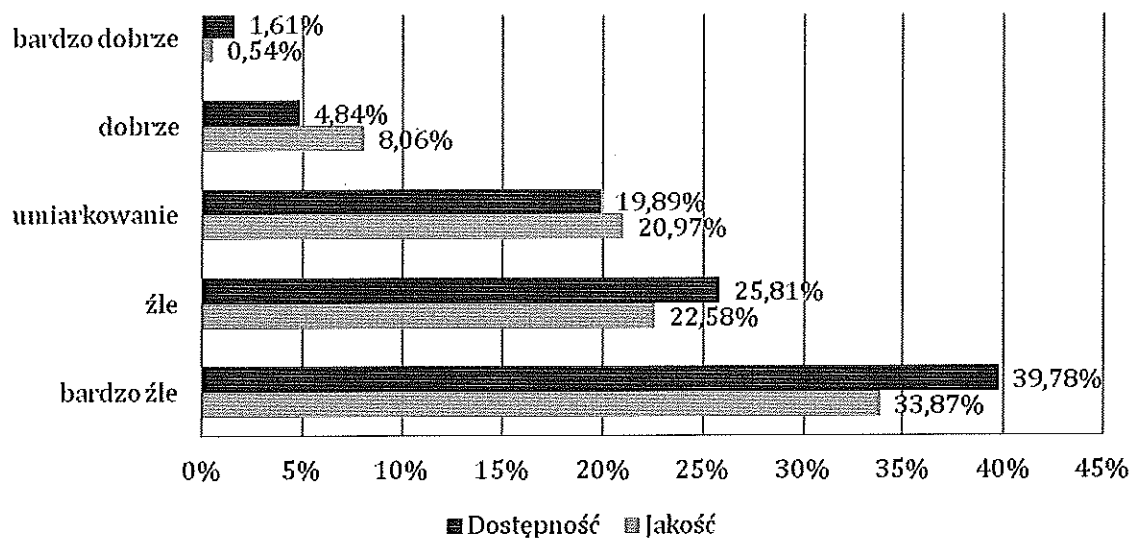

Omówienie odpowiedzi: Pytanie 1. – Drogi, chodniki: źle i umiarkowanie

Stan dróg i chodników w Gminie Trąbki Wielkie ankietowani oceniają raczej negatywnie. Ponad jedna trzecia (34,41) wskazuje, że dostępność dróg i chodników jest umiarkowana, ponad jedna czwarta – że jest zła (25,81%) lub bardzo zła (24,73%). Jakość dróg i chodników oceniana jest podobnie: umiarkowanie przez 32,80%, źle przez 22,58% i bardzo źle przez 25,27% odpowiadających. Nikt z ankietowanych nie określił stanu dróg i chodników jako bardzo dobrego.

Ścieżki rowerowe

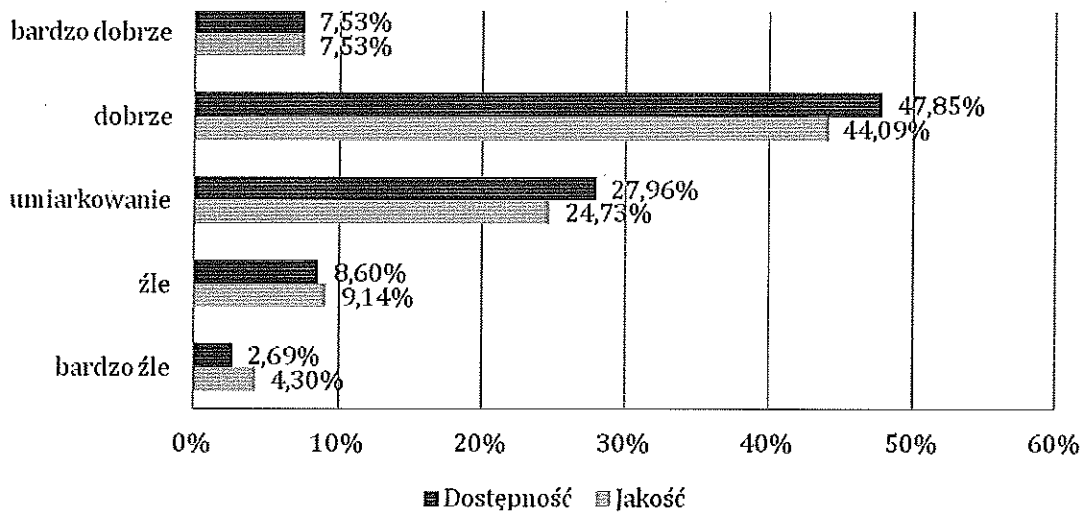

Omówienie odpowiedzi: Pytanie 1. – Ścieżki rowerowe: bardzo źle i źle

Zdaniem ankietowanych infrastruktura rowerowa w Gminie Trąbki Wielkie jest niewystarczająca. Przeważająca liczba odpowiadających stwierdziła, że dostępność i jakość ścieżek rowerowych jest bardzo zła (39,78% i 33,87% wszystkich odpowiedzi). Jedna czwarta uważa, że dostępność i jakość jest zła (25,81% i 22,58%). Ocen umiarkowanych było mniej – 19,89% w zakresie dostępności i 20,97% w zakresie jakości. Pozytywnie (ocena bardzo dobra i dobra) dostępność infrastruktury rowerowej ocenia około 6% ankietowanych, a jej jakość – 8,6%.

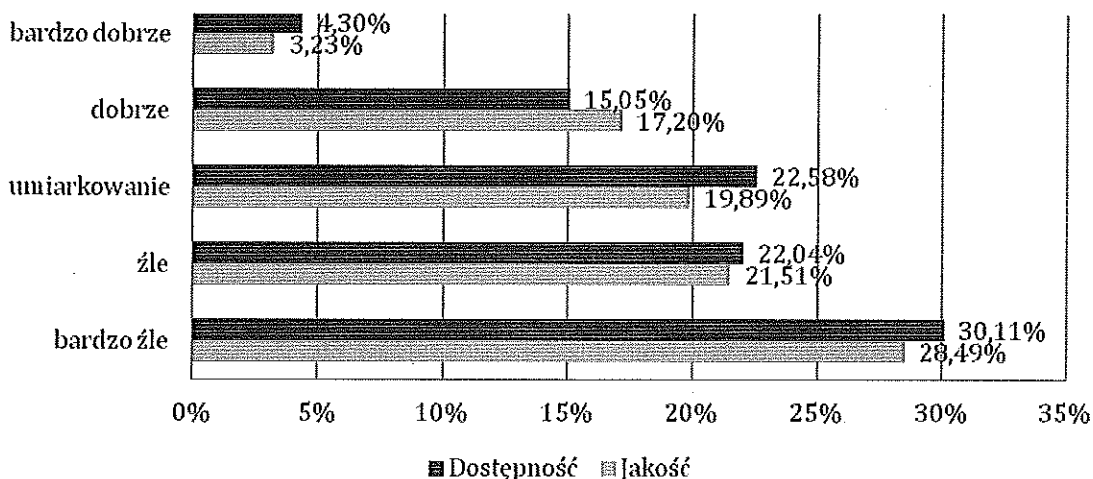
Infrastruktura wodociągowa

Omówienie odpowiedzi: Pytanie 1. – Infrastruktura wodociągowa: dobrze

Badana grupa respondentów zadowolająco oceniła stan infrastruktury wodociągowej. Prawie 50% ankietowanych wskazało, że dostępność wodociągów jest dobra, a ponad 44% tak samo określiło ich jakość. Oceny umiarkowane w zakresie dostępność infrastruktury stanowiły 27,96%, a zakresie jakości – 24,73% wszystkich odpowiedzi.

Infrastruktura kanalizacyjna

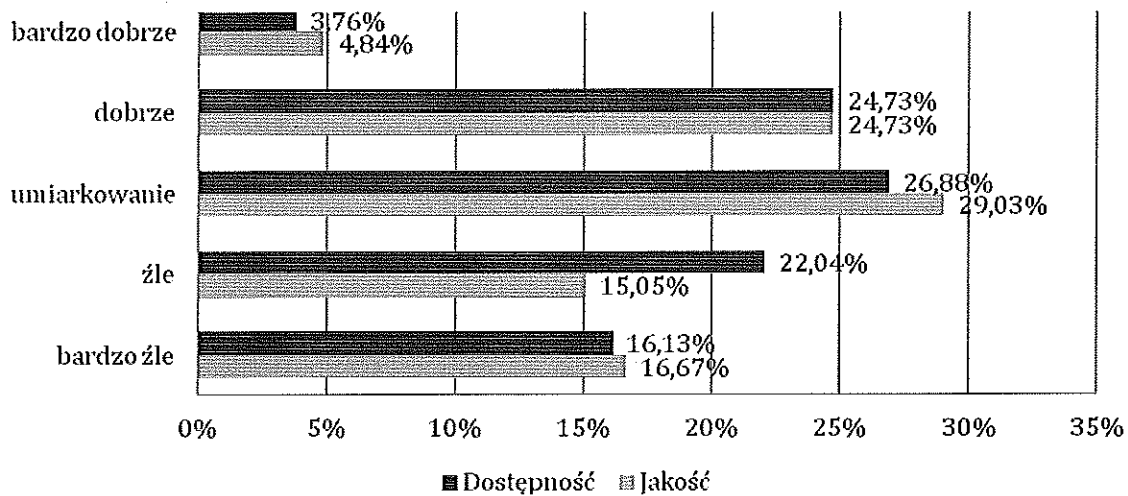

Omówienie odpowiedzi: Pytanie 1. – Infrastruktura kanalizacyjna: bardzo źle

Przeważająca część ankietowanych ocenia stan infrastruktury kanalizacyjnej negatywnie. Przeważają odpowiedzi bardzo źle zarówno w ocenie dostępności, jak i jakości (30,11% i 28,49%). Aż 22,04% odpowiadających źle oceniła dostępność infrastruktury, a 21,51% - jej jakość. Ocen umiarkowanych było niewiele mniej. Na umiarkowaną dostępność wskazało 22,58% odpowiadających, a na umiarkowaną jakość – 19,89%.

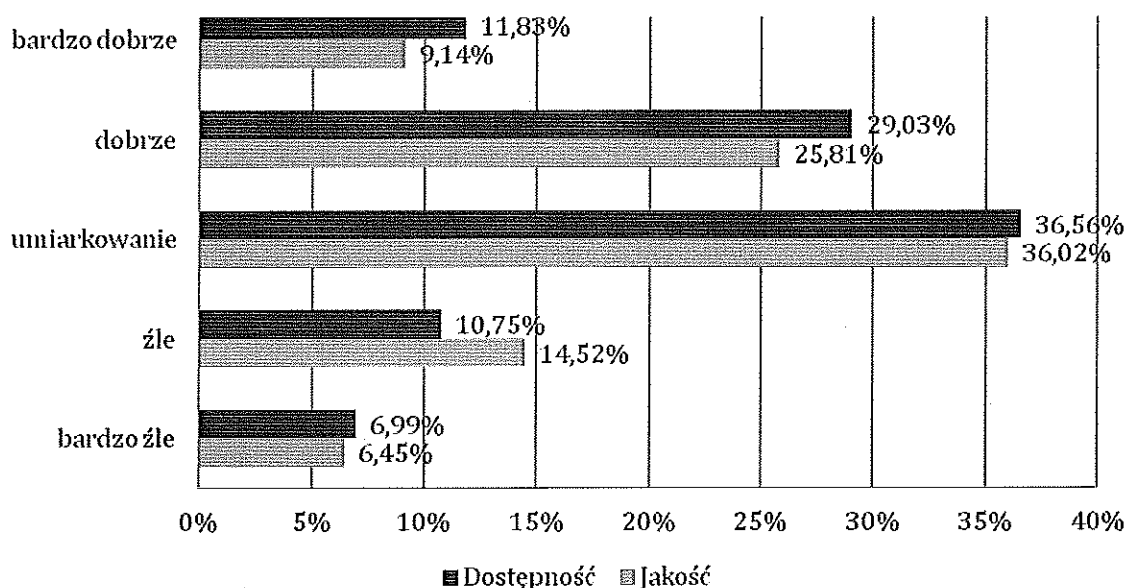
Transport publiczny

Omówienie odpowiedzi: Pytanie 1. – Transport publiczny: umiarkowanie

Zarówno dostępność jak i jakość transportu publicznego postrzegana jest przez respondentów umiarkowanie, bądź raczej dobrze. Wśród wszystkich odpowiedzi przeważają wskazania na umiarkowaną i dobrą dostępność transportu (26,88% i 24,73%). Obok tych odpowiedzi, aż 22,04% ocenia ją źle. Jednocześnie jakość transportu oceniana jest pozytywnie (dobrze i umiarkowanie) przez 24,73% i 29,03% odpowiadających, a 16,67% ocenia ją jako bardzo złą. Taki rozkład ocen może świadczyć o dużym różnicowaniu w dostępności i jakości transportu na terenie gminy.

Administracja publiczna

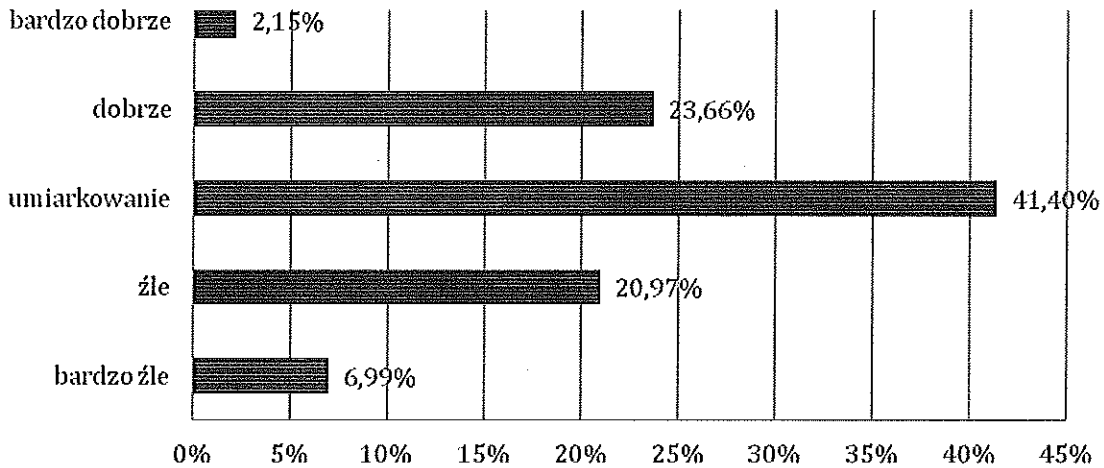
Omówienie odpowiedzi: Pytanie 1. – Administracja publiczna: umiarkowanie

Dostępność i jakość administracji publicznej Gminy Trąbki Wielkie oceniana jest umiarkowanie

(36,56% i 36,02%). Dostępność dobrze ocenia 29,03%, a jakość - 25,81%. Ocena negatywnych, złych lub bardzo złych, jest zdecydowanie mniej, poniżej poziomu 20% wskazań.

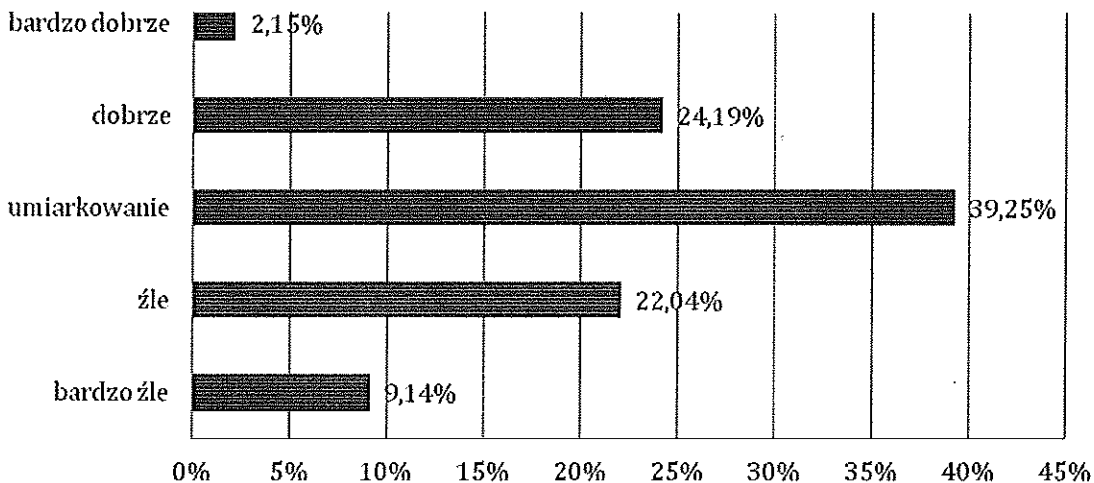
Stan środowiska naturalnego

Omówienie odpowiedzi: Pytanie 1. - Stan środowiska naturalnego: umiarkowanie

Badana grupa respondentów oceniając stan środowiska naturalnego w Gminie Trąbki Wielkie wskazywała najczęściej ocenę umiarkowaną (41,40%) lub dobrą (23,66%). Jednocześnie na zły stan środowiska wskazało 20,97% respondentów, a ocen bardzo złych (6,99%) było więcej niż bardzo dobrych (2,15%).

Wizerunek i estetyka gminy

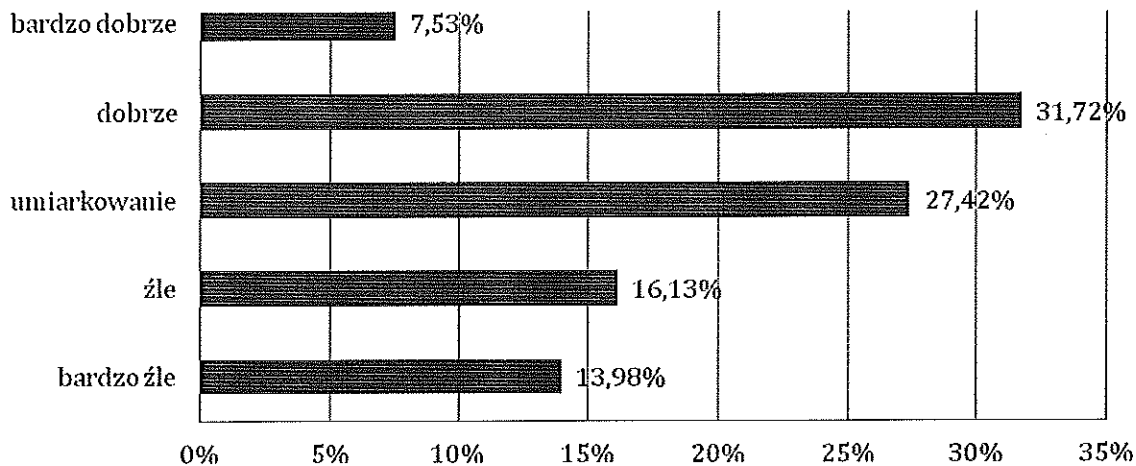

Omówienie odpowiedzi: Pytanie 1. - Wizerunek i estetyka gminy: umiarkowanie

Wizerunek i estetyka Gminy oceniane są umiarkowanie przez 39,25% ankietowanych. Oceny dobre (24,19%) są w większości równoważone przez oceny złe (22,04%). Natomiast więcej odpowiadających określiło wizerunek i estetykę gminy jako bardzo złą (9,14%), niż jako bardzo dobrą (2,15%).

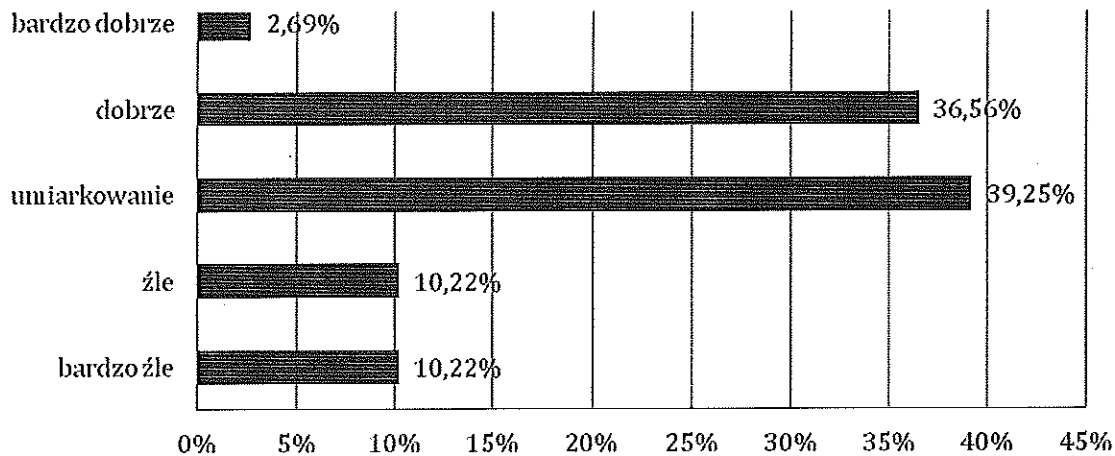
Dostęp do internetu

Omówienie odpowiedzi: Pytanie 1. – Dostęp do internetu: umiarkowany

Mieszkańcy Gminy Trąbki Wielkie pozytywnie ocenili dostęp do internetu na terenie Gminy. Ponad 31% ankietowanych wskazało, że dostęp jest dobry, blisko 28%, że umiarkowany. Natomiast łącznie 30,11% ocenia dostęp do Internetu negatywnie (źle i bardzo źle).

Oświetlenie

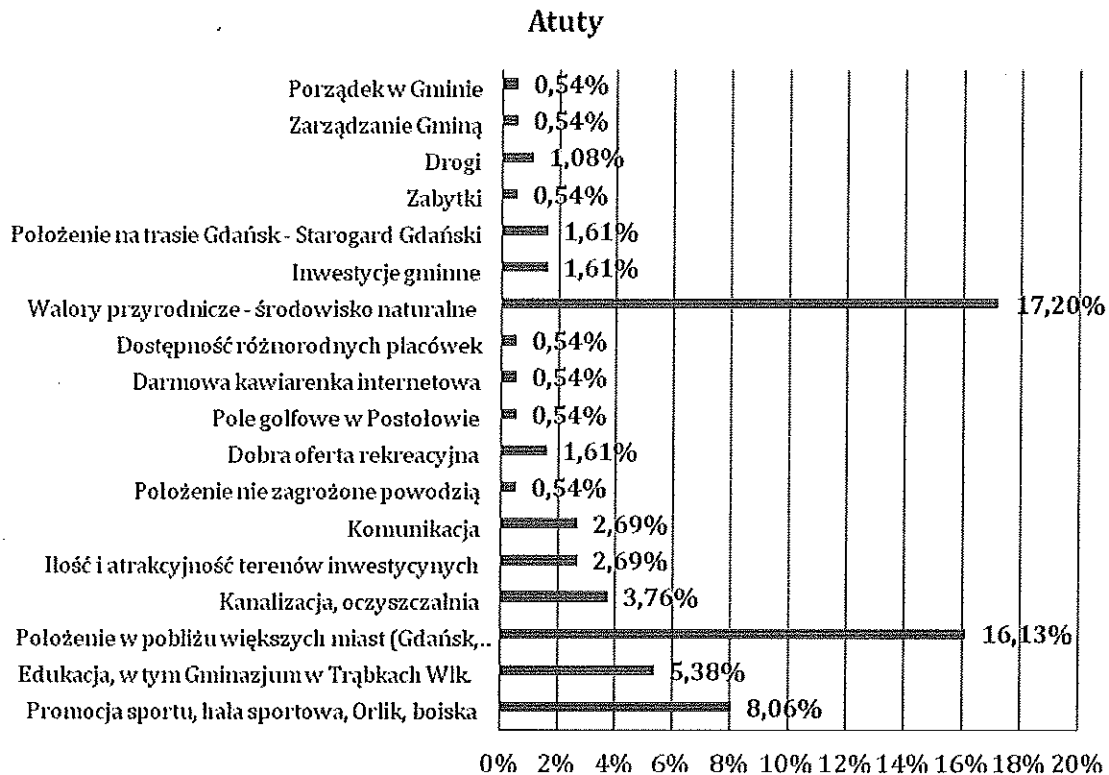

Omówienie odpowiedzi: Pytanie 1. – Oświetlenie: dobrze i umiarkowanie

Oświetlenie na terenie gminy zdaniem mieszkańców jest zadowalające: dobre (36,56% wskazań) lub też umiarkowane (39,25% wskazań). Z drugiej strony 20,44% odpowiadających określiło stan oświetlenia jako zły lub bardzo zły. Może to wskazywać na zróżnicowanie na terenie gminy.

2. Jaki jest Pana / Pani zdaniem największy atut i największa słabość Gminy Trąbki Wielkie (proszę wymienić po jednym). Pytanie otwarte

Omówienie odpowiedzi: Pytanie 2. - Główne atuty Gminy Trąbki Wielkie

Mieszkańcy udzielali dowolnych odpowiedzi w ramach pytania. Odpowiedzi te pogrupowano w grupy tematyczne w celu syntezy wyników.

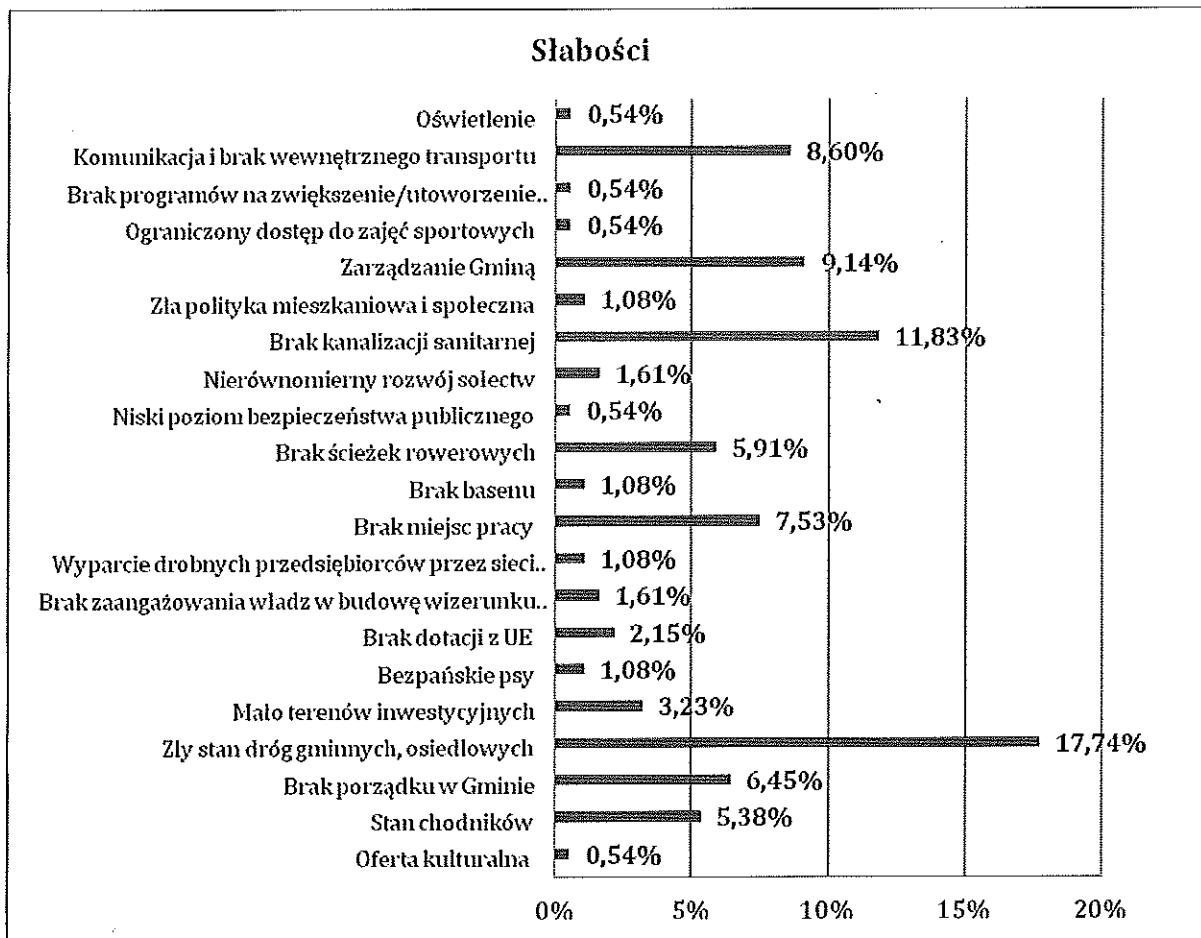
Głównym atutem Gminy Trąbki Wielkie są:

- Walory przyrodnicze - środowisko naturalne (17,20% wskazań)
- Położenie w pobliżu większych miast: Gdańska, Starogardu Gdańskiego, Pruszcz Gdańskiego (16,13%)

Poza tym, czynnikami które pozytywnie wyróżniają Gminę są:

- Promocja sportu, hala sportowa, Orlik i boiska (8,06%)
- Edukacja, w tym Gimnazjum w Trąbkach Wielkich (5,38%)
- Kanalizacja i oczyszczalnia (3,76%)
- Komunikacja oraz ilość i atrakcyjność terenów inwestycyjnych (2,69%)
- Inwestycje gminne (1,61%)

Pozostałe poszczególne odpowiedzi wskazało około 1% lub mniej osób badanych.

Omówienie odpowiedzi: Pytanie 2. - Główne słabości Gminy Trąbki Wielkie

Główną słabością Gminy Trąbki Wielkie jest:

- Zły stan dróg gminnych i osiedlowych (17,74%)
- Brak kanalizacji sanitarnej (11,83%)

Pozostałe czynniki negatywne w ocenie mieszkańców to:

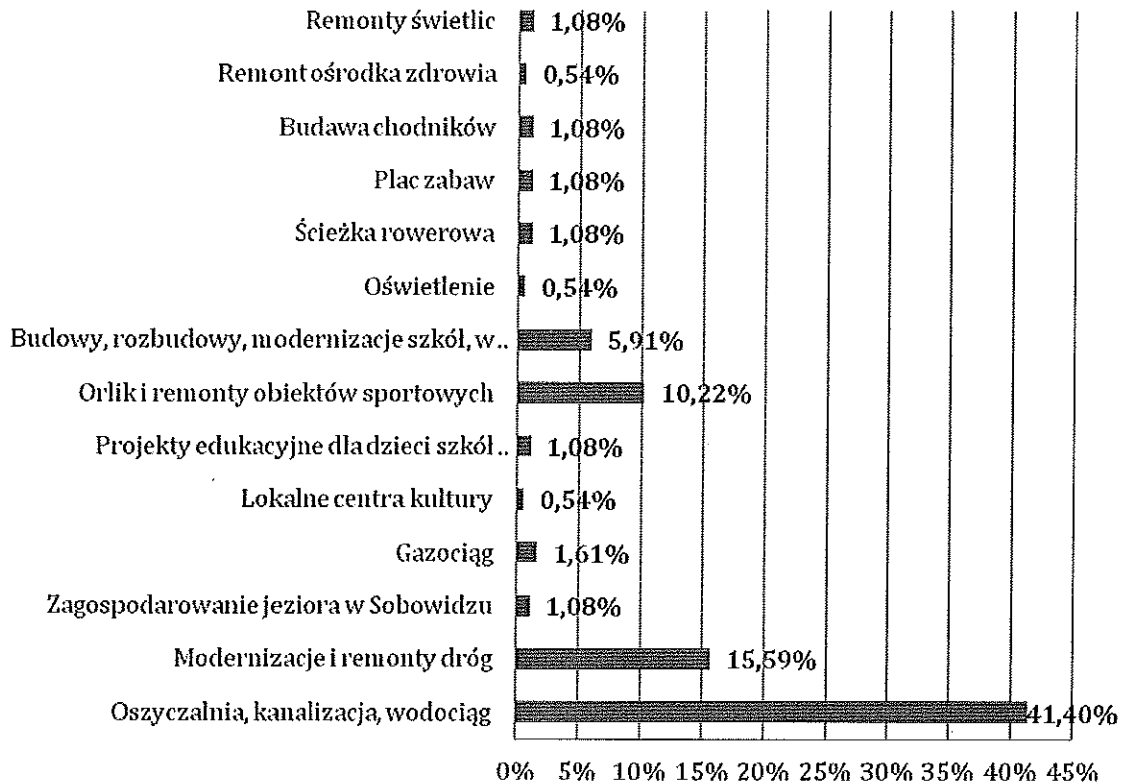
- Zarządzanie gminą (9,14%)
- Komunikacja i brak wewnętrznego transportu (8,60%)
- Brak miejsc pracy (7,53%)
- Brak porządku w Gminie (6,45%)
- Brak ścieżek rowerowych (5,91%)
- Stan chodników (5,38%)
- Mało terenów inwestycyjnych (3,23%)

Pozostałe poszczególne odpowiedzi wskazało około 1% lub mniej osób badanych.

3. Która inwestycja zrealizowana w latach 2007 - 2013 była Pana/Pani zdaniem najważniejsza? Proszę wymienić co najmniej jedną dla każdej kategorii. Pytanie otwarte

Najważniejsze inwestycje w Gminie

Pytanie 3 również było pytaniem otwartym. Osoby odpowiadające mogły wpisać dowolny komentarz. Same odpowiedzi zostały pogrupowane w celu podsumowania opinii na temat grup inwestycji.

Inwestycją najważniejszą w skali całej Gminy Trąbki Wielkie w latach 2007 - 2013 była:

- Oczyszczalnia, kanalizacja i wodociąg (41,40%)
- Modernizacja i remonty dróg (15,59%)

W zakresie modernizacji dróg część z mieszkańców wskazała na konkretne inwestycje, w tym:

- Droga do Ełganowa - 3,80%
- Droga Trąbki Wielkie - Kłodawa i Kłodawa - Kaczki - 2,70%
- Droga Czerniewo - Kleszczewo - 0,50% wszystkich wskazań

Pozostałe inwestycje, z których mieszkańcy są zadowoleni to:

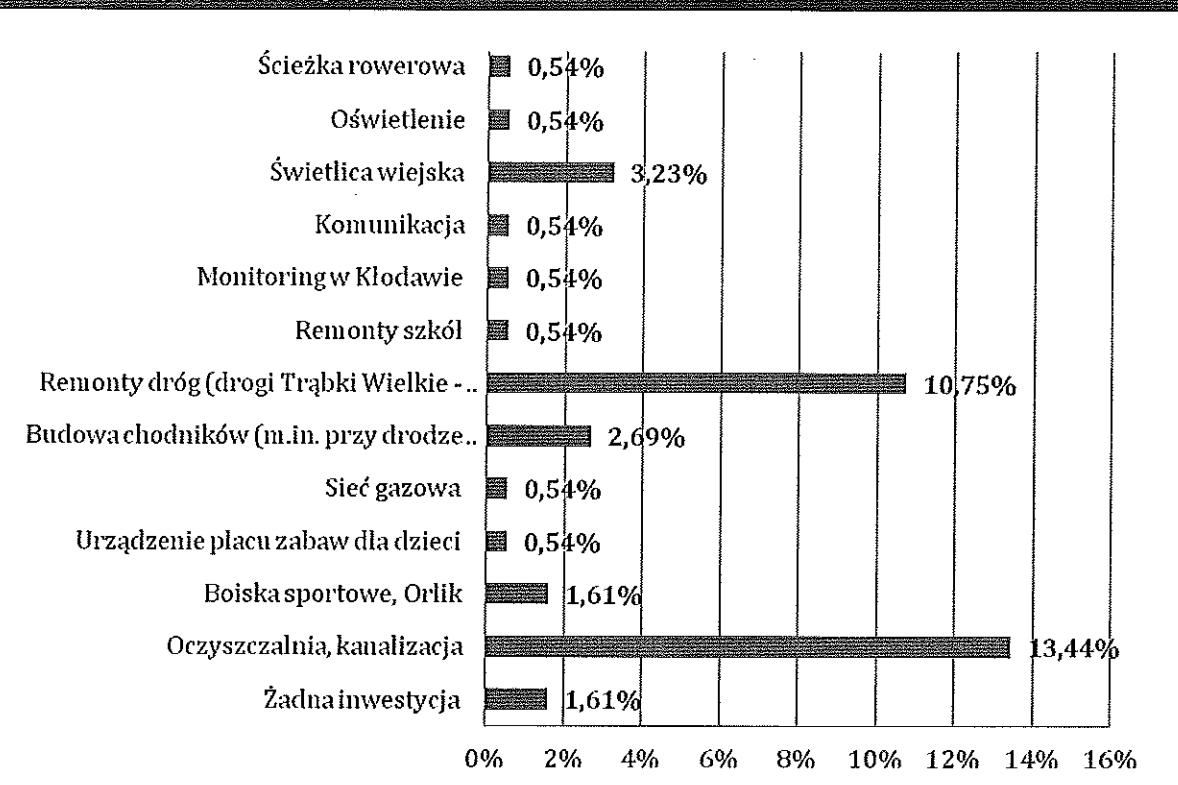

– Orlik i remonty obiektów sportowych (10,22%)

Reszta inwestycji została wskazana przez około 1% odpowiadających.

Najważniejsze inwestycje w Obszarze I

Mieszkańcy zostali również poproszeni o wskazania najważniejszych inwestycji w ich obszarze zamieszkania.

W związku z tym mieszkańcy Obszaru I wskazali:

- Oczyszczalnię i kanalizację (13,44%)
- Remonty dróg: drogi Trąbki Wielkie - Kłodawa - Kaczki, Trąbki Wielkie - Gołębiewo Wielkie, droga do Ełganowa (10,75%)

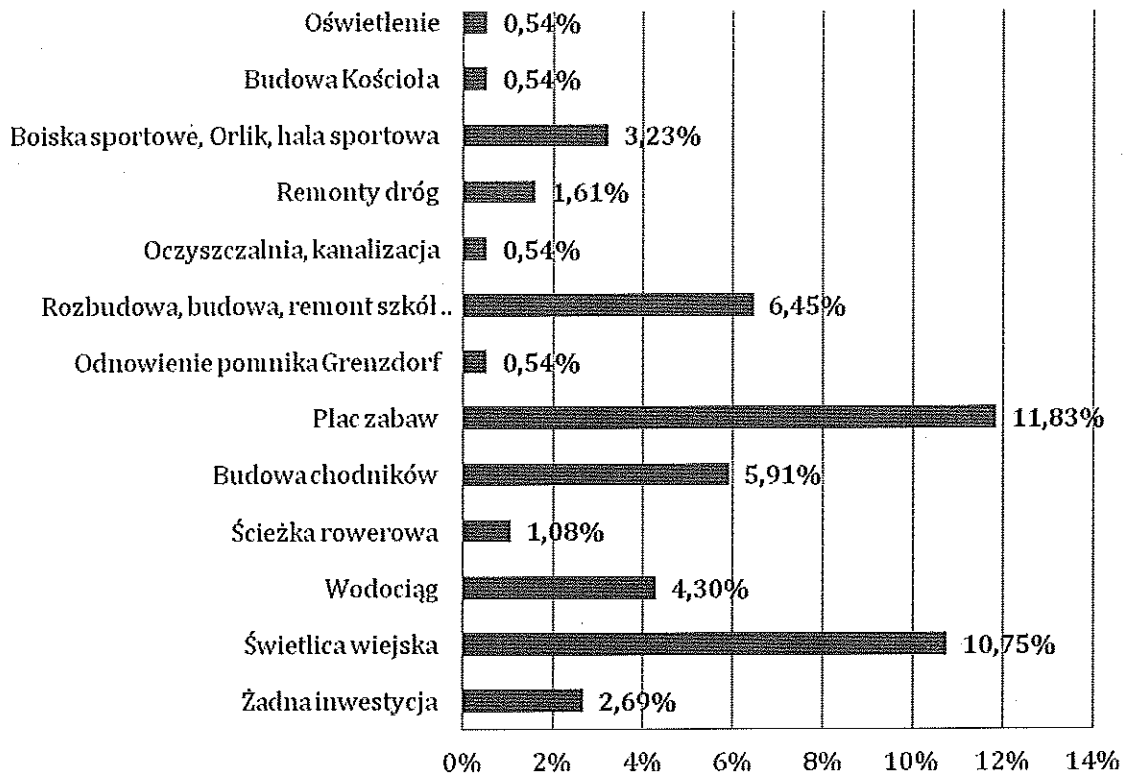
Pozostałe wskazywane inwestycje to:

- Świetlica wiejska (3,23%)
- Budowa chodników, m.in. przy drodze powiatowej w Kaczkach (2,69)

Co ciekawe 1,61% odpowiadających uważa, że żadna inwestycja na ich terenie zamieszkania nie jest znacząca.

Najważniejsze inwestycje w Obszarze II

Inwestycją najważniejszą dla mieszkańców Obszaru II według mieszkańców jest:

- Plac zabaw (11,83%)
- Świetlica wiejska (10,75%)

Poza tym ważnymi inwestycjami w latach 2007 – 2013 były:

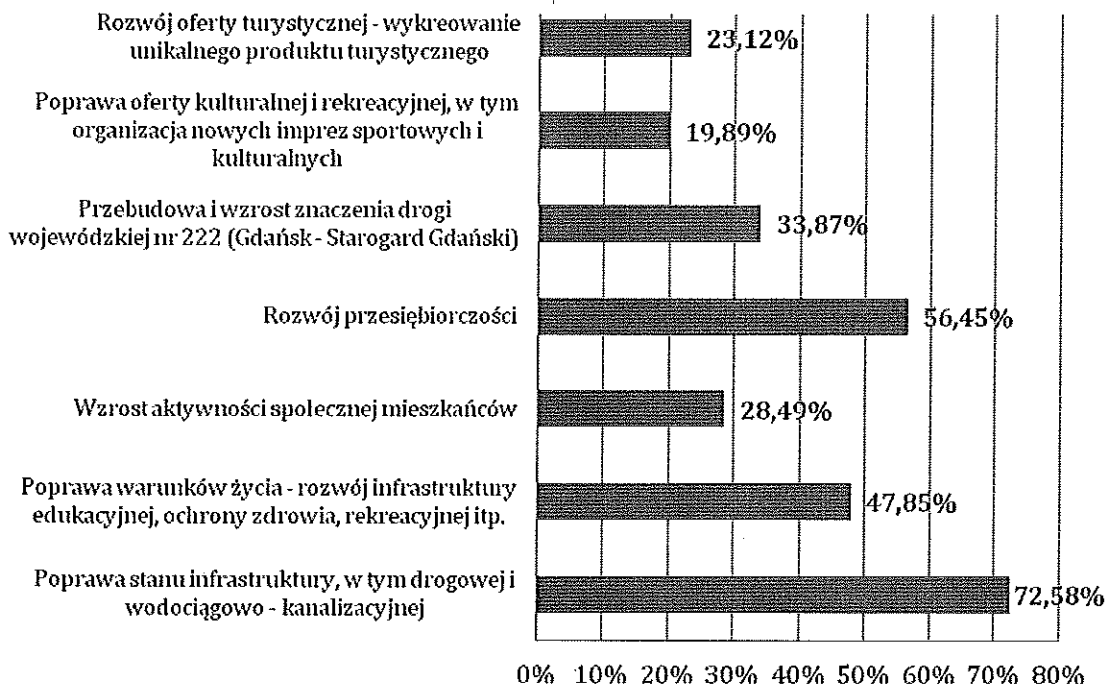
- Rozbudowa, budowa, remont szkół (Mierzeszyn) (6,45%)
- Budowa chodników (5,91%)
- Wodociąg (4,30%)
- Boiska sportowe, Orlik, hala sportowa (3,23%)

Tu również pojawia się odpowiedź „żadna inwestycja”. Odpowiedzi takiej udzieliło 2,69% badanych osób.

4. Proszę wskazać, co może wyznaczać przyszły sukces rozwojowy gminy.

Proszę wybrać od 1 do 3 elementów.

Zdaniem mieszkańców przyszły sukces rozwoju Gminy Trąbki Wielkie zależy przede wszystkim od :

- Poprawy stanu infrastruktury, w tym drogowej i wodociągowo - kanalizacyjnej (72,58%)
- Rozwoju przedsiębiorczości (56,45%)

Kolejnym ważnym czynnikiem będzie:

- Poprawa warunków życia - rozwój infrastruktury edukacyjnej, ochrony zdrowia, rekreacyjnej itp. (45,78%)

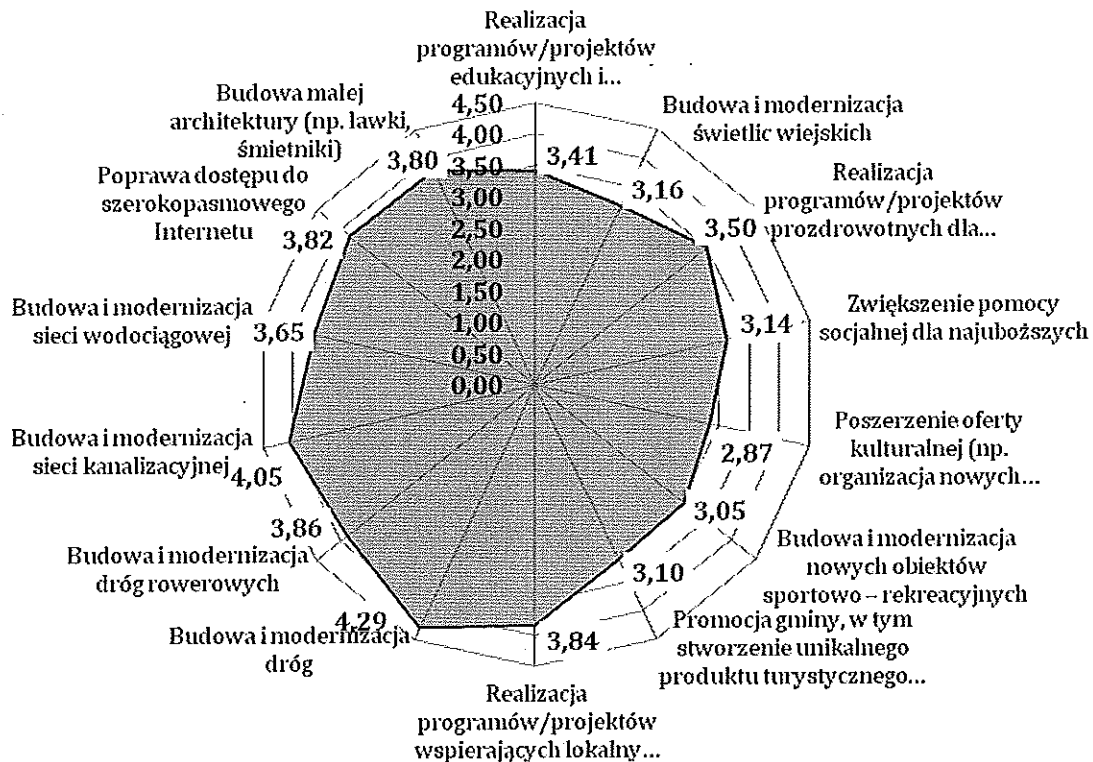
W najmniejszym stopniu na sukces rozwojowy wpływać będzie poprawa oferty kulturalnej, w tym organizacja nowych imprez sportowych i kulturalnych (jedynie 19,89% wskazań).

5. W jakim stopniu konieczna jest realizacja następujących zadań? Proszę zaznaczyć stan w skali od 1 do 5.

Gdzie 1 oznacza - zdecydowanie nie; 2 - raczej nie; 3 - umiarkowanie; 4 - raczej tak; 5 - zdecydowanie tak;

Zadania inwestycyjne niezbędne do realizacji

Pytanie o przyszłe inwestycje zadano w formie półotwartej. Odpowiadający wybierali więc konkretne kategorie inwestycji z listy lub uzupełniali listę o własne pomysły.

Zadania inwestycyjne niezbędne do przeprowadzenia (ocena równa 4,0 i powyżej):

- Budowa i modernizacja dróg (4,29)
- Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej (4,05)

Zadania pilne do przeprowadzenia (ocena równa 3,0 i powyżej do 4,0)

- Budowa i modernizacja dróg rowerowych (3,86)
- Realizacja programów/projektów wspierających lokalny rynek pracy (3,84)
- Poprawa dostępu do szerokopasmowego Internetu (3,82)
- Budowa małej architektury (np. ławki i śmietniki) (3,80)
- Budowa i modernizacja sieci wodociągowej (3,65)
- Realizacja programów/projektów prozdrowotnych dla (3,50)
- Realizacja programów/projektów edukacyjnych i wyrównawczych dla dzieci i młodzieży (3,41)

- Budowa i modernizacja świetlic wiejskich (3,16)
- Zwiększenie pomocy publicznej dla najuboższych (3,14)
- Promocja gminy, w tym stworzenie unikatowego produktu turystycznego gminy (3,10)
- Budowa i modernizacja nowych obiektów sportowo - rekreacyjnych (3,05)

Zadania do realizacji w dalszej kolejności (ocena poniżej 3,0):

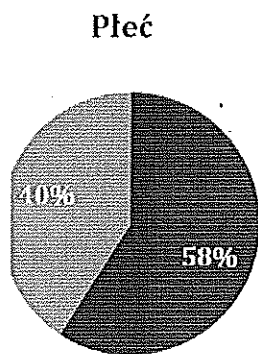
- Poszerzenie oferty kulturalnej (organizacja nowych imprez) (2,87)

W ramach kategorii „Inne” odpowiadający wyszczególniali:

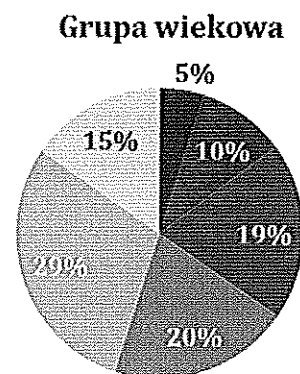
- Dbanie o czystość gminy i sołectwa Trąbki Wielkie,
- Ochronę przyrody
- Budowę alternatywnych źródeł energii i rezygnacja z farm wiatrowych
- Chodniki
- Poprawę komunikacji w Sobowidzu
- Program "czysta gmina"
- Budowę kanalizacji sanitarnej
- Wygląd i czystość lasów
- Przedszkole
- Bankomat
- Lustro drogowe na ul. Gdańskiej.

IDENTYFIKACJA OSOBOWA

Płeć i grupa wiekowa

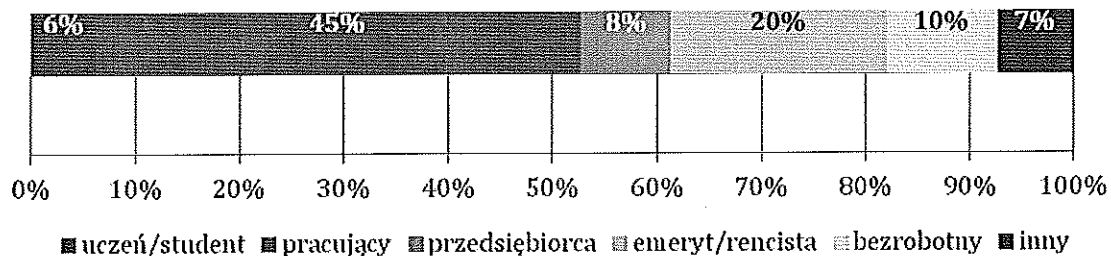
kobieta ■ mężczyzna

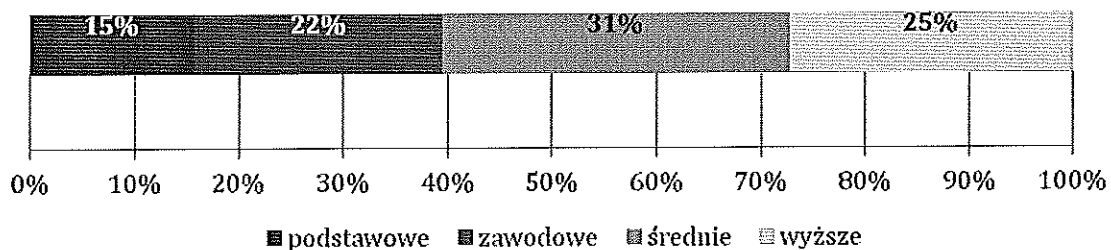
■ do 19 lat ■ 20-29 lat ■ 30-39 lat
 ■ 40-49 lat ■ 50-59 lat ■ 60 lat i więcej

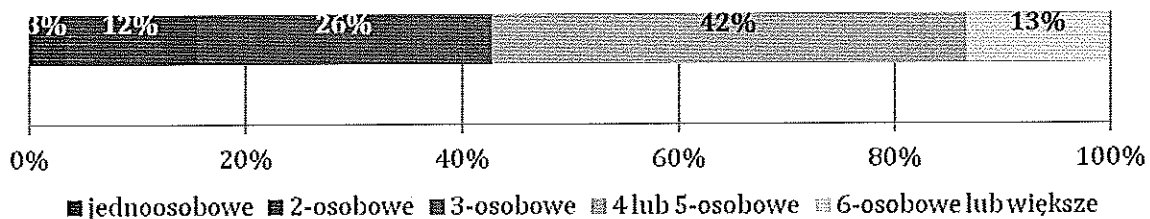
Status zawodowy

Wykształcenie

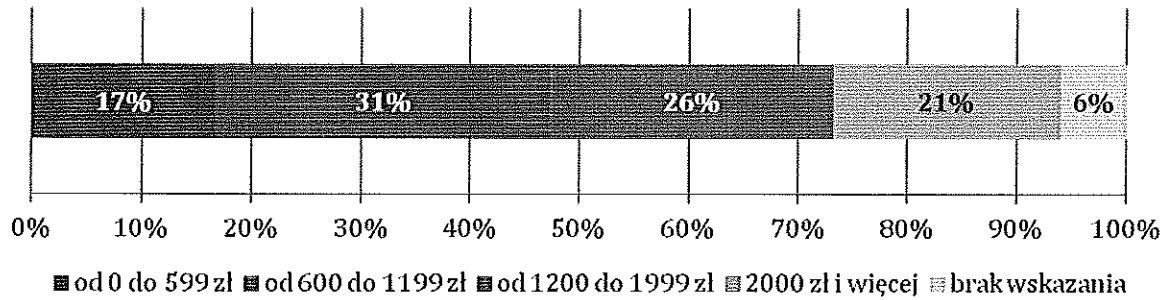
Wielkość gospodarstwa domowego

Średnia wielkość miesięcznych dochodów netto na 1 os. w gospodarstwie domowym:

Średnia wielkość miesięcznych dochodów netto na 1 os. w gospodarstwie domowym:

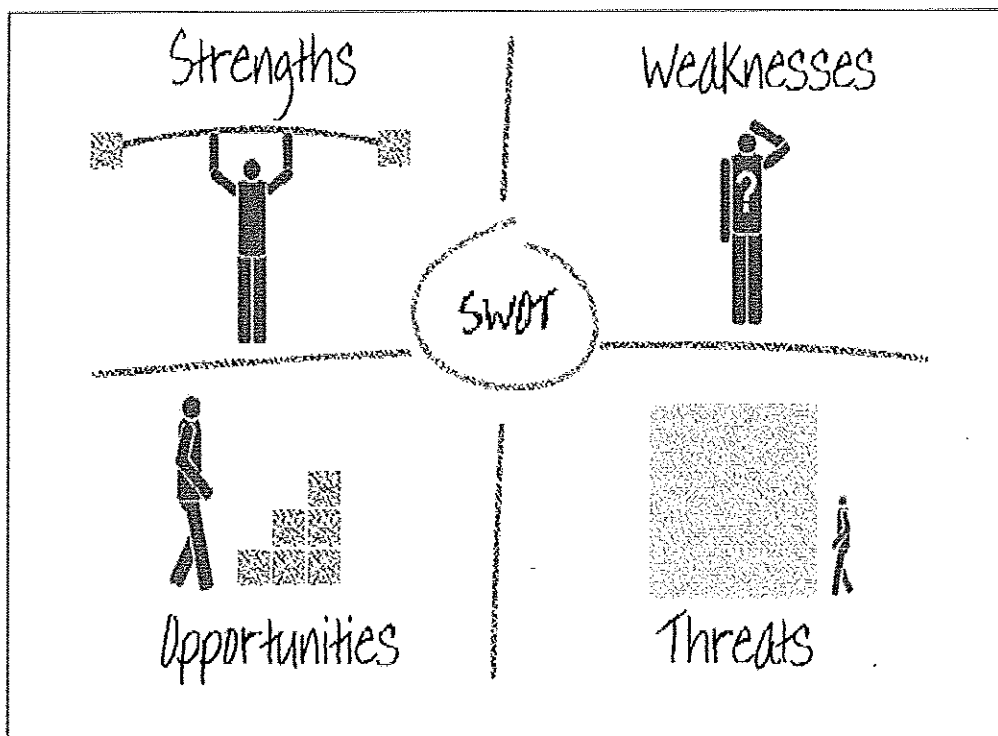

3.4 Analiza SWOT dla Gminy Trąbki Wielkie

Analiza SWOT (z ang. *strengths, weaknesses, opportunities, threats*) polegająca na przeciwstawianiu stron mocnych i słabych z przyszłymi możliwymi szansami i zagrożeniami jest podstawową metodą analizy rozwojowej wykorzystywaną w procesie planowania strategicznego.

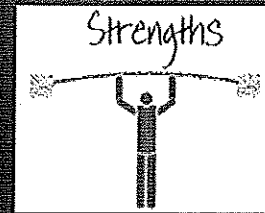
Analiza powstała w wyniku oceny stanu istniejącego oraz obiektywnych założeń rozwojowych dokonanych na poziomie samorządu (Wójt Gminy, członkowie Rady Gminy, urzędnicy), a także wniosków wynikających z przeprowadzonych konsultacji ze społecznością lokalną w ramach warsztatów i badania ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy.

Mocne i słabe strony stanowią zestaw czynników wewnętrznych oddziałujących bezpośrednio na Gminę. Mocne strony należy wykorzystać będą sprzyjać rozwojowi Gminy, pozytywnie wyróżniać ją w otoczeniu oraz budować przewagę konkurencyjną w stosunku do innych podmiotów. Warunkiem rozwoju przy tym jest jednoczesna eliminacja bądź zniwelowanie oddziaływania stron słabych.

MOCNE STRONY

- **Atrakcyjne położenie geograficzne** – w sąsiedztwie Trójmiasta i lokalnych ośrodków rozwoju: Tczewa, Pruszcz Gdański, Starogardu Gdańskiego
- **Wyjątkowe walory przyrodnicze** – obszary chronione, pomniki przyrody, lasy i jeziora
- **Duży potencjał turystyczny** – szlaki pieszo-rowerowe, pole golfowe, bogactwo przyrody
- **Rozwinięte zaplecze usług turystycznych** – atrakcyjna, całoroczna oferta noclegowa i gastronomiczna
- **Dobra dostępność komunikacyjna** – gminę przecinają drogi wojewódzkie nr 222, 226, 233, a w bezpośredniej bliskości przebiegają autostrada A1 i droga krajowa nr 91,
- **Dostateczne wyposażenie w infrastrukturę techniczną** – wysoki stopień zwodociągowania, wybrane obszary są w pełni skanalizowane oraz wyposażone w sieć gazową,
- **Rozwinięta infrastruktura społeczna** – bogata sieć placówek oświatowych, ochrony zdrowia, kultury, sportu i rekreacji
- **Obecność dużych pracodawców** – przedsiębiorstwa: Oceanic, Agromel, Chemco, El-Naft, Energoter, Skwiercz Instal
- **Atrakcyjne tereny inwestycyjne** – uregulowana gospodarka przestrzenna i dobra lokalizacja względem Trójmiasta i regionalnej sieci transportowej,
- **Rozwinięty sektor usługowy** – rozwój usług handlowych, gastronomicznych, turystycznych,
- **Dobre warunki dla rozwoju mieszkalnictwa** – atrakcyjne miejsce życia dla osób pracujących w pobliskich miastach
- **Zintegrowane społeczeństwo** – aktywni mieszkańcy, liczne organizacje pozarządowe

SŁABE STRONY

Weaknesses

- **Nierównomierny dostęp do sieci drogowej** - niedostateczny stan dróg lokalnych
- **Niedobór infrastruktury drogowej** - deficyt chodników i ścieżek rowerowych
- **Zagrożenie wypadkami drogowymi** - niski poziom bezpieczeństwa na drogach wojewódzkich
- **Zanieczyszczenie powietrza i hałas** - wzmożony ruch na drogach wojewódzkich
- **Degradacja środowiska naturalnego** - w miejscach eksploatacji złóż naturalnych
- **Słaby dostęp do szerokopasmowego internetu** - wykluczenie cyfrowe niektórych obszarów gminy
- **Nieuporządkowana gospodarka wodno-ściekowa** - w mniejszych miejscowościach gminy
- **Niewystarczające wykorzystanie potencjału turystycznego** - brak zagospodarowania terenów wokół jezior, utrudnione możliwości korzystania z obszarów chronionych,
- **Brak rozpoznawalnego produktu turystycznego** - niezbędnego do wykorzystania potencjału w zakresie turystyki
- **Niższe od możliwego wykorzystanie potencjału agroturystycznego**

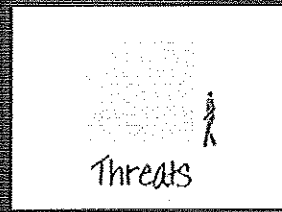
SZANSE

- **Pozyskiwanie środków dotacyjnych Unii Europejskiej**, w tym w ramach programów operacyjnych w perspektywie 2014-2020
- **Członkostwo Gminy Trąbki Wielkie i Powiatu Gdańskiego w Gdańskim Obszarze Metropolitalnym** – szansa realizacji projektów mających wpływ na rozwój gminy
- **Szybki rozwój i wzrost znaczenia Trójmiasta w skali kraju** – korzyści z funkcjonowania w zapleczu usługowym tego obszaru
- **Wykorzystanie potencjału inwestycyjnego** – rozwój podmiotów z sektora usług na terenach inwestycyjnych stanowiących zaplecze Trójmiasta
- **Rozwój bazy turystycznej i oferty turystycznej** - wzrost liczby obiektów noclegowych oraz rozbudowa oferty spędzania czasu wolnego, wykorzystanie potencjału jezior i lasów
- **Realizacja założeń promocyjnych** – wspólne działania z gminami ościennymi
- **Wypromowanie produktu turystycznego** – np. pstrąga kleszczewskiego
- **Modernizacja dróg** - wojewódzkiej nr 222, a także pozostałych dróg wojewódzkich i lokalnych
- **Rozwój transportu publicznego** – stworzenie zintegrowanego systemu komunikacyjnego w rejonie Trójmiasta, spójnego z polityką rowerową gminy
- **Modernizacja rolnictwa** – wzmocnienie sektora przetwórstwa rolnego
- **Rozwój aktywności obywatelskiej** – wspieranie działalności kół gospodyń wiejskich, klubów sportowych i stowarzyszeń (w tym OSP)
- **Wdrożenie nowych form wsparcia dla przedsiębiorstw** – aktywizacja zawodowa, wsparcie i doradztwo dla przedsiębiorstw
- **Rosnąca liczba mieszkańców terenów zurbanizowanych (Trójmiasta, Pruszcza Gd., Tczewa)** – gmina jako alternatywne miejsce zamieszkania dla ludności miast

ZAGROŻENIA

- **Stagnacja gospodarcza kraju i regionu** - zmniejszenie zamożności mieszkańców, zmniejszenie tempa tworzenia miejsc pracy
- **Niska absorpcja środków europejskich** - niekorzystna alokacja środków w ramach programów operacyjnych, niespójna polityka w zakresie dystrybucji środków, nieskoordynowane działania GOM i gminy w zakresie ich pozyskiwania
- **Marginalizacja Trójmiasta w skali krajowej** - obniżona atrakcyjność obszarów przyległych
- **Wzrastające tempo rozwoju gmin ościennych** - rosnąca konkurencja w dziedzinie podaży terenów inwestycyjnych, a także turystyki i rekreacji
- **Wzrastający poziom zadłużenia samorządu** - spowoduje ograniczenie środków przeznaczanych na działania rozwojowe i inwestycje
- **Niewystarczające środki przekazywane z budżetu państwa** - na zadania dodatkowo zleczone Gminie na podstawie aktów prawnych
- **Wzrost ruchu samochodowego, w szczególności na drodze wojewódzkiej nr 222** - zwiększające się ryzyko wypadków, obniżona jakość życia mieszkańców
- **Pogarszający się stan infrastruktury drogowej z uwagi na niewystarczające środki finansowe na remonty** - ograniczenie dostępności komunikacyjnej gminy oraz obniżenie komfortu podróżowania
- **Degradacja infrastruktury technicznej i społecznej** - obniżająca się atrakcyjność inwestycyjna, osiedleńcza i turystyczna gminy
- **Niekorzystne zmiany demograficzne** - starzenie się społeczeństwa, ruchy migracyjne na tereny silnie zurbanizowane
- **Pogłębiające się zjawisko wykluczenia społecznego** - bezrobocie, rozwarstwienie społeczne, niska aktywność obywatelska, niski poziom integracji osób osiedlających się
- **Degradacja środowiska naturalnego** - brak ochrony cennych walorów lokalnych i regionalnych, nieracjonalna eksploatacja złóż

4 Wizja

Wizja to pożądaný, docelowy obraz przyszłości, a więc w pełni ukształtowany wizerunek, który jest wynikiem dokonanej diagnozy sytuacji gminy Trąbki Wielkie, analizy jej silnych i słabych stron oraz potencjalnych szans i zagrożeń, a także rezultatem wielopoziomowych konsultacji, tj. zarówno na poziomie władz samorządowych, jak i mieszkańców.

Wizja stanowi zatem odpowiedź na oczekiwania i aspiracje mieszkańców, a jednocześnie ma na celu ukształtowanie wizerunku gminy, który chce ona osiągnąć na koniec założonego horyzontu czasowego, tj. do 2020 roku, przy założeniu partycypacji społeczności lokalnej, przedstawicieli władz samorządowych oraz partnerów społeczno-gospodarczych.

Wnioski płynące z dotychczasowej analizy pozwoliły na ukształtowanie jednolitej i spójnej wizji, której nadano następujące brzmienie

GMINA TRĄBKI WIELKIE 2020 ROKU

Gmina zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego, wykorzystująca swój potencjał wynikający z korzystnego położenia w bezpośredniej bliskości Trójmiasta, stanowiąca konkurencyjny obszar lokowania inwestycji oraz atrakcyjne miejsce rekreacji i wypoczynku

5 Misja

Osiągnięcie stanu docelowego sformułowanego w wizji jest długoletnim procesem, składającym się z szeregu działań podejmowanych na różnych szczeblach. Do uczestnictwa w nim są zobowiązani zarówno mieszkańcy, władze samorządowe, jak i wszelkie organizacje i instytucje społeczno-gospodarcze funkcjonujące na obszarze gminy.

W celu zwiększenia skuteczności wdrażania wizji rozwoju, działania te muszą być odpowiednio skoordynowane. Spójność procesu rozwoju i utrzymanie jego ciągłości leży w gestii władz samorządowych i to właśnie do nich skierowana została misja.

Misja jest więc punktem odniesienia dla przedstawicieli samorządu w kontekście planowania priorytetów długookresowych, a także w zakresie integrowania działań partnerów rozwoju lokalnego (wewnętrznych i zewnętrznych). Zadaniem misji jest także motywowanie i integrowanie mieszkańców oraz ugruntowanie w nich potrzeby partycypacji w rozwoju oraz lokalnej tożsamości. Wreszcie misja spełnia funkcję promującą gminę, w szczególności wobec potencjalnych inwestorów oraz turystów.

Misji Gminy Trąbki Wielkie nadano następujące brzmienie:

MISJA GMINY TRĄBKI WIELKIE

Poprawa jakości życia mieszkańców, stwarzanie dobrych warunków osadniczych i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości oraz wykorzystywanie atutów związanych z potencjałem lokalizacyjnym i środowiskowym

Skuteczna realizacja założeń Strategii Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie do 2020 roku wymaga również określenia zestawu wartości, którymi gmina będzie się kierować wykonując zadania własne oraz zlecone. Wartości te mają sprzyjać wszechstronnemu i zrównoważonemu rozwojowi. Powinny one przyświecać wszystkim interesariuszom rozwoju gminy Trąbki Wielkie.

ZAUFANIE

- szczerłość i otwartość, wzajemny szacunek i wiara w czystość intencji partnerów w działaniu

WSPÓŁPRACA

- tworzenie więzi i współdziałanie na każdym poziomie we wzajemnych relacjach mieszkańców, przedstawicieli władz samorządowych i organizacji społeczno-gospodarczych

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

- dokładność i poprawność wykonywanych działań, uczciwość i sumienność w wykonywanej pracy

SZACUNEK

- zrozumienie dla zróżnicowanych potrzeb i poglądów na wszystkich płaszczyznach, ukierunkowane na tworzenie pozytywnych relacji z otoczeniem

ZAANGAŻOWANIE

- koncentracja na pracy, nastawienie na maksymalizację efektów pracy i osiągnięcie wyznaczonych celów

DOBROBYT SPOŁECZNY

- ukierunkowanie na osiąganie wartości docelowych: zdrowie, bezpieczeństwo, wykształcenie, zamożność i poczucie samorealizacji każdego mieszkańca

Realizacja polityki samorządowej zgodnie z powyższymi zasadami zagwarantuje, iż podejmowane działania charakteryzować się będą wysoką wartością dodaną. Tym samym osiągnięty będzie efekt synergii rozwoju, czyli zwielokrotnienia korzyści i sukcesów dzięki zastosowaniu i łączeniu wielu części składowych w jedną całość.

6 Cele strategiczne

Dla skutecznej realizacji wizji gminy należy zaplanować cele strategiczne, które będą służyły jej osiągnięciu. Nadrzędnym celem gospodarowania i sterowania rozwojem lokalnym jest tworzenie możliwie jak najlepszego środowiska do życia dla mieszkańców, zgodnie z zasadami racjonalnego i zrównoważonego rozwoju. Wzajemna integracja wszystkich dziedzin życia społeczno-gospodarczego, w sposób niestwarzający nowych dysproporcji rozwojowych jest bardzo trudna do osiągnięcia w praktyce.

Fundamentem procesu formułowania celów jest ich hierarchizacja na dwóch poziomach: strategicznym i operacyjnym. Równocześnie założono, że cele powinny być konkretne, mierzalne, istotne, realistyczne i określone w czasie według zasady SMART. Skonkretyzowane wskazanie celów strategicznych pozwala na właściwą koordynację realizacji programów operacyjnych. Cele strategiczne określają długofalowe kierunki rozwoju gminy Trąbki Wielkie. Natomiast cele operacyjne stanowią ich uszczegółowienie i umożliwiają wyznaczenie konkretnych programów operacyjnych.

CELE STRATEGICZNE

1.	Poprawa jakości życia i spójność społeczna	2.		3.	Konkurencyjna gospodarka i turystyka
CELE OPERACYJNE					
1.1.	Wyrównywanie różnic rozwojowych między poszczególnymi sołectwami gminy	2.1.	Funkcjonalne zagospodarowanie przestrzeni publicznych	3.1.	Promocja gminy jako atrakcyjnego obszaru lokowania inwestycji
1.2.	Integracja mieszkańców gminy	2.2.	Rozwój infrastruktury technicznej	3.2.	Turystyczne wykorzystanie walorów środowiska naturalnego i kulturowego
1.3.	Rozwój ekonomii społecznej, promowanie liderów rozwoju i inicjatyw społecznych	2.3.	Poprawa dostępności komunikacyjnej gminy i jakości połączeń drogowych oraz tras rowerowych	3.3.	Wypracowanie rozpoznawalnego produktu turystycznego
1.4.	Usprawnienie systemu komunikacyjnego i dostępności transportu publicznego	2.4.	Estetyzacja gminy	3.4.	Wspieranie rozwoju rekreacji i turystyki jako czynników dynamizujących lokalny rozwój gospodarczy
1.5.	Rozwój infrastruktury społecznej	2.5.	Ochrona środowiska naturalnego	3.5.	Wspieranie inicjatyw gospodarczych
1.6.	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	2.6.	Kształtowanie, ochrona i racjonalne wykorzystywanie zasobów wodnych	3.6.	Aktywizacja i podnoszenie kwalifikacji zawodowych mieszkańców na lokalnym rynku pracy
1.7.	Wsparcie i poprawa warunków bytowych osób niepełnosprawnych	2.7.	Dostosowanie zasobów gminy do potrzeb turystyki i rekreacji	3.7.	Wprowadzenie spójnej polityki rowerowej gminy
			Wspieranie wykorzystania odnawialnych źródeł energii i gospodarki niskoemisyjnej		

7 Wdrażanie i monitorowanie strategii

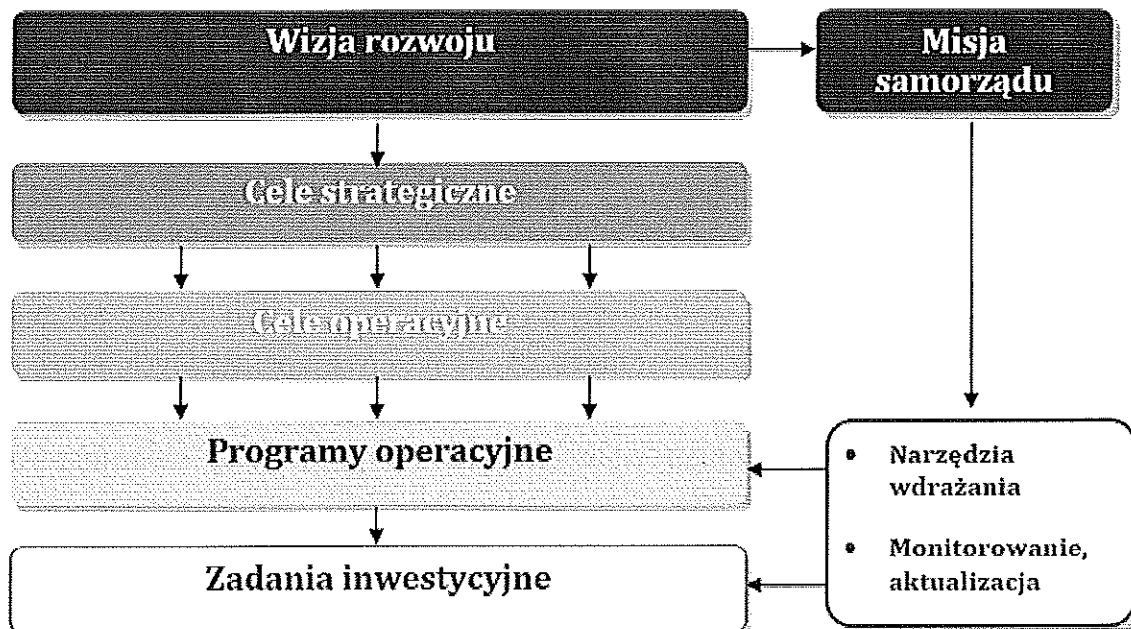
Planowanie ścieżki długofalowego, strategicznego rozwoju jest procesem opartym przede wszystkim na analizie stanu obecnego na płaszczyźnie przestrzenno-społeczno-ekonomicznej, konsultacjach społecznych oraz wnioskach z analizy SWOT, czyli chęci wykorzystania silnych stron i szans, przy jednoczesnej minimalizacji stron słabych i zagrożeń zewnętrznych. Proces ten umożliwia dobór optymalnych i skonkretyzowanych działań, których realizacja przyczyni się do osiągnięcia pożądanego stanu docelowego.

Wdrożenie dokumentu strategicznego rozwoju opiera się na podstawowych założeniach, jakimi są:

- planowanie celów i decydowanie o najlepszym sposobie ich osiągnięcia,
- organizowanie, polegające na najlepszym pogrupowaniu działań i zasobów,
- realizacja założeń,
- bieżąca kontrola wykonania i monitorowanie efektów, wyrażające się wprowadzaniem korekt do przyjętych założeń (aktualizacji).

Poniższy rysunek prezentuje schemat procesu planowania Strategii Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie do 2020 roku.

Rysunek. Proces planowania Strategii Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie do 2020 roku

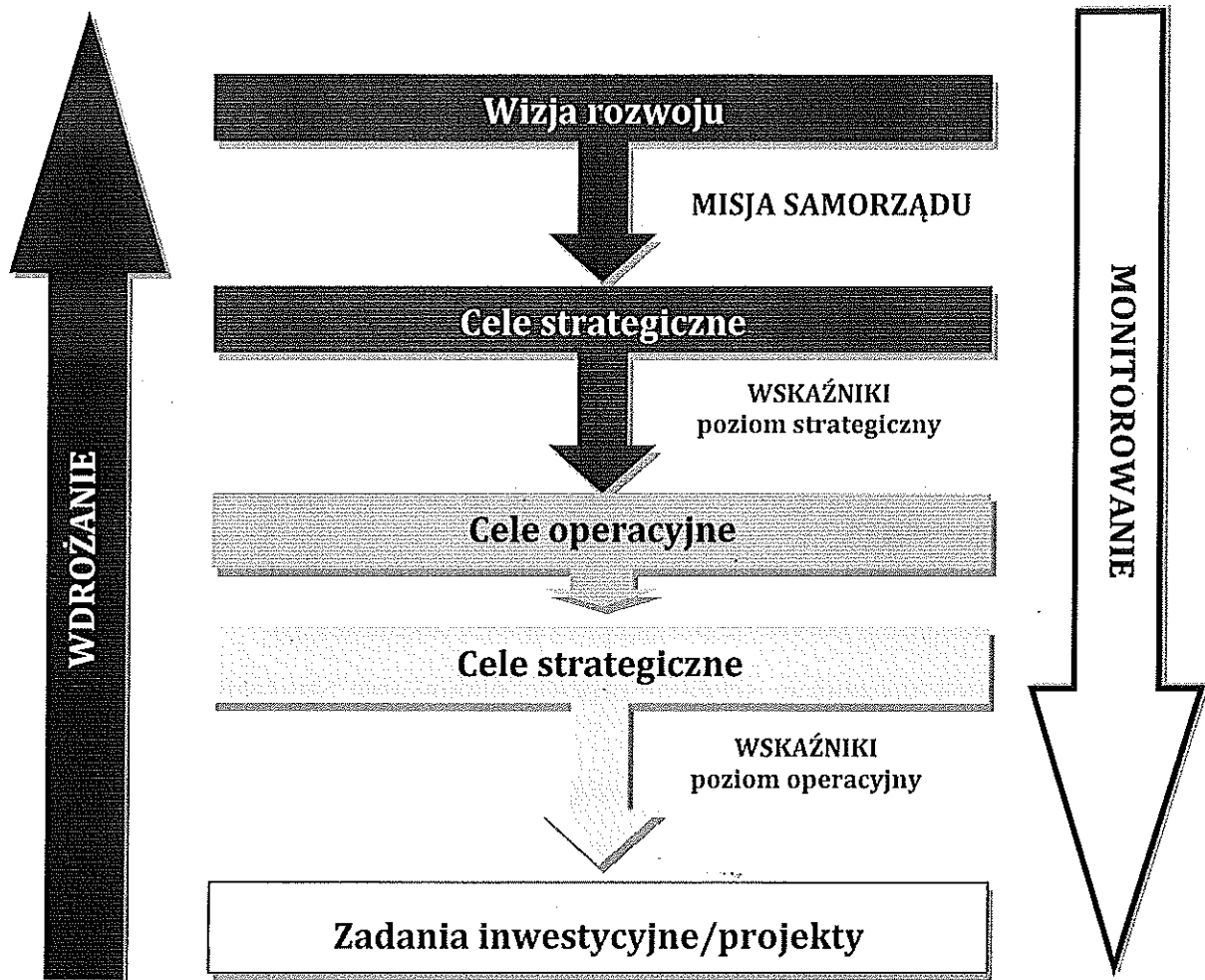

Źródło: Opracowanie własne

Wdrażanie założeń strategicznych wymaga stałego monitorowania rezultatów. Proces monitorowania obejmuje zbieranie i analizę danych ukazujących realizację celów strategicznych i operacyjnych poprzez tempo oraz jakość wdrażania programów operacyjnych.

Rysunek. Wdrażanie i monitorowanie Strategii Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie do 2020 roku

Źródło: Opracowanie własne

Monitorowanie realizacji Strategii Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie do 2020 roku odbywać się będzie na poziomie strategicznym i operacyjnym. Obecny kształt Strategii został opracowany w warunkach społecznych, ekonomicznych i politycznych, które są stanami dynamicznymi. Ewaluacja na poziomie strategicznym obejmować będzie systematyczne obserwowanie zmian wewnętrznych i zewnętrznych, uwarunkowań rozwoju miasta, procesów zachodzących w otoczeniu oraz aktualizowanie celów i priorytetów. W tabeli przedstawiono podstawowy, strategiczny wskaźnik kontroli wdrażania Strategii.

Tabela. Monitorowanie wdrożenia Strategii Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie do 2020 roku na poziomie strategicznym

Miernik procesu/wskaźnik	Opis	Oczekiwana wartość wskaźnika	Harmonogram weryfikacji	Źródło weryfikacji wskaźnika
Liczba zrealizowanych celów strategicznych	Realizacja przynajmniej jednego zadania/projektu w	100% zrealizowanych celów	Raz w roku w okresie realizacji Strategii, tj. w	Ewidencja prowadzona przez Urząd Gminy (m.in. rejestr decyzji)

	każdym celu strategicznym do 2020 roku	strategicznych	latach 2014-2020	administracyjnych, bazy danych, protokoły zdawczo-odbiorcze inwestycji)
--	--	----------------	------------------	---

Źródło: Opracowanie własne

Monitorowanie wdrożenia założeń dokumentu na poziomie strategicznym obejmować będzie ocenę postępu realizacji i skuteczności wdrażanych projektów na podstawie osiągnięcia wskaźników wpisanych w ramach programów operacyjnych.

Za proces monitorowania realizacji Programu odpowiedzialny będzie zespół ds. monitorowania i ewaluacji Strategii, złożony z pracowników Urzędu Gminy, powołany przez Wójta. Do zadań komórki będzie należało dokonywanie analizy, na koniec każdego roku kalendarzowego, spójności zrealizowanych działań z celami strategicznymi oraz stopnia realizacji programów operacyjnych.

Załącznik 1. – Zgodność celów strategicznych z krajowymi i wojewódzkimi dokumentami o charakterze strategicznym

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności.

Strategia jest dokumentem określającym główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego kraju oraz kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju.

Głównym jej celem jest poprawa jakości życia Polaków mierzona zarówno wskaźnikami jakościowymi, jak i wartością oraz tempem wzrostu PKB w Polsce. Kierunki interwencji podporządkowane są schematowi trzech obszarów strategicznych, z którymi korelują założenia niniejszej Strategii.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności	Strategia Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie do 2020 roku		
	CS 1: Poprawa jakości życia i spójność społeczna	CS 2: Zrównoważony rozwój przestrzenny	CS 3: Konkurencyjna gospodarka i turystyka
OBSZAR: Konkurencyjność i innowacyjność gospodarki			X
OBSZAR: Równoważenie potencjałów rozwojowych regionów	X	X	X
OBSZAR: Efektywność i sprawność państwa	X	X	

Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo.

Strategia Rozwoju Kraju 2020 – to główna strategia rozwojowa w średnim horyzoncie czasowym. Dokument wskazuje strategiczne zadania państwa, których podjęcie w perspektywie najbliższych lat jest niezbędne, by wzmocnić procesy rozwojowe.

Celem głównym Strategii jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności. Strategia wyznacza trzy obszary strategiczne, w które wpisują się cele strategiczne niniejszej Strategii.

Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo	Strategia Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie do 2020 roku		
	CS 1: Poprawa jakości życia i spójność społeczna	CS 2: Zrównoważony rozwój przestrzenny	CS 3: Konkurencyjna gospodarka i turystyka
OBSZAR: Sprawne i efektywne państwo	X	X	X
OBSZAR: Konkurencyjna gospodarka	X	X	X
OBSZAR: Spójność społeczna i terytorialna	X		

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego jest jedną z dziewięciu strategii zintegrowanych i stanowi odpowiedź na konieczność podniesienia jakości życia w Polsce w perspektywie roku 2020. Jest jednocześnie punktem wyjścia do rozbudowy i podnoszenia jakości kapitału ludzkiego w Polsce poprzez zastosowanie właściwych rozwiązań, dostosowanych do potrzeb osób na każdym etapie życia.

Głównym celem realizacji Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób, tak aby mogły one w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia. W dokumencie wyznaczono pięć celów szczegółowych, z którymi są spójne cele strategiczne Strategii Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie do 2020 roku.

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020	Strategia Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie do 2020 roku		
	CS 1: Poprawa jakości życia i spójność społeczna	CS 2: Zrównoważony rozwój przestrzenny	CS 3: Konkurencyjna gospodarka i turystyka
CEL SZCZEGÓŁOWY 1: Wzrost zatrudnienia	X		X
CEL SZCZEGÓŁOWY 2: Wydłużenie okresu aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych	X		
CEL SZCZEGÓŁOWY 3: Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym	X		
CEL SZCZEGÓŁOWY 4: Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej	X		
CEL SZCZEGÓŁOWY 5: Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli	X		

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: regiony, miasta, obszary wiejskie

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: regiony, miasta, obszary wiejskie stanowi kompleksowy średniookresowy dokument strategiczny odnoszący się do prowadzenia polityki rozwoju społeczno-gospodarczego kraju w ujęciu wojewódzkim. Celem strategicznym polityki regionalnej, wskazanym w Strategii, jest efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych oraz terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju - wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym. Ponadto w dokumencie ustalone zostały trzy cele, z którymi zgodne są cele strategiczne niniejszej Strategii.

KSRR 2010-2020	Strategia Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie do 2020 roku		
	CS 1: Poprawa jakości życia i spójność społeczna	CS 2: Zrównoważony rozwój przestrzenny	CS 3: Konkurencyjna gospodarka i turystyka
1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów „konkurencyjność”	X	X	X
2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych „spójność”	X	X	
3. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie „sprawność”	X		

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego będąca podstawowym i najważniejszym narzędziem prowadzonej przez samorząd województwa polityki regionalnej, wyznacza główne cele i kierunki dalszego rozwoju regionu. Strategia wskazuje 3 cele strategiczne, mające charakter ogólny i określające pożądane stany docelowe w ujęciu problemowym. Zgodność celów strategicznych Strategii Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie do 2020 roku z celami Strategii Pomorskie 2020 prezentuje poniższa tabela.

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020	Strategia Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie do 2020 roku		
	CS 1: Poprawa jakości życia i spójność społeczna	CS 2: Zrównoważony rozwój przestrzenny	CS 3: Konkurencyjna gospodarka i turystyka
Nowoczesna gospodarka		X	X
Aktywni mieszkańcy	X		X
Atrakcyjna przestrzeń		X	

Ponadto cele strategiczne niniejszej Strategii są spójne z Regionalnymi Programami

Strategicznymi stanowiącymi uszczegółowienie Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 w następującym stopniu:

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020	Strategia Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie do 2020 roku		
	CS 1: Poprawa jakości życia i spójność społeczna	CS 2: Zrównoważony rozwój przestrzenny	CS 3: Konkurencyjna gospodarka i turystyka
Mobilne Pomorze	X	X	
Ekoefektywne Pomorze		X	
Zdrowie dla Pomorzan	X		
Aktywni Pomorzanie	X		X
Pomorski Port Kreatywności			X
Pomorska Podróż		X	

Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (projekt uwzględniający wnioski z konsultacji społecznych i oceny ex-ante zaakceptowany przez ZWP uchwałą nr 107/325/14 z dn. 07.02.2014)

Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2014 -2020 będzie jednym z narzędzi realizacji Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020. Tematyczny zakres oraz logika interwencji RPO WP są zdeterminowane zapisami sześciu Regionalnych Programów Strategicznych stanowiącymi uszczegółowienie SRWP.

Zgodność priorytetów RPO WP z celami strategicznymi Strategii Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie do 2020 roku została przedstawiona w postaci tabeli.

Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020	Strategia Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie do 2020 roku		
	CS 1: Poprawa jakości życia i spójność społeczna	CS 2: Zrównoważony rozwój przestrzenny	CS 3: Konkurencyjna gospodarka i turystyka
1. Komerccjalizacja wiedzy			X
2. Przedsiębiorstwa			X
3. Edukacja	X		
4. Kształcenie zawodowe			X
5. Zatrudnienie			X
6. Integracja	X		
7. Zdrowie	X		
8. Konwersja	X	X	
9. Mobilność		X	
10. Energia		X	
11. Środowisko		X	

Strategia Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020

Strategia Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 ma za zadanie zweryfikowanie obranych od 2006 r. kierunków w regionalnej polityce społecznej i zaplanowanie działań prowadzących do budowania nowego wymiaru integracji społecznej, koniecznego w kontekście zmian demograficznych, gospodarczych oraz społeczno - kulturowych. Strategia jest opracowaniem kompleksowym, obejmującym w szczególności programy: przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, wyrównywania szans osób niepełnosprawnych, pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Strategia Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 jest integralną częścią Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 i stanowi tym samym dokument o charakterze operacyjno-wdrożeniowym w obszarze aktywni mieszkańcy.

Cele strategiczne przyjęte w Strategii Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie do 2020 roku są spójne z celem strategicznym nr 5 „Poprawa jakości życia mieszkańców i wzrost partycypacji społecznej” niniejszej Strategii Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

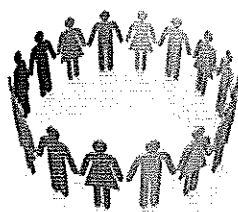
Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020

Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 zawiera 4 cele perspektywiczne, 12 średniookresowych, 1 priorytetowy oraz 60 kierunków działań. Każdemu z celów towarzyszy krótka charakterystyka stanu i problemów środowiska oraz wybranych uwarunkowań wynikających z przepisów prawa. Strategia Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie jest spójna z Programem Ochrony Środowiska poprzez cel strategiczny nr 3 „Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego wraz z poprawą stanu infrastruktury technicznej”.

Załącznik 2. – Programy operacyjne

Programy operacyjne stanowią przejście z poziomu planowania celów strategicznych do planowania działań operacyjnych i są kluczowym aspektem wdrażania Strategii. Umożliwiają one przede wszystkim pogrupowanie założeń strategicznych według głównych sfer oddziaływania, wyznaczenie poszczególnych czynników warunkujących realizację działań inwestycyjnych oraz systemu monitorowania na poziomie operacyjnym. Wyróżniono następujące programy operacyjne:

1. SPOŁECZEŃSTWO

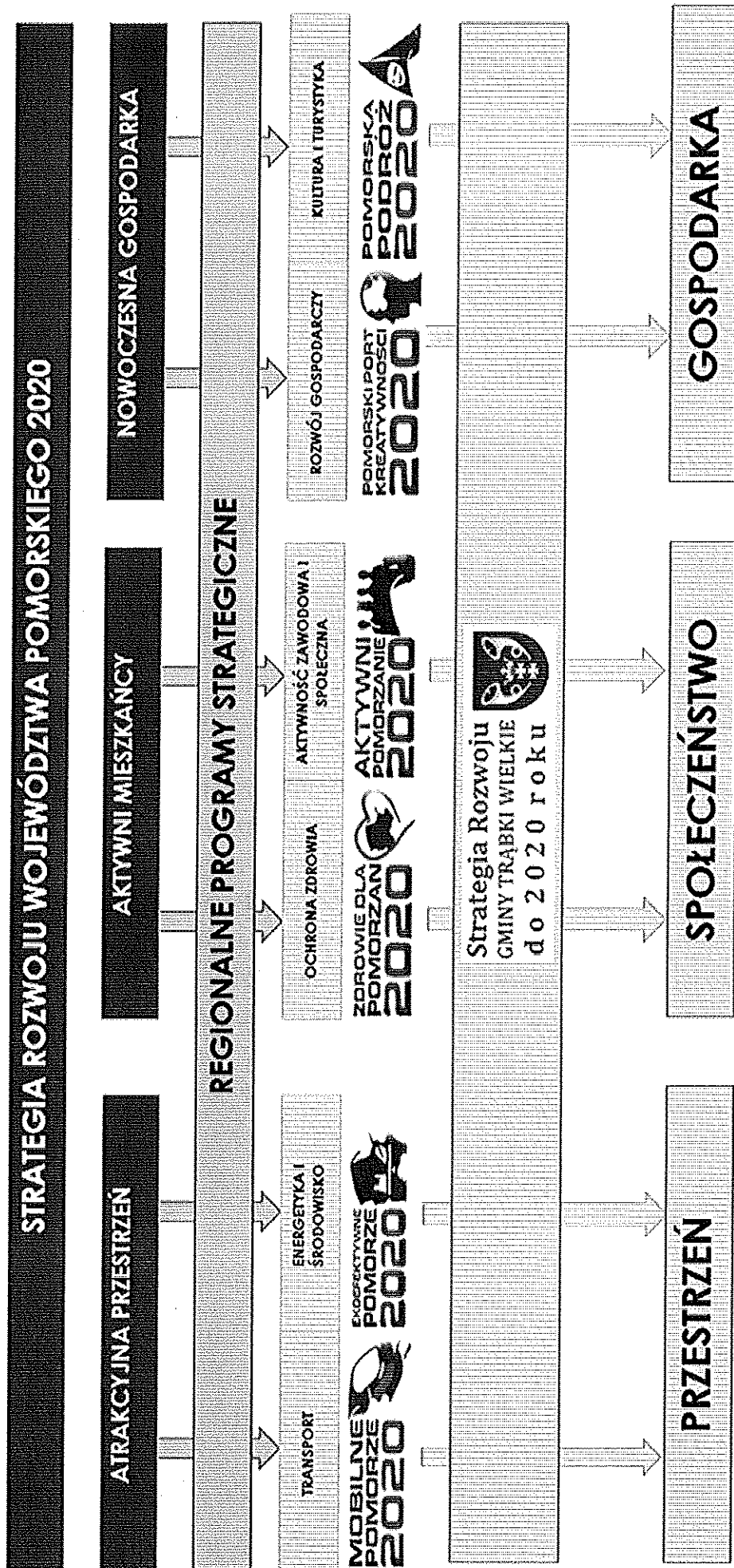
2. PRZESTRZEŃ

3. GOSPODARKA

Programy zostały skonkretyzowane w oparciu o politykę rozwojową samorządu, uwzględniają także plany inwestycyjne władz samorządowych oraz konsultacje społeczne. Podstawą opracowania wskazanych programów operacyjnych było również zachowanie spójności ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 przyjętą przez Sejmik Województwa Pomorskiego dnia 24 września 2012 r. Poziomą korelację Programów Operacyjnych niniejszej Strategii ze Strategią Pomorskie 2020 oraz uszczegółowiającymi ją Regionalnymi Programami Strategicznymi zaprezentowano na kolejnej stronie.

Rysunek. Relacja między głównymi założeniami Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 wraz z uszczegóławiającymi ją Regionalnymi Programami Strategicznymi, a Strategią Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie do 2020 roku

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego precyzuje w perspektywie 2020 roku trzy cele strategiczne, mające charakter ogólny i określające pożądane stany docelowe w ujęciu problemowym. Są to: (1) nowoczesna gospodarka, (2) aktywni mieszkańcy i (3) atrakcyjna przestrzeń. Są one konkretyzowane przez 10 celów operacyjnych oraz zaproponowane kierunki działań. Celem nadrzędnym pozostaje spójność regionu, rozumiana jako zapewnienie możliwości rozwoju i poszukiwanie takich ścieżek zmian, które będą wykorzystywały i wzmacniały potencjał każdego z obszarów.

Szczegółowo założenia przyszłej, wojewódzkiej polityki rozwojowej prezentują, uszczegóławiają, Regionalne Programy Strategiczne (RPS) w sześciu obszarach: (1) rozwój gospodarczy, (2) atrakcyjność kulturalna i turystyczna, (3) aktywność zawodowa i społeczna, (4) ochrona zdrowia, (5) transport, a także (6) energetyka i środowisko.

Zależności między Strategią Rozwoju Gminy Trąbki Wielkie do 2020 roku oraz Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 wspólnie z Regionalnymi Programami Strategicznymi (RPS) prezentuje rycina na poprzedniej stronie.

Głównym, przyjętym założeniem zaproponowanych Programów Operacyjnych niniejszej Strategii jest wpisywanie się w co najmniej jeden cel strategiczny dokumentu, a w związku z tym spełnianie założeń jednego lub więcej celów operacyjnych. Zakres każdego programu operacyjnego obejmuje w szczególności: cele strategiczne programu, uwarunkowania realizacji programu, identyfikację potencjalnych beneficjentów, powiązania z innymi programami operacyjnymi, przewidywalne mierzalne rezultaty, listę projektów kluczowych, źródła finansowania projektu.

Realizacja działań wpisujących się w założenia programów operacyjnych, ma przyczynić się do osiągnięcia zakładanych celów oraz wypełnienia misji i założonej wizji rozwoju. Skuteczność procesu wdrożenia będzie natomiast weryfikowana poprzez system monitorowania – w formie stopnia realizacji wskaźników rezultatów.

I SPOŁECZEŃSTWO

CEL STRATEGICZNY: Poprawa jakości życia i spójność społeczna

CELE OPERACYJNE:

- 1.1. Wyrównywanie różnic rozwojowych między poszczególnymi sołectwami gminy
- 1.2. Integracja mieszkańców gminy
- 1.3. Rozwój ekonomii społecznej, promowanie liderów rozwoju i inicjatyw społecznych
- 1.4. Usprawnienie systemu komunikacyjnego i dostępności transportu publicznego
- 1.5. Rozwój infrastruktury społecznej
- 1.6. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców
- 1.7. Wsparcie i poprawa warunków bytowych osób niepełnosprawnych

Beneficjenci ostateczni:

- mieszkańcy gminy
- organizacje pozarządowe/stowarzyszenia

Korzyści bezpośrednie:

- wzrost jakości życia mieszkańców
- lepszy dostęp oraz jakość edukacji, ochrony zdrowia i pomocy społecznej
- wzrost partycypacji publicznej i społecznej mieszkańców
- zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego, w tym wykluczenia cyfrowego
- reintegracja społeczna

Przykładowe projekty:

- Budowa i rozbudowa świetlic wiejskich
- Budowa sali gimnastycznej w Kłodawie
- Rozbudowa Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Trąbkach Wielkich
- Budowa kompleksu boisk w Sobowidzu
- Rozbudowa GOKSIR w Trąbkach Wielkich
- Utworzenie Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz Budowa Domu Ulgi w Cierpieniu
- Budowa oddziałów przedszkolnych w Sobowidzu i Mierzyszynie

Rola samorządu:

- inicjator i realizator zadań
- wsparcie finansowe
- wsparcie organizacyjne

Komplementarność z innymi Programami Operacyjnymi:

- II Przestrzeń
- III Gospodarka

Partnerzy:

- władze samorządowe gminy oraz innych jednostek samorządu terytorialnego
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trąbkach Wielkich
- Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Trąbkach Wielkich
- Placówki oświatowe
- Zakłady Opieki Zdrowotnej

Wskaźniki:

- liczba wybudowanych/rozbudowanych budynków użyteczności publicznej,
- liczba zrealizowanych zadań związanych z przebudową/rozbudową i doposażeniem placówek oświatowych,
- liczba utworzonych oddziałów przedszkolnych,

Źródła finansowania:

- budżet gminy
- pozostałe środki publiczne, w tym krajowe
- dotacje, w tym z funduszy unijnych (np. w ramach RPO WP, PROW), pozostałych funduszy (np. NMF i MF EOG) oraz ministerialne
- instrumenty finansowe – pozadotacyjne środki finansowe w ramach funduszy unijnych (np. pożyczki, wsparcie kapitałowe)
- środki prywatne

Strategia Rozwoju
GMINY TRĄBKI WIELKIE
do 2020 roku

II PRZESTRZEŃ

CEL STRATEGICZNY: Zrównoważony rozwój przestrzenny

CELE OPERACYJNE:

- 2.1. Funkcjonalne zagospodarowanie przestrzeni publicznych
- 2.2. Rozwój infrastruktury technicznej
- 2.3. Poprawa dostępności komunikacyjnej gminy i jakości połączeń drogowych oraz tras rowerowych
- 2.4. Estetyzacja gminy
- 2.5. Ochrona środowiska naturalnego
- 2.6. Kształtowanie, ochrona i racjonalne wykorzystywanie zasobów wodnych
- 2.7. Dostosowanie zasobów gminy do potrzeb turystyki i rekreacji
- 2.8. Wspieranie wykorzystania odnawialnych źródeł energii i gospodarki niskoemisyjnej

Beneficjenci ostateczni:

- mieszkańcy gminy
- przedsiębiorcy
- turyści

Komplementarność z innymi Programami Operacyjnymi:

- I Społeczeństwo
- III Gospodarka

Partnerzy:

- władze samorządowe gminy oraz innych jednostek samorządu terytorialnego
- przedsiębiorcy działający w branży turystycznej i okoturystycznej
- Zarząd Dróg Wojewódzkich
- Zarząd Dróg Powiatowych
- Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Trąbkach Wielkich
- organizacje pozarządowe
- PGL Lasy Państwowe

Wskaźniki:

- liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków
- długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej
- długość wybudowanych/przebudowanych odcinków dróg
- liczba budynków poddanych termomodernizacji
- liczba wybudowanych/przebudowanych miejsc wypoczynku i rekreacji

Korzyści bezpośrednie:

- poprawa atrakcyjności osiedleńczej gminy
- wzrost jakości życia mieszkańców
- poprawa atrakcyjności turystycznej
- wzrost liczby turystów odwiedzających gminę
- poprawa atrakcyjności inwestycyjnej gminy
- poprawa estetyki i wizerunku gminy
- poprawa stanu środowiska naturalnego
- wzrost poziomu wykorzystania odnawialnych źródeł energii

Przykładowe projekty:

- Budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji w aglomeracji Domachowo
- Budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji w aglomeracji Sobowidz
- Budowa ścieżki rowerowej w Gminie Trąbki Wielkie Cysterski Trakt Rowerowy
- Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Sobowidzu
- Budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego w Gminie Trąbki Wielkie
- Przebudowa drogi wojewódzkiej 222 na terenie gminy Trąbki Wielkie

Źródła finansowania:

- budżet gminy
- pozostałe środki publiczne, w tym krajowe
- dotacje, w tym z funduszy unijnych (np. w ramach RPO WP, PROW), pozostałych funduszy (np. GIS, WFOSiGW, NFOŚiGW) oraz ministerialne
- instrumenty finansowe – pozadotacyjne środki finansowe w ramach funduszy unijnych (np. pożyczki, wsparcie kapitałowe)

- Przebudowa i budowa dróg lokalnych, budowa chodników
- System oznakowania miejsc historycznych, szlaków pieszych i rowerowych
- Uporządkowanie brzegu jeziora w Sobowidzu

Rola samorządu:

- inicjator i realizator zadań
- wsparcie finansowe
- wsparcie organizacyjne

- środki prywatne

III GOSPODARKA

CEL STRATEGICZNY: Konkurencyjna gospodarka i turystyka

CELE OPERACYJNE:

- 3.1. Promocja gminy jako atrakcyjnego obszaru lokowania inwestycji
- 3.2. Turystyczne wykorzystanie walorów środowiska naturalnego i kulturowego
- 3.3. Wypromowanie rozpoznawalnego produktu turystycznego
- 3.4. Wspieranie rozwoju rekreacji i turystyki jako czynników dynamizujących lokalny rozwój gospodarczy
- 3.5. Wspieranie inicjatyw gospodarczych
- 3.6. Aktywizacja i podnoszenie kwalifikacji zawodowych mieszkańców na lokalnym rynku pracy
- 3.7. Wprowadzenie spójnej polityki rowerowej gminy

Beneficjenci ostateczni:

- mieszkańcy gminy
- inwestorzy
- przedsiębiorcy
- turyści

Korzyści bezpośrednie:

- wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy
- wzrost liczby inwestycji na terenie gminy
- rozwój przedsiębiorczości na terenie gminy
- powstanie nowych miejsc pracy oraz spadek bezrobocia
- wzrost kwalifikacji zawodowych mieszkańców

Przykładowe projekty:

- Stworzenie Spółdzielni Socjalnej w Trąbkach Wielkich
- System oznakowania miejsc historycznych, szlaków pieszych i rowerowych
- Promocja produktu turystycznego gminy
- Promocja terenów inwestycyjnych na terenie gminy
- Programy edukacyjne i podnoszące kwalifikacje zawodowe

Rola samorządu:

- inicjator i realizator zadań
- wsparcie finansowe

Komplementarność z innymi Programami Operacyjnymi:

- I Społeczeństwo
- II Przestrzeń

Partnerzy:

- władze samorządowe gminy i innych jednostek samorządu terytorialnego
- Powiatowy Urząd Pracy w Gdańsku
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trąbkach Wielkich
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
- Agencja Rozwoju Pomorza
- organizacje pozarządowe
- PGL Lasy Państwowe

Wskaźniki:

- liczba nowopowstałych podmiotów działalności gospodarczej
- liczba nowych inwestycji zewnętrznych
- liczba zrealizowanych zadań związanych z aktywizacją mieszkańców na lokalnym rynku pracy
- liczba nowych produktów turystycznych

Źródła finansowania:

- budżet gminy
- pozostałe środki publiczne, w tym krajowe
- dotacje, w tym z funduszy unijnych (np. w ramach RPO WP, POKL, PROW, PO Ryby) oraz ministerialne
- instrumenty finansowe – pozadotacyjne środki finansowe w ramach funduszy unijnych
- środki prywatne

**Strategia Rozwoju
GMINY TRĄBKI WIELKIE
do 2020 roku**

- wsparcie organizacyjne

Załącznik 3. - Inwestycje planowane do realizacji do 2020 roku

W poniższej tabeli zaprezentowano działania planowane do realizacji przez Gminę Trąbki Wielkie w perspektywie do 2020 roku wraz z podaniem celu strategicznego i operacyjnego z jakim korelują, szacowanej wartości oraz zakładanego okresu ich realizacji.

Przedstawione zestawienie nie stanowi wyliczenia enumeratywnego zadań inwestycyjnych. Katalogi te mogą być poszerzane w zależności od sytuacji finansowej gminy oraz dostosowywane do bieżących potrzeb.

Lp.	Zadanie inwestycyjne	Miejscowość realizacji	Lata realizacji	Źródła finansowania
1	Budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji w aglomeracji Domachowo	Domachowo, Mierzeszyn, Zaskoczyn, Warcz, Kleszczewo	2015-2025	RPO/ZIT/ŚRODKI WŁASNE GMINY
2	Budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji w aglomeracji Sobowidz	Sobowidz	2015-2025	RPO/ZIT/ŚRODKI WŁASNE GMINY
3	Budowa ścieżki rowerowej w Gminie Trąbki Wielkie Cysterski Trakt Rowerowy	Żeliszawki - Sobowidz - Gołębiewo-Gołębiewko	2014-2020	POIŚ/ŚRODKI WŁASNE GMINY
4	Budowa i rozbudowa świetlic wiejskich na terenie gminy	Gmina Trąbki Wielkie	2014-2025	PROW/ŚRODKI WŁASNE GMINY
5	Budowa sali gimnastycznej w Kłodawie	Kłodawa	2014-2020	ZIT/ MINISTERSTWO SPORTU I TURYSTYKI/ŚRODKI WŁASNE GMINY
6	Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Trąbkach Wielkich	Trąbki Wielkie	2014-2020	ZIT/ŚRODKI WŁASNE GMINY/ MINISTERSTWO EDUKACJI
7	Rozbudowa Gimnazjum w Trąbkach Wielkich	Trąbki Wielkie	2014-2020	ZIT/ ŚRODKI WŁASNE GMINY/ MINISTERSTWO EDUKACJI
8	Budowa kompleksu boisk w Sobowidzu	Sobowidz	2014-2020	RPO/ZIT/ŚRODKI WŁASNE GMINY
9	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Sobowidzu	Sobowidz	2014-2020	RPO/ZIT/ŚRODKI WŁASNE GMINY
10	Budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego w Gminie Trąbki Wielkie	Gmina Trąbki Wielkie	2014-2020	WFOŚiGW/ŚRODKI WŁASNE GMINY
11	Budowa chodnika przy drodze wojewódzkiej w Mierzeszynie	Mierzeszyn	2015-2025	ŚRODKI UE/SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA/ ŚRODKI WŁASNE GMINY
12	Przebudowa drogi wojewódzkiej 222 na terenie gminy Trąbki Wielkie	Kleszczewo-Trąbki Wielkie-Gołębiewko	2015-2025	ŚRODKI UE/SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA

Strategia Rozwoju
GMINY TRĄBKI WIELKIE
do 2020 roku

13	Budowa drogi powiatowej w Sobowidzu – ul. Morenowa	Sobowidz	2014-2015	NPPDL/POWIAT/ŚRODKI WŁASNE GMINY
14	Budowa chodnika przy drodze wojewódzkiej Gołębiewo Wielkie – w kierunku Elganowa	Gołębiewo Wielkie	2015-2020	ŚRODKI UE/ SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA/ ŚRODKI WŁASNE GMINY
15	Budowa dróg lokalnych Rościszewo-Godziszewo	Rościszewo-Godziszewo	2015-2025	NPPDL/ ŚRODKI WŁASNE GMINY
16	Budowa dróg lokalnych Zaskoczyn-Czerniewo	Zaskoczyn-Czerniewo	2015-2025	NPPDL/ŚRODKI WŁASNE GMINY
17	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Kłodawa, Zła Wieś	2015-2025	RPO/ZIT/WFOŚIGW/ŚRODKI WŁASNE GMINY
18	Uporządkowanie brzegu jeziora w Sobowidzu	Sobowidz	2014-2020	PROW/ŚRODKI WŁASNE GMINY
19	Podłączenie gminnych obiektów do sieci gazowej	Cała gmina	2016-2022	ŚRODKI UE/WFOŚIGW/ŚRODKI WŁASNE GMINY
DZIAŁANIA SPOŁECZNO-KULTURALNE				
1	System oznakowania miejsc historycznych, szlaków pieszych i rowerowych	Cała gmina	2014-2020	ŚRODKI UE/MINISTERSTWO KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO/ŚRODKI WŁASNE GMINY
2	Stworzenie Spółdzielni Socjalnej w Trąbkach Wielkich	Cała gmina	2014-2020	EFS/ ŚRODKI WŁASNE GMINY
3	Utworzenie Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz Budowa Domu Ulgi w Cierpieniu w Trąbkach Wielkich	Trąbki Wielkie	2014-2020	RPO/ZIT/EFS/ŚRODKI WŁASNE GMINY
4	Stworzenie atrakcyjnego miejsca infrastruktury turystycznej w Trąbkach Wielkich	Trąbki Wielkie	2014-2015	PROW/ŚRODKI WŁASNE GMINY
5	Budowa oddziałów przedszkolnych w Sobowidzu i Mierzeszynie	Sobowidz, Mierzeszyn	2014-2015	EFS/ŚRODKI WŁASNE GMINY